

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	8
ABSTRACT	10
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	11
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.....	13
ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΣΗΜΑ	13
1.1 Ορισμός σήματος	13
1.2 Πώς ορίζεται το εμπορικό σήμα στην ελληνική νομοθεσία	14
1.3 Περιορισμός απολύτου χαρακτήρα σήματος.....	15
1.4 Εμπορικό Σήμα.....	17
1.5 Σημασία εμπορικού σήματος	18
1.6 Τι μπορεί να αποτελέσει ένα εμπορικό σήμα	19
1.7 Ποιά η διαφορά του σήματος από άλλα δικαιώματα.....	21
1.8 Από πότε αποκτάται το δικαίωμα στο σήμα	22
1.9 Σκοπός του σήματος.....	22
1.10 Λειτουργίες του σήματος	23
1.11 Δικαιώματα από την καταχώρηση του εμπορικού σήματος.....	25
1.12 Μεταβίβαση σήματος.....	26
1.13 Συμβατική μεταβίβαση.....	27
1.14 Κληρονομική διαδοχή	28
1.15 Αναγκαστική εκτέλεση και πτώχευση	29
1.16 Άδεια χρήσης σήματος.....	29
1.17 Προϋποθέσεις άδειας χρήσης.....	31
1.18 Μεταφορά και χορήγηση άδειας των σημάτων	33
1.19 Διακρίσεις σήματος.....	34
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.....	39
ΔΙΕΘΝΗ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΗΜΑ	39
2.1 Κατοχύρωση Διεθνούς σήματος	39

2.2	Διεθνής κατάθεση σήματος σύμφωνα με την Σύμβαση της Μαδρίτης.....	39
2.3	Προϋποθέσεις για κατάθεση σήματος σύμφωνα με την συνθήκη της Μαδρίτης	40
2.4	Διαδικασία υποβολής αίτησης	41
2.5	Η Σύμβαση της Βιέννης για την διεθνή καταχώρηση σημάτων (TRT)	42
2.6	Η Διεθνής Συμφωνία της Γενεύης της 15.12.93 (TRIPS)	43
2.7	Η Σύμβαση των Παρισίων	44
2.8	Διεθνείς Ταξινομήσεις (International Classifications).....	46
2.9	Τα 100 δημοφιλέστερα εμπορικά σήματα (The global Brand Scorecard)	47
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.....	49
	ΟΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν.4072/2012 ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΗΜΑΤΩΝ.....	49
3.1	Ρυθμίσεις του νόμου.....	49
3.2	Έννοια και προϋποθέσεις προστασίας του σήματος.....	50
3.3	Περιεχόμενο δικαιώματος και έκταση – διάρκεια της προστασίας	51
3.4	Το σήμα ως περιουσιακό στοιχείο	53
3.5	Διαδικασία καταχώρισης.....	55
3.6	Αλλοδαπός καταθέτης.....	56
3.7	Διαδικασία παραδοχής του σήματος.....	57
3.8	Ένδικα βοηθήματα	61
3.9	Προσβολή σήματος	63
3.10	Παραίτηση – έκπτωση από το δικαίωμα και ακυρότητα του	66
3.11	Απώλεια του δικαιώματος στο σήμα	67
3.11.1	Τρόποι απώλειας του δικαιώματος	67
3.11.2	Παραίτηση σήματος	68
3.12	Μεταβατικές διατάξεις – έναρξη ισχύος.....	69
3.13	Μητρώο εθνικών σημάτων.....	71

3.14 Μητρώο κοινοτικών σημάτων	72
3.15 Μητρώο διεθνών σημάτων.....	72
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.....	74
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΗΜΑΤΟΣ.....	74
4.1 Κτήση δικαιώματος σήματος	74
4.2 Διακριτική ικανότητα σήματος	76
4.3 Διάρκεια σήματος.....	80
4.4 Ανανέωση σήματος	83
4.5 Λήξη ημερομηνίας σήματος.....	84
4.6 Παραποίηση σήματος.....	84
4.7 Κίνδυνος σύγχυσης	87
4.8 Απαράδεκτα σήματα	89
4.9 Διαγραφή σήματος	92
4.9.1 Διαδικασία διαγραφής.....	92
4.9.2 Λόγοι διαγραφής	93
4.9.3 Συνέπειες διαγραφής	96
4.10 Ανθρώπινος νους, καταναλωτική συμπεριφορά και εμπορικό σήμα 98	
4.11 Πώς και σε ποιες περιοχές καταγράφονται τα εμπορικά σήματα; 99	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5.....	101
ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΑ.....	101
5.1 Ορισμός συλλογικού σήματος.....	101
5.2 Κτήση συλλογικό σήματος.....	102
5.3 Απώλεια συλλογικού σήματος.....	102
5.4 Μεταβίβαση συλλογικού σήματος.....	103
5.5 Προστασία συλλογικού σήματος	103
5.6 Συλλογικό σήμα και σήμα ποιότητας.....	104
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6.....	105
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΤΑΧΩΡΗΜΕΝΟΥ ΣΗΜΑΤΟΣ.....	105

6.1	Ποιά δικαιώματα παρέχει το καταχωρημένο σήμα.....	105
6.2	Εξουσίες παρέχει το δικαίωμα στο σήμα στο δικαιούχο του ...	105
6.3	Σήματα φήμης και προστασία.....	106
6.3.1	Προστασία του σήματος εκτός του α.ν. 1998/39.....	106
6.3.2	Προϋποθέσεις προστασίας εκτός του δικαίου των σημάτων.	106
6.4	Νομοθετικά προβλήματα	109
6.5	Η αστική προστασία του δικαιούχου του σήματος.....	110
6.5.1	Ποιές αγωγές μπορεί να ασκήσει ο δικαιούχος του σήματος	110
6.5.2	Πότε παραγράφονται οι αγωγές από το σήμα.....	110
6.5.3	Ποιός έχει το αποδεικτικό βάρος στις αγωγές από το νόμο περί σημάτων	111
6.6	Χρησιμοποίηση καταχωρημένου σήματος χωρίς την άδεια του δικαιούχου του	111
6.7	Ποινική τιμωρία από την προσβολή σήματος τρίτου	112
6.8	Μπορεί τρίτος να εμπορευτεί στην Ελλάδα προϊόντα που προμηθεύτηκε από άλλη χώρα	113
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7.....		114
ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ.....		114
7.1	Αθέμιτος ανταγωνισμός από τη χρήση domain name. - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ.....	114
7.2	Αθέμιτος ανταγωνισμός	115
7.3	Απορρέοντα δικαιώματα για τον δικαιούχο του σήματος - Αγωγή για προστασία σήματος.....	116
7.4	Προσβολή σήματος. Προστασία του ονόματος, ως εξωτερικού προσδιοριστικού στοιχείου της κοινωνικής ατομικότητας του ανθρώπου και ως εκδήλωση του δικαιώματος επί της προσωπικότητας. Παράνομη χρήση ορισμένου επωνύμου (οικογενειακό, πατρωνυμικό όνομα) ως διακριτικού γνώρισματος που δεν του ανήκει, προς χαρακτηρισμό της επιχειρήσεώς του ή των προϊόντων αυτής	117
7.5	Δικαίωμα τοπικής ισχύος. Ιδιαίτερο διακριτικό γνώρισμα καταστήματος ή βιομηχανικής επιχείρησης.	119

7.6 Καταχρηστική άσκηση δικαιώματος.....	120
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	121
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	122

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην πτυχιακή μας αυτή εργασία παρουσιάζουμε στοιχεία σχετικά με την κατοχύρωση του εμπορικού σήματος καθώς και την νομολογία που υπάρχει στην χώρα μας σχετικά με το θέμα αυτό.

Ποιο συγκεκριμένα στο πρώτο κεφάλαιο αναφερόμαστε σε γενικά στοιχεία σχετικά με το εμπορικό σήμα, όπως ποιος είναι ο ορισμός, ποια είναι τα δικαιώματα που προκύπτουν από την χρήση του, και ποιες είναι οι διαφορές με αλλά δικαιώματα.

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζουμε στοιχεία σχετικά με νομολογίες και αποφάσεις στον διεθνή χώρο σχετικά με τα σήματα και τα εμπορικά σήματα, καθώς επίσης γίνεται και αναφορά στα 100 πιο αναγνωρίσιμα σήματα στον κόσμο.

Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στις ρυθμίσεις που προκύπτουν από τον νομό 4072/2012 για την κατοχύρωση του σήματος και την προστασία των εμπορικών σημάτων

Στο επόμενο τέταρτο κεφάλαιο, αναφερόμαστε σε ποιο ειδικά θέματα σχετικά με το σήμα, όπως κτήση, διάρκεια, ανανέωση, παραγραφή και παραποίηση σήματος. Επίσης αναφέρουμε πως το ανθρωπινό μυαλό συνδέει τα σήματα.

Στο πέμπτο κεφάλαιο γίνεται αναλυτική αναφορά στο συλλογικό σήμα που αποτελεί κάτι αρκετά διαδεδομένο.

Στο τελευταίο κεφάλαιο αναφερόμαστε στα δικαιώματα από ένα κατοχυρωμένο σήμα και ποια είναι τα νομοθετικά προβλήματα που υπάρχουν.

Τέλος έχουμε δημιουργήσει ένα παράρτημα όπου παρουσιάζουμε πίνακα με αποφάσεις που έχουν δημοσιευτεί σχετικά με τα σήματα.

ABSTRACT

In our thesis this paper we present data on the safeguarding of the brand and the jurisprudence that exists in our country on this subject. More specifically in the first chapter outlines general information about the brand, such as who is to define what are the rights arising from the use of, and what are the differences with other rights.

In the second chapter we present information on case law and decisions internationally concerning trade marks and trademarks, as well as possible and report 100 which recognizable brands in the world. The third chapter is a reference to the arrangements resulting from the prefecture 4072/2012 to guarantee the trade mark and the protection of trademarks

In the next chapter four, we refer to what specific issues related to the signal, such as acquisition, duration, renewal, lapse and trademark counterfeiting. Also mention how the human mind connects signals. The fifth chapter is a detailed reference to the collective mark which is something quite widespread.

In the last chapter we refer to the rights of a registered trademark, and what are the legal problems that exist.

Finally we have created an annex we present panel decisions are posted on signs.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Μέσα από την πτυχιακή μας αυτή εργασία μπορέσαμε να αποσαφηνίσουμε την σημασία και τον ρόλο που παίζουν τα εμπορικά σήματα για τις επιχειρήσεις και πως τελικά αυτά μπορούν να επηρεάσουν την πορεία τους.

Επίσης καταλάβαμε πως το εμπορικό σήμα δημιουργεί στις επιχειρήσεις μια προστιθέμενη αξία η οποία μπορεί να αποδειχθεί μερικές φορές μεγαλύτερης αξίας από την πραγματική υλική περιουσία της επιχείρησης.

Τέλος θα θέλαμε να σημειώσουμε ότι ως φοιτητές του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας δεν επιχειρούμε μία σε βάθος νομική έρευνα στο Εμπορικό σήμα, την οποία μόνο εμπειρογνώμονες νομικοί θα μπορούσαν να διαχειριστούν, αλλά την παρουσίαση και ταξινόμηση των καταγεγραμμένων απόψεων με αντίστοιχη παράθεση των βιβλιογραφικών πηγών που έχουμε χρησιμοποιήσει, στις οποίες παραπέμπουμε στο τέλος της εργασίας μας και περιστασιακά μέσα στο κείμενο.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η κατοχύρωση του εμπορικού σας σήματος συνιστά το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της επιχείρησής σήμερα

Ένα εμπορικό σήμα εκ φύσεως προσθέτει αξία στο παρεχόμενο αγαθό ή υπηρεσία. Αυτό σε συνδυασμό με μία μακροχρόνια παρουσία στην αγορά ή μία έντονη διαφημιστική παρουσία επιτρέπει δυνητικά την χρέωση υψηλότερης τιμής εκ μέρους της επιχείρησης στα προϊόντα ή τις υπηρεσίες της, ιδιαίτερα μάλιστα εάν το σήμα της συνοδεύεται και από μία δέσμευση ποιότητας.

Εκτός από το κύρος που προσθέτει το εμπορικό σήμα σε μία επιχείρηση, αποτελεί και ασπίδα προστασίας του κεφαλαίου που η τελευταία επενδύει στο σχηματισμό εταιρικής ταυτότητας καθώς και στην γραφιστική απεικόνιση-ετικέτα των προϊόντων ή των υπηρεσιών της, στη συσκευασία τους και κυρίως στη διαφήμιση και την διανομή τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΣΗΜΑ

1.1 Ορισμός σήματος

Τα σήματα είναι διακριτικά σημεία που χρησιμοποιούνται στο εμπόριο για να προσδιορίσουν την ταυτότητα των προϊόντων. Η χρησιμότητα των σημάτων στον τομέα του δικαίου διανοητικής ιδιοκτησίας είναι μεγάλη.

Η συμβολή τους είναι σημαντική και για αυτό καλό θα ήταν να διαθέτετε σήμα πριν αναπτύξετε επιχειρηματική δραστηριότητα.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη έχουν εναρμονίσει τις εθνικές νομοθεσίες για τα εμπορικά σήματα. Από το Ταλίν έως το Τολέδο ισχύουν οι ίδιοι κανόνες. Παντού στην Ένωση, τα καταχωρισμένα σήματα καθορίζονται βάσει του νόμου με τον ίδιο τρόπο:

«Το σήμα μπορεί να συνίσταται από οποιαδήποτε σημεία επιδεχόμενα γραφικής παράστασης, ιδίως δε από λέξεις, συμπεριλαμβανομένου του ονόματος προσώπων, από σχέδια, γράμματα, αριθμούς, το σχήμα του προϊόντος ή της συσκευασίας του, εφόσον τα σημεία αυτά μπορούν από τη φύση τους να διακρίνουν τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες μιας επιχείρησης από τα αντίστοιχα προϊόντα ή υπηρεσίες άλλων επιχειρήσεων»¹

¹ Άρθρο 2 της οδηγίας 2008/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

1.2 Πώς ορίζεται το εμπορικό σήμα στην ελληνική νομοθεσία

Νομοθετικός ορισμός της έννοιας του σήματος δεν υπάρχει. Κάποια βασικά εννοιολογικά χαρακτηριστικά στοιχεία αναφέρονται στο άρθρο 1 § 1 εδάφιο 1 του ν.2239/1994 «περί σημάτων», σύμφωνα με τον οποίο εμπορικό σήμα θεωρείται κάθε σημείο επιδεκτικό γραφικής παραστάσεως, ικανό να διακρίνει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες μιας επιχειρήσεως από εκείνα άλλων επιχειρήσεων. Ταυτόχρονα όμως το σήμα λειτουργεί και ως κώδικας επικοινωνίας με το καταναλωτικό κοινό και αγωγός πληροφοριών σχετικά με την προέλευση, τις ιδιότητες, τη φήμη και το κύρος των προϊόντων και των υπηρεσιών, που διακρίνει.²

Το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εξέδωσε την οδηγία 89/104 για τα σήματα στις 21.12.1988, αποτελώντας την πρώτη Οδηγία για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων.³ Στην Ελλάδα η Οδηγία εισήχθη στο εσωτερικό δίκαιο με το προεδρικό διάταγμα 317/92 και κατόπιν ψηφίστηκε ο σχετικός νόμος 2239/1994 «περί σημάτων», (ΦΕΚ Α- 152 16/9/1994).⁴

Στο σημείο αυτό είναι απαραίτητο να διευκρινιστεί ότι η προστασία των διακριτικών γνωρισμάτων καθώς και της εταιρικής επωνυμίας προβλέπεται από το Ν146/143 και όχι από τον Ν2239/94 «περί εμπορικού σήματος». Αυτή η διαφοροποίηση εντοπίζεται στην διαφορετική διαδικασία του τρόπου κτήσης τους, αφού για τα

² Σινανιώτη Α, *Η εναρμόνιση των νομοθεσιών περί σημάτων στα κράτη μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*

³ Σινανιώτη Α, *Η εναρμόνιση των νομοθεσιών περί σημάτων στα κράτη μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*

⁴ Νόμος «περί αθέμιτου ανταγωνισμού» (Ν146/1914) για τα διακριτικά γνωρίσματα του ουσιαστικού συστήματος

χαρακτηριστικά γνωρίσματα η απόκτηση δεν εξαρτάται από την τήρηση των τυπικών διαδικασιών αλλά από την ένταση χρήσης τους στις συναλλαγές.

1.3 Περιορισμός απολύτου χαρακτήρα σήματος

Αντικειμενικά και χρονικά περιορισμένος διακρίνεται να είναι ο απόλυτος χαρακτήρας του δικαιώματος στο σήμα, καθώς η χρονική του διάρκεια όσον αφορά τη προστασία του, περιορίζεται σε μια δεκαετία (άρθρο 19) που ξεκινά την επόμενη της ημέρας της κατάθεσης του, η οποία πιστοποιείται και προκύπτει από τη σχετικά συντασσόμενη έκθεση της εκάστοτε υπηρεσίας στο βιβλίο σημάτων.(άρθρο 5 παρ. 2-4). Προβλέπεται και είναι δυνατή όμως η χρονική παράταση της διάρκειας προστασίας του σήματος, επ' αόριστο αλλά πάντως ανα δεκαετία (άρθρο 19 παρ. 2).

Αντικειμενικά, η σχετικοποίηση της απολυτότητας του δικαιώματος του σήματος εκφράζεται περιοριστικά από τη μεριά του δικαιούχου αποκλείοντας τρίτους από τη δυνατότητα χρησιμοποίησης του σήματος. Η εξουσία αυτή ισχύει μόνο για τα προϊόντα εκείνα που το σήμα καλείται να διακρίνει (άρθρο 16), όπως αυτά (προϊόντα) προσδιορίζονται κατ' έκταση στη σχετική δήλωση κατάθεσης του σήματος (άρθρο 5 παρ.3γ).

Πιο συγκεκριμένα, η εξουσία του δικαιούχου περιορίζεται στο να χρησιμοποιεί το σήμα είτε στα προϊόντα είτε στα εμπορεύματα της επιχείρησης, αποκλείοντας τους τρίτους όχι μόνο από το να εκμεταλλεύονται το σήμα του γενικά αλλά και από το να το χρησιμοποιούν με τρόπο που να ματαιώνει ή να προσβάλλει τη λειτουργία προέλευσης που επιτελεί και τη μόνη άμεσα προστατευόμενη –δηλ. δεν αποτελούν αντικείμενο προστασίας κατά τον α.ν. 1998/ 39 η

εγγυητική και η διαφημιστική λειτουργία – από τό δίκαιο των σημάτων λειτουργία. Και προσβάλλει ο τρίτος το σήμα του δικαιούχου όταν αυτό δεν μπορεί να διεκπεραιώσει τη νόμιμη λειτουργία του, δηλ. το προσδιορισμό της προέλευσης κατά το άρθρο 1) των προϊόντων κατά τη πηγή προέλευσής τους, δηλ. την επιχείρηση του δικαιούχου.

Κύριο ρόλο για τη διαπίστωση μιας τέτοιας προσβολής του σήματος είναι η αντίληψη του ενδιαφερόμενου συναλλακτικού κοινού (παραγωγών, εμπόρων και καταναλωτών). Η λειτουργία προέλευσης δεν πραγματοποιείται για το εν λόγω σήμα, σε περίπτωση που η πράξη προσβολής προκαλεί κίνδυνο συγχύσεως, συγκεκριμένα, όταν η ικανότητα του σήματος να εξατομικεύσει τα προϊόντα ή εμπορεύματα κατά την επιχείρηση από την οποία προέρχονται απειλείται κατά την διαδικασία αντίληψης του ενδιαφερόμενου κοινού. Ωστόσο και ο κίνδυνος συγχύσεως οριοθετείται.

Αυτό σημαίνει πως για να συντρέξει ο εν λόγω κίνδυνος πρέπει το σήμα να έχει χρησιμοποιηθεί από τον τρίτο με τρόπο τέτοιο ώστε να προκαλεί παραποίηση ή απομίμηση (άρθρο 24) ή να χρησιμοποιηθεί για προϊόντα που κατά τη δήλωση κατάθεσης προορίζεται να χρησιμοποιηθεί το σήμα ή τουλάχιστον παρόμοια. Εντός αυτών των ορίων αναζητείται η ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως που μπορεί να υποκρύπτεται ή όχι. Πέραν των ορίων δεν γίνεται να εντοπιστεί οποιοσδήποτε κίνδυνος συγχύσεων αφού μια τέτοια εμβάθυνση θα ξεπερνούσε τη μόνη προστατευόμενη λειτουργία του σήματος, δηλ. τη λειτουργία προέλευσης.⁵

⁵ Θ. Λιακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,*

1.4 Εμπορικό Σήμα

Εμπορικό σήμα θεωρείται κάθε σημείο επιδεικτικό γραφικής παραστάσεως, ικανό να διακρίνει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες μίας επιχείρησης από εκείνα άλλων επιχειρήσεων. **Εμπορικά σήματα μπορούν να αποτελέσουν ιδίως:** ονόματα φυσικών ή νομικών προσώπων, λέξεις, ψευδώνυμα, επωνυμία επιχείρησης, λογότυπο, απεικονίσεις, σχέδια, γράμματα, αριθμοί, το σχήμα ενός προϊόντος, το σχήμα μίας συσκευασίας, τίτλος εφημερίδας ή περιοδικού. Η κατοχύρωση εμπορικού σήματος (κατοχύρωση ονόματος, ονομασίας, κατοχύρωση λογοτύπου, κατοχύρωση επωνυμίας) αποτελεί πράξη προάσπισης των συμφερόντων μίας εταιρείας ή επιχείρησης και όχι μόνο.⁶

Κάθε επιχείρηση δραστηριοποιείται σ' ένα συγκεκριμένο επιχειρηματικό κλάδο και επιθυμεί τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες που παράγει/παρέχει ή εμπορεύεται να παραπέμπουν σ' αυτήν και να ξεχωρίζουν από τα αντίστοιχα ανταγωνιστικών επιχειρήσεων και όχι μόνο. Η κατοχύρωση σήματος ή κατοχύρωση ονόματος είναι η διαδικασία εκείνη που βοηθά να **διαχωρίζονται προϊόντα ή υπηρεσίες δύο διαφορετικών επιχειρήσεων** με διαφορετικά εμπορικά σήματα. Αυτή η σύνδεση των προϊόντων/υπηρεσιών μίας επιχείρησης επέρχεται στα μάτια του καταναλωτικού κοινού μόνο με το εμπορικό σήμα, είτε αυτό συνίσταται σε μία λέξη μόνο, είτε σε συνδυασμό χαρακτηριστικών στοιχείων (λεκτικό μέρος, απεικόνιση, έγχρωμη σύνθεση, αριθμός, συσκευασία, κλπ).

⁶ (<http://www.ntova.gr>)

1.5 Σημασία εμπορικού σήματος

Η δύναμη ενός εμπορικού σήματος, λογοτύπου, επωνυμίας, ονόματος είναι ανεκτίμητη και ο κίνδυνος από την παράλειψη κατοχύρωσης ονόματος, σήματος, λογοτύπου, διακριτικού τίτλου ή επωνυμίας μεγάλος. Δεν είναι λίγα τα πρόσφατα περιστατικά κακόβουλης κατοχύρωσης εμπορικών σημάτων ελληνικών επιχειρήσεων από τρίτους ανταγωνιστές, κυρίως στη ΛΔΚίνας σύμφωνα με πρόσφατες δημοσιεύσεις του Πανελληνίου Συνδέσμου Εξαγωγέων. Η νομική προστασία του εμπορικού σήματος λοιπόν έχει αδήριτη σημασία και πρέπει να τάσσεται σε προτεραιότητα. Σκόπιμη λοιπόν κρίνεται η κατοχύρωση σήματος πριν από την έναρξη μιας επιχείρησης.

Ο δικηγόρος για την κατοχύρωση σήματος (κατοχύρωση ονόματος) συμβουλεύει τα εξής: κατ' αρχήν θα πρέπει να είναι ένα εμπορικό σήμα που να έχει **διακριτική δύναμη**, να μην συνιστά αντιγραφή ενός ενδεχομένως ανταγωνιστικού εμπορικού σήματος που αφορά τον ίδιο τομέα δραστηριότητας, να είναι πρωτότυπο, να συγκρατείται εύκολα στη μνήμη και κυρίως να μην είναι περιγραφικό. Δηλαδή συνοδευτικές λέξεις που μπορούν να εμφανίζονται σ' ένα όνομα, λογότυπο, επωνυμία, διακριτικό τίτλο όπως λ.χ. hotel, club, café, restaurant, κλπ δεν συνιστούν εμπορικά σήματα, γιατί είναι κοινόχρηστες, δηλ. δεν υπονοούν αλλά περιγράφουν επακριβώς την δραστηριότητα της επιχείρησης. Θα πρέπει λοιπόν να προηγείται μία λέξη, η οποία να έχει διακριτική δύναμη και είναι πρωτότυπη.⁷

Υπάρχουν τρία επίπεδα προστασίας εμπορικού σήματος και αντίστοιχα μιλάμε για ένα εθνικό σήμα, για ένα κοινοτικό σήμα ή για ένα διεθνές σήμα. Εάν μία επιχείρηση δραστηριοποιείται στην εγχώρια αγορά της

⁷ (<http://www.ntova.gr>)

Ελλάδος, η ημεδαπή κατοχύρωση ενός εθνικού σήματος τον καλύπτει. Αντίστοιχα, εάν ένα φυσικό πρόσωπο ή εταιρεία διενεργεί εξαγωγές στην Ευρώπη, σκόπιμη είναι η κοινοτική κατοχύρωση ενός κοινοτικού σήματος (ευρωπαϊκό σήμα). Τέλος, εάν οι εξαγωγές διεξάγονται σε χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η διεθνής κατοχύρωση ενός διεθνούς σήματος είναι ιδιαίτερα σημαντική, προϋποθέτει ωστόσο ότι θα έχει προηγηθεί μία ή και οι δύο από τις προηγούμενες διαδικασίες κατοχύρωσης. Αναμφίβολα, όταν υπάρχει διαδικτυακή παρουσία ενός εμπορικού σήματος (λ.χ. e-shop), είναι πρωτίστης σημασίας η κατοχύρωση ενός εμπορικού ονόματος λόγω της εκτεταμένης έκθεσης και επ' ουδενί δεν αρκεί μόνο η κατοχύρωση ονόματος ιστοτόπου (domain name).

Επιλογικά, η παρουσία μίας επιχείρησης σε μία αγορά με ένα διακριτικό γνώρισμα (όνομα, επωνυμία, λογότυπο, σήμα, διακριτικό τίτλο), ακόμη και εάν είναι μακροχρόνια, δεν προστατεύει σε καμία περίπτωση την επιχείρηση από κακόπιστους τρίτους, οι οποίοι μπορεί να αιτηθούν και να πετύχουν την τελεσίδικη και αμετάκλητη κατοχύρωση του σήματος αυτού, εκτός φυσικά εάν πρόκειται για ένα σήμα φήμης.⁸

1.6 Τι μπορεί να αποτελέσει ένα εμπορικό σήμα

Εμπορικά σήματα μπορούν να αποτελέσουν ενδεικτικά:

Λέξεις: Οι λέξεις είναι καταθέσιμες ως εμπορικό σήμα εφόσον έχουν διακριτική δύναμη και ικανότητα. Διακριτική δύναμη μπορούν να έχουν ακόμη και εάν χρησιμοποιούνται συχνά στην καθομιλουμένη, ωστόσο δηλώνουν έννοιες άσχετες με τα διακρινόμενα προϊόντα (βλ. λ.χ. «ΠΑΠΑΓΑΛΟΣ» για καφέ). Συνδυασμοί λέξεων από τις οποίες κάποιες

⁸ (<http://www.ntova.gr>)

είναι περιγραφικές ή κοινόχρηστες και κάποιες όχι, είναι καταθέσιμοι, εφόσον το κέντρο βάρους της προσοχής του καταναλωτή εστιάζεται στη μη κοινόχρηστη λέξη ή εφόσον από τη συνολική εντύπωση που προκαλείται, προκύπτει ότι έχει διακριτική ικανότητα.

Ονόματα φυσικών και νομικών προσώπων: Τα ονόματα φυσικών προσώπων είναι πάντα καταθέσιμα ως σήματα, εφόσον αποτελούν εκδήλωση της προσωπικότητάς του. Η επωνυμία νομικού προσώπου είναι καταθέσιμη πάντα εφόσον είναι ονοματική (όπως συμβαίνει επί προσωπικών εταιρειών). Σε περίπτωση πραγματικής επωνυμίας (που σχηματίζεται δηλαδή από ενδείξεις δηλωτικές της ασκούμενης υπό των μελών δραστηριότητας) ή μικτής επωνυμίας (συνδυασμός των παραπάνω), η επωνυμία είναι καταθέσιμη εφόσον όμως δεν είναι απραγματοποιητική, προκειμένου να προστατεύεται ο καταναλωτής.

Απεικονίσεις: συγκεκριμένες ή αφηρημένες εικαστικές παραστάσεις είναι πάντα καταθέσιμες ως σήμα, αρκεί βέβαια να μην είναι περιγραφικές. Μπορούν δε να κατοχυρώνονται είτε ως έγχρωμες είτε ως ασπρόμαυρες. Στη δεύτερη περίπτωση παρέχεται προστασία κατά οποιασδήποτε έγχρωμης απομίμησής της.

Διαφημιστικά Συνθήματα (slogans): διαφημιστικά συνθήματα είναι καταθέσιμα ως σήματα, εφόσον φυσικά έχουν πράγματι διακριτική δύναμη και μπορούν να χρησιμοποιηθούν εν είδει σήματος για να διακρίνουν ένα προϊόν ή μία υπηρεσία.

Τοπωνύμια: τα τοπωνύμια είναι κατ' αρχήν μη καταθέσιμα ως σήμα. Υπάρχουν ωστόσο και συγκεκριμένες εξαιρέσεις, λ.χ. όταν είναι απίθανο να εκληφθούν από τον καταναλωτή ως ο πραγματικός τόπος παραγωγής ή εμπορίας των διακρινόμενων προϊόντων (λ.χ. «MONTBLANC» για

στύλους ή το σήμα «EVEREST» για τρόφιμα). Ή ακόμη όταν έχουν καθιερωθεί ως διακριτικό γνώρισμα στις συναλλαγές και έχουν αποκτήσει δευτερεύουσα μη περιγραφική έννοια.⁹

Μπορούν να αποτελέσουν σήμα ιδίως οι λέξεις, τα ονόματα φυσικών ή νομικών προσώπων, τα ψευδώνυμα, οι απεικονίσεις, τα σχέδια, τα γράμματα, οι αριθμοί, οι ήχοι, συμπεριλαμβανομένων των μουσικών φράσεων, το σχήμα του προϊόντος ή της συσκευασίας του.¹⁰

1.7 Ποιά η διαφορά του σήματος από άλλα δικαιώματα

Από το διακριτικό γνώρισμα: Το διακριτικό γνώρισμα αποκτάται με τη χρήση και καθιέρωσή του στις συναλλαγές. Το δικαίωμα στο σήμα αποκτάται με την καταχώρησή του στο μητρώο σημάτων.

Από τα πνευματικά δικαιώματα: Η προστασία με βάση το δίκαιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας προϋποθέτει πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα λόγου, τέχνης ή επιστήμης, που εκφράζεται με οποιαδήποτε μορφή. Το σήμα διακρίνει τα προϊόντα ή υπηρεσίες μιας επιχείρησης από αυτά των άλλων επιχειρήσεων.

Από το βιομηχανικό σχέδιο ή υπόδειγμα: Βιομηχανικό σχέδιο ή υπόδειγμα είναι η εξωτερικά ορατή εικόνα του συνόλου ή μέρους ενός βιομηχανικού ή βιοτεχνικού προϊόντος, η οποία προκύπτει από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που έχει (π.χ. η γραμμή, το σχήμα, το χρώμα κλπ) και καταχωρείται σύμφωνα με την προβλεπόμενη για τα δικαιώματα αυτά διαδικασία. Το σήμα πρέπει να επιτελεί διακριτική λειτουργία και να καταχωρηθεί στο μητρώο σημάτων.

⁹ (<http://www.ntova.gr>)

¹⁰ (άρθρο 1 του Ν.2239/94 «Περί σημάτων» ΦΕΚ Α- 152 16/9/1994).

Είναι, όμως, δυνατό, μια ένδειξη να είναι ταυτόχρονα και διακριτικό γνώρισμα/σήμα και πνευματικό έργο (π.χ. ένα λόγοτυπο). Ή ακόμα μπορεί να είναι καταχωρημένο σήμα, αλλά και βιομηχανικό σχέδιο ή υπόδειγμα (π.χ. το σχήμα μια φιάλης). Εξαρτάται κάθε φορά από το αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις προστασίας που τάσσουν οι ειδικότεροι νόμοι.¹¹

1.8 Από πότε αποκτάται το δικαίωμα στο σήμα

Το δικαίωμα στο σήμα αποκτάται μόνο με την καταχώρησή του σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου και ανατρέχει στην ημερομηνία κατάθεσής του. Στην πράξη, η διαδικασία καταχώρησης σήματος δεν ολοκληρώνεται πριν την πάροδο 12-18 μηνών από την κατάθεσή του.

Προσοχή: Αυτό σημαίνει ότι από την ημέρα της κατάθεσης και μέχρι την ημερομηνία που θα καταχωρηθεί το σήμα, αυτό δεν είναι «κατοχυρωμένο». Η κατάθεση δήλωσης σήματος δεν παρέχει κανένα δικαίωμα στον καταθέτη του και ιδίως αυτός δε μπορεί να απαγορεύσει σε τρίτον να το χρησιμοποιεί. Το μόνο δικαίωμα που παρέχει είναι ότι μπορεί ο καταθέτης να εμποδίζει μεταγενέστερα ίδια ή παρόμοια με αυτό σήματα να γίνουν δεκτά προς καταχώρηση.¹²

1.9 Σκοπός του σήματος

Το εμπορικό σήμα, προστατεύει τον καταναλωτή από το ενδεχόμενο της παραπλάνησης αναφορικά με την ταυτότητα, την ποιότητα ή τις ιδιότητες των σημεινόμενων προϊόντων. Οι καταναλωτές συνδέουν συνειρμικά την χρήση ενός προϊόντος και κατά συνέπεια το ίδιο αγαθό, με συναισθήματα, παραστάσεις, ιδέες, βαθμό ικανοποίησης της ανάγκης

¹¹ (Γιαννούλας-Κοσμόπουλος, Αθήνα 2010)

¹² (Γιαννούλας-Κοσμόπουλος, Αθήνα 2010)

τους, όσον αφορά την ποιότητα, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις ιδιότητες του προϊόντος. Ο καταναλωτής βλέποντας ένα σήμα, που θεωρεί αξιόπιστο ή στην συνείδηση του συνεπάγεται μία υψηλή ποιότητα για ένα προϊόν, θα το επιλέξει έχοντας την πεποίθηση ότι αυτό λόγω του σήματος, που το διακρίνει θα ικανοποιήσει τις ανάγκες του και θα του προσφέρει εγγύηση ποιότητας.

Όταν κάποιος τρίτος χρησιμοποιεί το σήμα ή απομίμηση αυτού σε αλλότρια προϊόντα, εξαπατά το καταναλωτικό κοινό ή δημιουργεί σύγχυση αφού αυτό δεν είναι πλέον σε θέση να πράξει την συνειρμική αντιστοιχία που έκανε και αν την κάνει αυτή δεν ανταποκρίνεται στις προσδοκίες του.¹³

Τέλος, σε ευρωπαϊκό / κοινοτικό επίπεδο, το σήμα υπηρετεί το συμφέρον της καλής λειτουργίας ενός ελεύθερου και ανόθευτου ανταγωνισμού στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς, αφού ο φορέας του μέσω της χρήσης του βοηθείται στην ανάπτυξη της οικονομικής του δραστηριότητας.

1.10 Λειτουργίες του σήματος

Η εξέλιξη του εμπορίου, οι νέες τεχνολογίες και μορφές Marketing, επιβάλλουν την διεύρυνση της λειτουργίας προέλευσης, έτσι ώστε να συμπεριλάβει και τα προϊόντα αυτά, που παράγονται από τρίτους. Οι παράλληλες καταθέσεις και οι άδειες εκμετάλλευσης καθιστούν τον λειτουργικό προσανατολισμό του σήματος ικανό και επαρκή να διακρίνει

¹³ Θ. Διακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας*,

όχι μόνο τα προϊόντα του αρχικού δικαιούχου αλλά και των τρίτων, που χρησιμοποιούν κατόπιν εξουσιοδότησης το σήμα του εκάστοτε φορέα.¹⁴

Την δεύτερη λειτουργία του σήματος επιτελεί η εγγυητική λειτουργία, υπό την έννοια εγγυάται ένα ορισμένο επίπεδο ποιότητας των προϊόντων ή των υπηρεσιών που διακρίνει. Συχνά, οι καταναλωτές όταν δαπανούν κάποιο εισόδημα για την απόκτηση αγαθών ενδιαφέρονται περισσότερο για την ποιότητα τους παρά για την προέλευσή τους, επιλέγοντας με βάση την εγγύηση που του προσφέρει το προϊόν και όπως αυτή ενσωματώνεται στο εμπορικό σήμα. Συνεπώς λαμβάνει ως κριτήριο την εγγύηση που του προσφέρει το σήμα των προϊόντων και όχι η επιχείρηση αυτή καθεαυτή ή ο φορέας της.

Η τρίτη λειτουργία, η οποία παρέχει στο σήμα αυτοτελή οικονομική αξία και ένα είδος αυθυπαρξίας είναι η διαφημιστική λειτουργία. Το σήμα μέσα από την πρωτοτυπία και την εκφραστική του δύναμη δύναται να λειτουργήσει σαν αυτοτελές μέσο προσέλκυσης

Το σήμα, ως διακριτικό γνώρισμα, χρησιμεύει στο φορέα του και ως μέσο πληροφοριακής, κυρίως, διαφήμισης. Τη διαφημιστική του δύναμη τη στηρίζει είτε στη σχέση που το συνδέει με το προϊόν ή την υπηρεσία, είτε στην εντυπωσιακή του διαμόρφωση, είτε στην προβολή του από τα μέσα ενημέρωσης. Το σήμα, έτσι, επιτελεί και διαφημιστική λειτουργία, που το καθιστά οικονομικό αγαθό από την εκμετάλλευση του οποίου ο φορέας του προσδοκά συμφέρον.¹⁵

¹⁴ Θ. Διακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,*

¹⁵ Θ. Διακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,*

1.11 Δικαιώματα από την καταχώρηση του εμπορικού σήματος

Η νομική διαδικασία αναγνώρισης ενός σήματος ξεκινά με την κατάθεση της ειδικής δήλωσης και του σχετικού φακέλου από εξουσιοδοτημένο για αυτό δικηγόρο στο αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Εμπορίου, όπου μετά από έλεγχο της τυπικής νομιμότητας και τις τυχόν διορθώσεις φέρεται προς συζήτηση στη Διοικητική Επιτροπή Σημάτων, η αμετάκλητη απόφαση της οποίας καταχωρείται σε ειδικό δημόσιο βιβλίο μαζί με όλα τα εξατομικευτικά και διακριτικά του σήματος στοιχεία.

Εκείνο που έχει ενδιαφέρον να γνωρίζει κανείς είναι ότι η καταχώρηση αυτή που έχει αναδρομική ενέργεια, δηλαδή οι συνέπειες της ανατρέχουν στο χρόνο κατάθεσης της δήλωσης, αποτελεί ατομική διοικητική πράξη διαπλαστικού χαρακτήρα και δημιουργεί απόλυτο δικαίωμα κατά παντός

Η καταχώριση του σήματος παρέχει στον δικαιούχο αποκλειστικό δικαίωμα. Ιδίως παρέχει το δικαίωμα της χρήσεως αυτού, το δικαίωμα να επιθέτει αυτό στα προϊόντα ή στα εμπορεύματα τα οποία προορίζεται να διακρίνει, να χαρακτηρίζει τις παρεχόμενες υπηρεσίες, να επιθέτει αυτό στα περικαλύμματα και στις συσκευασίες των εμπορευμάτων, στο χαρτί αλληλογραφίας, στο διαδίκτυο κλπ.

α) ο δικαιούχος δικαιούται να χρησιμοποιεί το σήμα αλλά και να εμποδίζει τρίτους από τη χρήση του ίδιου ή και παρόμοιου σήματος. Αποκτά ένα δυνατό μέσο διατήρησης αλλά και διεύρυνσης του πελατολογίου του.

β) δικαιούται να το μεταβιβάσει με αντάλλαγμα ανάλογο κάθε φορά της φήμης και της διακριτικής του δύναμης του σήματος.

γ) δικαιούται να παραχωρεί με αντάλλαγμα άδειες παράλληλης κατάθεσης ή χρήσης του σήματος σε τρίτους.

Άρα λοιπόν το σήμα, πέρα από τον βασικό του προορισμό που είναι η διάκριση των προϊόντων και των υπηρεσιών μιας επιχείρησης από άλλες, είναι και ένα περιουσιακά εκμεταλλεύσιμο άυλο αγαθό, το οποίο για να αποδώσει οφέλη χρειάζεται να πληροί ποιοτικά τεχνικά χαρακτηριστικά, σωστή διαχείριση, διαθέσιμα κεφάλαια, δυναμική και μακρόχρονη χρήση στην αγορά. Παράλληλα, επειδή οι επιχειρήσεις διευρύνουν τις δραστηριότητες τους προς διάφορες κατευθύνσεις είτε γεωγραφικού κριτηρίου, είτε πελατοκεντρικού προσανατολισμού, το σήμα υποδηλώνει ότι όλα τα προϊόντα μίας επιχείρησης έχουν την ίδια ποιοτική ταυτότητα.¹⁶

1.12 Μεταβίβαση σήματος

Το δικαίωμα στο σήμα ή στην αίτηση κατάθεσης (δήλωση) μπορεί να μεταβιβασθεί, εν ζωή ή αιτία θανάτου, για το σύνολο ή μέρος των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία έχει κατατεθεί ή καταχωρισθεί, ανεξάρτητα από τη μεταβίβαση της επιχείρησης.

Η μεταβίβαση της επιχείρησης στο σύνολο της συνεπάγεται και τη μεταβίβαση του σήματος εκτός αν υπάρχει αντίθετη συμφωνία ή αυτό προκύπτει σαφώς από τις περιστάσεις. Η συμφωνία για τη μεταβίβαση είναι έγγραφη. Έχει ισχύ έναντι των τρίτων μόνο μετά την καταχώριση της στο μητρώο σημάτων.

Όταν μεταβιβάζεται σήμα κατά το χρονικό διάστημα που η υπόθεση είναι εκκρεμής ενώπιον της Υπηρεσίας Σημάτων ή της Διοικητικής

¹⁶ Θ. Διακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας*,

Επιτροπής Σημάτων ή των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων ή του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο μεταβιβάζων δικαιούται να ασκήσει πρόσθετη παρέμβαση.

Μέχρι και την ενώπιον του διοικητικού εφετείου συζήτηση ο καταθέτης μπορεί να αποκτήσει εκ μεταβιβάσεως προγενέστερο σήμα που κωλύει την καταχώριση της κρινόμενης δήλωσης του, οπότε η καταχώριση της μεταβίβασης στο μητρώο σημάτων αίρει αυτοδικαίως το λόγο που κώλυε την καταχώριση. Το διοικητικό δικαστήριο δεσμεύεται να λάβει υπόψη την ως άνω μεταβίβαση με μόνη την προσκόμιση αντιγράφου της μερίδας του σήματος όπου σημειώνεται η μεταβίβαση.¹⁷

1.13 Συμβατική μεταβίβαση

Το δικαίωμα του σήματος μπορεί να μεταβιβαστεί είτε με σύμβαση είτε όπως ορίζει το κληρονομικό δίκαιο. Με τον ίδιο τρόπο μεταβιβάζεται και η προσδοκία δικαιώματος στο σήμα. Βάσει νόμου αν η επιχείρηση του δικαιούχου εκτείνεται σε περισσότερες από μια χώρες, η ματαίωση του ημεδαπού σήματος είναι έγκυρη εφόσον συνοδεύεται από τη μεταβίβαση του τμήματος της επιχείρησης που είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα και εφόσον ο δικαιούχος αποκτά το μοναδικό δικαίωμα κατασκευής ή διακίνησης και πώλησης προϊόντων στην Ελλάδα (άρθρο 20 παρ.5).

Δεν υφίσταται πάντως ταυτόχρονη μεταβίβαση σήματος και επιχείρησης. Σχετικά με την εκπονητική δικαιοπραξία πραγματοποιούνται ανάλογα οι διατάξεις για την παραχώρηση απαιτήσεως (ΑΚ 470) το ζήτημα είναι αξιοσημείωτο για την ευθύνη του μεταβιβάζοντος σχετικά με τα νομικής φύσεως ελαττώματα (π.χ. λόγοι διαγραφής) του σήματος που μεταβιβάζεται και το οποίο αντιμετωπίζεται με εφαρμογή των ΑΚ 476-

¹⁷ άρθρα 121-196 Ν. 4072/2012.

469. Επιτρεπόμενη καθίσταται η μεταβίβαση του σήματος όταν αυτό αποτελείται από το όνομα του δικαιούχου (άρθρο 20 παρ. 3).

Η ισχύ της μεταβίβασης απέναντι σε τρίτους προβλέπεται μόνο μετά την καταχώρησή της στο βιβλίο σημάτων (άρθρο 20 παρ.6). Ο ρόλος της καταχώρησης έγκειται στη νομιμοποίηση του αποκτώντος και όχι του κύρους που ακολουθεί της μεταβίβασης. Αναλυτικότερα, ο διάδοχος δεν νομιμοποιείται έναντι τρίτων για τη προστασία του σήματος. Σε περίπτωση που πραγματοποιηθεί κάποια μετατροπή εταιρίας-δικαιούχου του σήματος η καταχώρηση δεν κρίνεται απαραίτητη για τη νομιμοποίηση.¹⁸

1.14 Κληρονομική διαδοχή

Σε περιπτώσεις κληρονομικής διαδοχής το σήμα περιέρχεται στον ή στους κληρονόμους με τους τρεις εξείς τρόπους: α) βάσει διάταξης της τελευταίας βούλησης του κληροδότη β) έπειτα από συμφωνία των κληρονόμων και γ) κατόπιν δικαστικής απόφασης (ΚΠολΔ 483). Αν η επιχείρηση δεν συνεχιστεί ή διασπασθεί έχουμε απόσβεση του σήματος. Ανάλογη ισχύ έχουμε και σε περιπτώσεις διαλύσεως της εταιρίας. Κατά τους κανόνες του εταιρικού δικαίου το σήμα δεν αποσβήνεται μόνο αν περιέλθει ομού με την εταιρική επιχείρηση σε εταίρο ή τρίτο. Αντίθετα δεν δημιουργείται ζήτημα απόσβεσης του δικαιώματος στο σήμα σε περίπτωση μετατροπής ή συγχώνευσης εταιριών. Αυτό σημαίνει πως τόσο η εταιρεία που προέρχεται από τη μετατροπή όσο και η εταιρεία που δημιουργείται απ' αυτήν είναι και οι δύο εξίσου δικαιούχοι του σήματος. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις είτε πρόκειται για

¹⁸ Θ. Λιακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας*,

κληρονομική διαδοχή είτε για διάλυση και συγχώνευση της εταιρίας πρέπει να τηρηθούν οι διατυπώσεις του άρθρου 20 παρ. 6.¹⁹

1.15 Αναγκαστική εκτέλεση και πτώχευση

Ότι ισχύει για τη συμβατική μεταβίβαση ισχύει και για την κατάσχεση καθώς και τη μεταβίβαση του σήματος στην πτώχευση. Το σήμα περιλαμβάνεται ως περιουσιακό δικαίωμα στην πτωχευτική περιουσία. Η κατάσχεση λοιπόν του σήματος καθώς και η μεταβίβαση του στην πτώχευση γίνεται έγκυρα μόνο με την επιχείρηση. Καθώς όμως η κατάσχεση της επιχείρησης ως συνόλου δεν είναι δυνατή νομικά, η διάταξη του άρθρου 23 παρ. 1 που προβλέπει τη δυνατότητα κατάσχεσης καθιστάται αδύνατη και μη εφαρμόσιμη. Δεν προβλέπεται παρ' όλα αυτά ούτε κατάσχεση ούτε μεταβίβαση του σήματος σε περίπτωση πτώχευσης όταν αυτό φέρει το όνομα του οφειλέτη. Γεγονός το οποίο σημαίνει πως μόνο αν το σήμα φέρει το όνομα τρίτου προσώπου μπορεί να πραγματοποιηθεί κατασχεση ή μεταβίβαση σε περιπτώσεις πτώχευσης. Αυτή η δυνατότητα υφίσταται όταν γίνεται ως σήμα το όνομα τρίτου προσώπου (γιατί δεν συνέτρεχαν προϋποθέσεις οποιασδήποτε σχετικής απαγόρευσης πραγμάτωσης της διαδικασίας) ή όταν ο καθ' ου η εκτέλεση ή ο πτωχεύσας έχουν αποκτήσει το σήμα, αποτελούμενο από το όνομα του καταθέτη, τοιουτοτρόπως.²⁰

1.16 Άδεια χρήσης σήματος

Η ρύθμιση του ζητήματος και οι προϋποθέσεις του παραδεκτού της άδειας χρήσης του σήματος. Συστήματα.

¹⁹ Θ. Λιακόπουλο, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,

²⁰ Θ. Λιακόπουλο, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,

Ο δεσμός σήματος και επιχείρησης έχει αρνητικό αντίκτυπο στη χωρίς όρους δυνατότητα παραχώρησης της άδειας χρησιμότητας του σήματος από το δικαιούχο σε τρίτους. Η παραβίαση της εν λόγω απαγόρευσης φέρει ποινικές κυρώσεις στο ελληνικό δίκαιο (άρθρο 26 παρ.1^ε αν 1998/39). Σε αντίθεση με τη διεθνή νομοθετική ρύθμιση ή πρακτική που αντιμετωπίζει το ίδιο ζήτημα επιτρέποντας την άδεια χρήσης είτε υπό την προϋπόθεση ότι δεν δημιουργείται κίνδυνος παραπλάνησης του καταναλωτικού κοινού (π.χ. γερμανικό) είτε με τη συνδρομή αυτής και άλλων προϋποθέσεων σε συνεργασία με την εκάστοτε διοικητική ή δικαστική άδεια. Στο δεύτερο σύστημα περιλαμβάνει το ελληνικό και το αγγλικό που ρυθμίζει το θεσμό (sec 28 του Trade Marks Act του 1983) του registered user.

Η απαγόρευση χρήσης του σήματος από τρίτους έστω και αν αυτή φέρει τη συναίνεση του δικαιούχου, διατυπώνεται από τους εν λόγω κανόνες των άρθρων 17 παρ. 5 αν 1998/39, και 16 παρ.1 ν. 3205/ 55 σύμφωνα με τους οποίους η ‘εκμίσθωση του σήματος απαγορεύεται’ , πράγμα το οποίο σημαίνει πως βάσει αυτών των διατάξεων απαγορεύεται αυτοτελώς η άδεια χρήσης του σήματος εκτός από την περίπτωση που αντικείμενο μίσθωσης είναι και η επιχείρηση.

Ωστόσο ο νεότερος νομοθέτης με τις διατάξεις του άρθρου 16 ν. 3205/ 55 επέτρεψε, βάσει κάποιων προϋποθέσεων την παραχώρηση της άδειας του σήματος σε τρίτους. Παρ’ όλα αυτά δεν αναιρείται ο δεσμός σήματος και επιχείρησης αφού ο αξιούμενος και ουσιώδης οικονομικός δεσμός μεταξύ δικαιούχου, σήματος και τρίτου, λειτουργεί ισοδύναμα ως προς την ύπαρξη επιχείρησης του δικαιούχου, τόσο αποτρέποντας τον κίνδυνο

αποπλάνησης του καταναλωτή όσο και τον κίνδυνο που κατά την νομοθετική αντίληψη αποτρέπει το δεσμό επιχείρησης και σήματος.²¹

1.17 Προϋποθέσεις άδειας χρήσης

Για την παραχώρηση άδειας χρήσης του σήματος σε τρίτον απαιτούνται:

- i. Τυπικές προϋποθέσεις, που αποτελούν : οι αποφάσεις της διοικητικής επιτροπής σημάτων και η καταχώρηση τους στο βιβλίο σημάτων. Η έκδοση της απόφασης γίνεται ύστερα από την αίτηση του δικαιούχου του σήματος ή και του τρίτου.
- ii. Ουσιαστικές υποθέσεις οι οποίες, αποτελούν:

α) Η σύμβαση μεταξύ δικαιούχου- σήματος- αδειούχου που αποτελεί ιδιότυπη αμφοτεροβαρή σύμβαση ενοχικού δικαίου. Ελάχιστο περιεχόμενο της παραπάνω αποτελεί η παραχώρηση στον τρίτο της εξουσίας να χρησιμοποιεί το σήμα για τα ίδια ή παρόμοι προϊόντα του δικαιούχου.

β) Στενός και ουσιώδης οικονομικός δεσμός μεταξύ του δικαιούχου του σήματος και των τρίτων. Βάσει του άρθρου 16 παρ. 1 ν. 3205/ 55 αναφέρεται πως 'η παροχή χρηματικών ποσών ή μηχανημάτων ή εκμεταλλεύσεως εφευρέσεων και βιομηχανικών μυστικών ή βασικών πρώτων υλών δύναται να νοηθεί ως οικονομικός δεσμός'. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι με τον απαιτούμενο οικονομικό δεσμό πραγματοποιείται η ύπαρξη μιας ισοδύναμης προς την επιχείρηση του δικαιούχου σχέσης μεταξύ του δικαιούχου και του αδειούχου επιδιώκοντας την αποτροπή του κινδύνου της παραπλάνησης του καταναλωτικού κοινού. Η παραπλάνηση εδώ εκφράζεται αναφερόμενη

²¹ Θ. Λιακόπουλο, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,

στις παραστάσεις του καταναλωτικού κοινού σχετικά με την ως τώρα ποιότητα των προηγούμενων όντων ή ιδιοτήτων.²²

γ) Η χρήση του σήματος να μη δημιουργεί κίνδυνο παραπλάνησης του καταναλωτικού κοινού. Η προϋπόθεση αυτή πρέπει να συνδυαστεί με την προηγούμενη. Αξιόλογη είναι η διαφοροποίηση του κινδύνου παραπλάνησης από αυτόν της συγχύσεως. Προκειμένου για τον κίνδυνο παραπλάνησης αξιώνεται κίνδυνος συγχύσεως (όχι όσον αφορά την προέλευση των προϊόντων) ο οποίος προκύπτει από τις ήδη εδραιωμένες αντιλήψεις του καταναλωτικού κοινού σχετικά με την ποιότητα ή άλλες ιδιότητες του προϊόντος. Αυτό πραγματώνει την επιβεβαίωση της λειτουργίας προέλευσης του σήματος και εδραιώνει είτε τη σταθερότητα της πηγής προέλευσης είτε ισοδύναμες εγγυήσεις προς την ύπαρξη της επιχείρησης.

δ) Εν κατακλείδι, απαιτείται η χρήση του σήματος να μην αντίκειται στο δημόσιο συμφέρον, καθώς ορθό είναι το δεύτερο να ερμηνευθεί σε μια οικονομικοπολιτική κλίμακα εκτίμησης προσδιοριζόμενη προς το γενικό οικονομικό συμφέρον της χώρας.

Έτσι, μπορεί να μην επιτραπεί η άδεια χρήσης ενός σήματος, ν συνεπάγεται συναλλαγματικό κόστος που οι κανόνες άσκησης της νομισματικής πολιτικής δεν το επιτρέπουν, ή διότι η άδεια χρήσης στην εν λόγω περίπτωση αντιφάσκει κατά περιεχόμενο προς τους κανόνες του ν. 703/ 77.²³

²² Θ. Διακόπουλο, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,

²³ Θ. Διακόπουλο, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,

1.18 Μεταφορά και χορήγηση άδειας των σημάτων

Επιτρέπεται η παραχώρηση αποκλειστικής ή μη χρήσης του εθνικού ή διεθνούς με ισχύ στην Ελλάδα σήματος για μέρος ή το σύνολο των καλυπτόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών και για το σύνολο ή τμήμα της Ελληνικής Επικράτειας. Είτε ο δικαιούχος, με δήλωση του, είτε ο αδειούχος, με εξουσιοδότηση του δικαιούχου, ενημερώνουν το μητρώο σημάτων για την παραχώρηση.

Ο δικαιούχος του σήματος μπορεί να ασκήσει τα δικαιώματα που παρέχει το σήμα κατά του αδειούχου που παραβιάζει διατάξεις της σύμβασης για την παραχώρηση άδειας χρήσης σχετικά με: α) τη διάρκεια της άδειας, β) τη μορφή, με την οποία μπορεί, σύμφωνα με την καταχώριση, να χρησιμοποιηθεί το σήμα, γ) το είδος των προϊόντων ή των υπηρεσιών, για τις οποίες έχει παραχωρηθεί η άδεια, δ) την περιοχή, μέσα στην οποία επιτρέπεται η χρήση του σήματος, ε) την ποιότητα των προϊόντων που κατασκευάζει ή των υπηρεσιών που παρέχει ο αδειούχος.²⁴

Τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν ότι ο αδειούχος χρήσης σήματος δικαιούται να παραχωρεί περαιτέρω άδειες χρήσης αυτού με τη διαδικασία και τους όρους της παραγράφου. Τις αξιώσεις επί προσβολής του σήματος ασκεί αυτοτελώς και ο αδειούχος χρήσης σήματος, εφόσον συναινεί ο δικαιούχος. Εφόσον δεν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά, ο αποκλειστικός αδειούχος μπορεί, και χωρίς τη συναίνεση του δικαιούχου, να ασκήσει αυτοτελώς τις αξιώσεις επί προσβολής σήματος όταν ο τελευταίος, μολονότι ειδοποιήθηκε για την προσβολή του σήματος, δεν ασκεί τις αξιώσεις του σε εύλογο χρονικό διάστημα.

²⁴ Θ. Λιακόπουλο, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,

Όταν ο δικαιούχος ασκεί αγωγή, ο αδειούχος μπορεί να ασκήσει παρέμβαση και να ζητήσει αποκατάσταση της ζημίας που ο ίδιος υπέστη. Όταν λύεται ή τροποποιείται η συμφωνία παραχώρησης άδειας χρήσης, το βιβλίο σημάτων ενημερώνεται σχετικά.

Δήλωση του σηματούχου περί λήξεως της παραχώρησης χρήσεως επιφέρει αυτοδικαίως τη διαγραφή της άδειας που έχει καταχωρισθεί στο μητρώο.²⁵

1.19 Διακρίσεις σήματος

Σήμα είναι η ένδειξη εκείνη που αναγνωρίστηκε²⁶ για να διακρίνει τα προϊόντα, είτε αυτά που μια επιχείρηση παράγει, οπότε κάνουμε λόγο για βιομηχανικό σήμα, είτε αυτά που μια επιχείρηση εμπορεύεται και προσδιορίζονται με το εμπορικό σήμα. Αυτό με τη σειρά διακρίνεται σε σήμα εμπορευμάτων και για τις προσφερόμενες υπηρεσίες με σήμα υπηρεσιών. Τα σήματα μπορούν να διακρίνουν μόνο τα εμπορεύματα και τις υπηρεσίες, που αναφέρονται στο νόμο. Τα προϊόντα ταξινομούνται σε 34 επιμέρους κλάσεις και οι υπηρεσίες σε 8.²⁷

Τα σήματα ως επιδεκτικά γραφικής παράστασης αλλά και με το κριτήριο της αφηρημένης διακριτικής ικανότητας μπορούν να απεικονιστούν με τα εξής ακόλουθα:

Μπορεί να χρησιμοποιούνται μία ή περισσότερες λέξεις (λεκτικά σήματα), όχι όμως πλήθος λέξεων, που δεν καθιστούν αντιληπτό στον καταναλωτή ότι πρόκειται για ενιαίο σήμα. Για το λόγο αυτό, πρέπει να

²⁵ άρθρο 132 Ν. 4072/2012.

²⁶ Σύμφωνα με απόφαση της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων (&ΕΣ)

²⁷ Σύμφωνα με τη Συμφωνία της Νίκαιας για τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών, Ν2505/1997

αντιμετωπισθεί και το ζήτημα κατά πόσο είναι προστατεύσιμα ως σήματα, τα διαφημιστικά συνθήματα (slogans).²⁸

Ως σήματα προστατεύονται και οι ξενόγλωσσες λέξεις, εκτός αν είναι παραπλανητικές, δημιουργούν δηλαδή την εντύπωση ότι τα προϊόντα που διακρίνουν είναι ξένα, ενώ είναι ελληνικά. Η διακριτικότητα των ξενόγλωσσων θα κριθεί μεν με βάση την αντίληψη των Ελλήνων καταναλωτών, όταν όμως πρόκειται κυρίως για αγγλόφωνες λέξεις, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και η δυνατότητα αναγωγής τους σε όρους ευρείας χρήσης.²⁹

Ως σήμα μπορεί να προστατευθούν και το όνομα φυσικών ή νομικών προσώπων, το ψευδώνυμο, η επωνυμία καθώς και ο διακριτικός τίτλος. Απεικονίσεις, γράμματα, αριθμοί και σχέδια οποιασδήποτε μορφής μπορούν να αποτελέσουν σχήμα, εφόσον βέβαια παρουσιάζουν διακριτικότητα ή δημιουργούν ιδιόμορφο σύμπλεγμα όπως το σήμα 3E.

Το σχήμα του προϊόντος ή της συσκευασίας του (η πανομοιότυπη και όχι η φωτογραφική πχ η απεικόνιση φιάλης με πρωτότυπα στοιχεία) μπορεί να αποτελεί σήμα, εφόσον αυτό παρουσιάζει ιδιόρρυθμη εξωτερική εικόνα.

Η δυνατότητα προστασίας του σήματος, που προκύπτει από το σχήμα ή την συσκευασία, έχει μεγάλη σημασία, αφού δηλώνει την αποδοχή των τρισδιάστατων σημάτων (πχ το άστρο της Mercedes), τα οποία και δεν προστατεύονταν στο ισχύσαν δίκαιο. Ρητά προστατεύονται και τα ηχητικά σήματα, των οποίων η γραφική παράσταση καταγράφεται με νότες ή παλμικά κύματα.

²⁸ Θ. Διακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,*

²⁹ άρθρο 3 § 3

Στο νέο δίκαιο, ως σήματα μπορούν αν προστατευτούν και τα χρώματα ή οι συνδυασμοί χρωμάτων, καθώς έχουν αφηρημένη διακριτικότητα. Ειδικά μνημονεύεται στο άρθρο 1 § 2, ότι ο τίτλος εφημερίδας ή περιοδικού μπορεί να προστατευθεί ως σήμα, αφού εξατομικεύει κατά βάση το περιεχόμενο και όχι την προέλευση του εντύπου.

Πιο συγκεκριμένα, οι σύνθετες ενδείξεις για να έχουν διακριτική δύναμη, πρέπει η συνολική εντύπωση που δημιουργεί η ένδειξη ως σύνολο, να είναι σημαντική. Γράμματα, αριθμοί, χρώμα, σχήμα και συσκευασία του προϊόντος / υπηρεσίας, μπορούν σύμφωνα με το νόμο να αποτελέσουν σήμα, αλλά για να έχουν διακριτικότητα επιβάλλεται να έχουν επικρατήσει στις συναλλαγές πχ HSBC.

Επιπλέον τα σήματα μπορούν να διακριθούν σε ατομικά και συλλογικά. Τα ατομικά κατά κανόνα κατατίθενται από επιχειρήσεις (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) προς διάκριση των εμπορευμάτων ή των υπηρεσιών τους από αυτά των άλλων επιχειρήσεων, υπάρχει δηλαδή ταύτιση καταθέτη και δικαιούμενου χρήσης του σήματος. Για τα συλλογικά, τα οποία αναγνωρίζονται και ρυθμίζονται από άρθρο 259, καταθέτης είναι επαγγελματική ένωση και χρήστης όχι ή ίδια άλλα τα μέλη της, αφού το συλλογικό σήμα διακρίνει προϊόντα που προέρχονται από επιχειρήσεις των μελών της.³⁰⁻³¹

Στα σήματα σειράς, ο δικαιούχος χρησιμοποιεί το ίδιο γραμματικό θέμα προκειμένου να διακρίνει διαφορετικά προϊόντα ή υπηρεσίες (πχ Nescafe, Nestle). Από την άλλη, ο δικαιούχος μπορεί να χρησιμοποιεί το ίδιο επωνυμικό σήμα για όλα τα, διαφορετικής φύσης εμπορεύματα ή υπηρεσίες, παραγόμενες από την επιχείρησή του.

³⁰ άρθρο 25. ν2239/940

³¹ Θ. Διακόπουλο, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,

Ανάλογα με τα προϊόντα που προορίζεται κατά τη σχετική δήλωση κατάθεσης να διακρίνει το σήμα ή ανάλογα με τα προϊόντα της επιχείρησης, τα οποία διακρίνει το σήμα χωρίζουμε σε δύο κατηγορίες:

- τα εμπορικά, και
- τα βιομηχανικά σήματα

Η διάκριση είναι ουσιώδης, αφενός για τα σήματα υπηρεσιών που δεν γίνονται δεκτά στο ελληνικό δίκαιο, και αφετέρου σχετικά με την εξουσία του δικαιούχου να χαρακτηρίζει τα προϊόντα του με την έννοια ότι θεωρούνται αποκτήματά του ακόμη και τα προϊόντα που δεν κατασκευάζονται, συναρμολογούνται ή συμπληρώνονται εξ' ολοκλήρου από την επιχείρηση του αλλά από κάποιον τρίτο που φέρει το σήμα του δικαιούχου (άρθρο 17 παρ. 2). Ακόμη και ο δικαιούχος του εμπορικού σήματος καλείται να διατηρεί άθικτο το τυχόν υπάρχον βιομηχανικό σήμα. Όταν, δηλ. εμπορεύεται προϊόντα του παραγωγού δικαιούται ασφαλώς να έχει και το δικό του (εμπορικό) σήμα υποχρεούται ωστόσο να φέρει και το σήμα του παραγωγού (άρθρο 17 παρ. 4). Σήματα μπορούν να κατατεθούν για περιοδικά και εφημερίδες χωρίς ωστόσο να ξεπερνάνε τα δύο σε αριθμό για κάθε δικαιούχο (άρθρο 1).

Ανάλογα με το βαθμό της διακριτικής δύναμης (είτε αυξημένης είτε μικρής) διακρίνουμε:

- σήματα ασθενή, και
- σήματα φήμης

Για το σήμα της φήμης τίθενται ζήτημα προστασίας του, πέρα από τον κίνδυνο συγχύσεως, 'κατά του κινδύνου εξασθενίσεως, ή υποσκάψεως της εξόχου διακριτικής και διαφημιστικής του δυνάμεως'. Το στάδιο της

κατάθεσης σήματος για το θέμα της φήμης παρέχει το άρθρο 3 παρ.2 σε διάταξή του.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 της Κοινοτικής Οδηγίας³² για τα σήματα ορίζεται ότι: « Ένα κράτος μέλος μπορεί επίσης να προβλέπει ότι ο δικαιούχος δικαιούται να απαγορεύσει σε κάθε τρίτο να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές , σημείο πανομοιότυπο ή παρόμοιο με το σήμα, για προϊόντα ή υπηρεσίες μη παρόμοιες με εκείνες για τις οποίες το σήμα έχει καταχωρηθεί, εάν αυτό χαίρει φήμης μέσα στο κράτος μέλος και η χρησιμοποίηση του σημείου, χωρίς νόμιμη αιτία, θα επέφερε όφελος από το διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του σήματος ή θα ήταν βλαπτική για το εν λόγω διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του.»

Η προστασία των σημάτων φήμης ουσιαστικά αποτελεί οιασδήποτε μίας ρητής αναγνώρισης της διαφημιστικής λειτουργίας των σημάτων, που όπως αναφέρεται παρακάτω δεν προστατεύεται αυτοτελώς. Πρέπει να τονισθεί ότι στην παρούσα περίπτωση, δεν προστατεύεται η διακριτική λειτουργία του σήματος φήμης, αλλά η διακριτική ικανότητα.

Γίνεται αντιληπτό ότι ο κοινοτικός νομοθέτης, με την θέσπιση του άρθρου 5 § 2, θέλησε να διαφοροποιήσει την παρεχόμενη προστασία στα σήματα φήμης κάτω από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

1. το σήμα να χαίρει φήμης
2. η χρησιμοποίησή του να επιφέρει στο τρίτο μέρος, χωρίς εύλογη αιτία, (μέσω του επιχειρηματικού παρασιτισμού και της καπηλείας του εμπορικού σήματος) όφελος από τον διακριτικό χαρακτήρα / φήμη ή θα ήταν βλαπτική για το διακριτικό χαρακτήρα / φήμη του πρωτογενούς σήματος.

³² Βλ. Άρθρο 5 § 2 της Κοινοτικής Οδηγίας 89/104

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΔΙΕΘΝΗ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΗΜΑ

2.1 Κατοχύρωση Διεθνούς σήματος

Για την κατοχύρωση ενός Διεθνούς σήματος απαραίτητη προϋπόθεση είναι το σήμα να έχει κατοχυρωθεί προηγουμένως ως ημεδαπό. Για την κατοχύρωση ενός σήματος ως Διεθνές κατατίθεται μία αίτηση και ο δικαιούχος επιλέγει τις χώρες στις οποίες θέλει να κατοχυρώσει το σήμα. Η αίτηση εξετάζεται σε κάθε χώρα ξεχωριστά και μπορεί να γίνει δεκτό σε όλες ή σε κάποιες από τις χώρες αυτές, ανάλογα με το αν θα υπάρξουν ενστάσεις (οι οποίες θα γίνουν δεκτές ή όχι).

Το βασικό τέλος κατάθεσης της αίτησης για την κατοχύρωση ενός σήματος ως Διεθνούς ανέρχεται στο ποσό των 1500,00 ευρώ + 300,00 ευρώ περίπου για κάθε περαιτέρω κλάση. Το ποσό αυτό αφορά την κατοχύρωση του σήματος ως διεθνούς σε μία χώρα. Για κάθε δηλαδή επιπλέον χώρα, στην οποία επιθυμούμε να κατοχυρώσουμε το σήμα, πρέπει να καταβάλουμε το παράβολο εκ νέου και ενδεχομένως να διαφοροποιείται το ποσό αυτό από χώρα σε χώρα.

2.2 Διεθνής κατάθεση σήματος σύμφωνα με την Σύμβαση της Μαδρίτης

Το πρωτόκολλο της Μαδρίτης σχετικά με τη διεθνή καταχώριση σημάτων είναι συνθήκη την οποία διαχειρίζεται το Διεθνές Γραφείο του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας (WIPO - ΠΟΔΙ) στη Γενεύη. Τέθηκε σε εφαρμογή τον Απρίλιο του 1996 και έκτοτε έχει επικυρωθεί από πολλές χώρες παγκοσμίως, όπως από τις περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες, τις ΗΠΑ, την Ιαπωνία, την Αυστραλία, την Κίνα, τη

Ρωσία και, τον Οκτώβριο του 2004, από αυτήν καθαυτήν την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Το πρωτόκολλο της Μαδρίτης παρέχει στους κατόχους σημάτων τη δυνατότητα να κατοχυρώνουν την προστασία των σημάτων τους σε διάφορες χώρες καταθέτοντας απλώς μία αίτηση απευθείας στην υπηρεσία σημάτων της χώρας ή της περιφέρειάς τους.³³

Η Διεθνής Σύμβαση της Μαδρίτης (<http://www.wipo.int/madrid/en/>) της 14.4.1891 δεν δημιουργεί ένα υπερεθνικό σήμα. Με την καταχώρηση του σήματος στο Διεθνές Γραφείο στη Γενεύη (WIPO) δημιουργείται μια δέσμη εθνικών σημάτων (άρθρο 4). Η προστασία του καταχωρημένου σήματος κρίνεται με βάση την νομοθεσία του κάθε συμβαλλόμενου κράτους. Η διεθνής καταχώρηση προϋποθέτει καταχώρηση του σήματος στη χώρα προέλευσης, από την οποία το σήμα διαβιβάζεται στο Διεθνές Γραφείο (άρθρο 3). Το σήμα απολαμβάνει προτεραιότητα 6 μηνών (άρθρο 4 §2). Μετά την διεθνή καταχώρηση το σήμα παραμένει επί πενταετία εξαρτημένο από το σήμα της χώρας προέλευσης. Μετά την πενταετία ανεξαρτητοποιείται και έχει διάρκεια κατ' αρχή είκοσι ετών που μπορεί να ανανεώνεται για είκοσι ακόμα χρόνια (άρθρα 6 §§ 1-5 και 7).

2.3 Προϋποθέσεις για κατάθεση σήματος σύμφωνα με την συνθήκη της Μαδρίτης

Το έντυπο της αίτησης διατίθεται/συμπληρώνεται μέσω INTERNET στο site του Διεθνούς Γραφείου www.wipo.int και φέρει τον κωδικό στην άνω δεξιά γωνία MM2(E), αποτελείται δε από 6 σελίδες, σε κειμενογράφο WORD και παρέχεται σε δύο γλώσσες αγγλικά και γαλλικά.

³³ <https://oami.europa.eu/ohimportal/el/madrid-protocol>

Σε περίπτωση που ο καταθέτης επιθυμεί να κάνει διεθνή αίτηση για την Αμερική τότε πρέπει εκτός από το έντυπο MM2(E) να συμπληρώσει και το έντυπο MM18(E).

Η διαδικασία εύρεσης των αιτήσεων είναι η ακόλουθη:

- 1.Επιλέγουμε WIPO/MADRID: The international trademark system
- 2.Πάμε Key resources
- 3.Επιλέγουμε FORMS

Προϋπόθεση για την υποβολή αίτησης διεθνούς σήματος είναι ο αιτών :

- 1.Να είναι Έλληνας υπήκοος ή να κατοικεί στην Ελλάδα, ή να είναι Εταιρεία με πραγματική και μόνιμη βιομηχανική ή εμπορική εγκατάσταση στην Ελλάδα &
- 2.Να έχει καταθέσει ή καταχωρήσει το ίδιο σήμα ως ελληνικό

Σε περίπτωση που η αίτηση για διεθνές σήμα γίνει μέσα σε διάστημα 6 μηνών από την ημερομηνία της εθνικής κατάθεσης, ο καταθέτης έχει δικαίωμα να ζητήσει προτεραιότητα.³⁴

2.4 Διαδικασία υποβολής αίτησης

Η κατάθεση της ανωτέρω αίτησης **MM2(E)** γίνεται στο Υπουργείο Ανάπτυξης Γ.Γ.Εμπορίου, Δ/ση Εμπορικής & Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, Τμήμα Κατάθεσης Διεθνών Σημάτων (γραφείο 212) εις διπλούν με πρωτότυπη σφραγίδα/υπογραφή του καταθέτη ή του εντολοδόχου, προσκομίζοντας:

³⁴ <http://gge.gov.gr>

- ένα παράβολο των 15 €(ευρώ), για αποστολή της αίτησης στο Διεθνές Γραφείο Σημάτων μέσα σε προθεσμία 2 μηνών
- ένα επίσημο αντίγραφο του Ημεδαπού Σήματος
- σε ηλεκτρονική μορφή το έντυπο της αίτησης με προσκομιδή στην αρμόδια υπηρεσία ψηφιακού δίσκου (CD) ή άλλου πρόσφορου ηλεκτρονικού αποθηκευτικού μέσου (άρθρο 167ν.4072/2012).

Το βασικό τέλος της αίτησης για το διεθνές σήμα ανέρχεται στο ποσό των 653 ελβετικών φράγκων για ασπρόμαυρο σήμα ή 903 ελβετικών φράγκων για έγχρωμο σήμα.

Ο δικαιούχος του σήματος έχει δικαίωμα να καταθέσει μόνος του την αίτηση. Η υπογραφή της αίτησης δια μέσου δικηγόρου είναι προαιρετική και στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται πληρεξούσιο έγγραφο.

Στην 5^η σελίδα της αίτησης υπάρχει κατάλογος επιλογής χωρών προορισμού όπου ο αιτών συμπληρώνει τις χώρες που επιθυμεί και αριστερά του εντύπου της αίτησης (όπως προβάλλεται στο site του wipo μέσω H/Y) με ονομασία FEES (έξοδα) αναφέρονται αναλυτικά οι χώρες που έχουν ατομικά τέλη (individual fees) ή συμπληρωματικά τέλη (complementary fees) καθώς και τα έξοδα ανά κλάση για τις χώρες αυτές.³⁵

2.5 Η Σύμβαση της Βιέννης για την διεθνή καταχώρηση σημάτων (TRT)

Με την από 12.6.1973 Σύμβαση της Βιέννης περί Διεθνούς Καταχώρησης Σημάτων (Trademark Registration Treaty, TRT)

³⁵ <http://gge.gov.gr>

επιδιώχθηκε στο πλαίσιο της Διεθνούς Σύμβασης των Παρισίων η ίδρυση Ένωσης για την ενοποίηση των διαδικασιών παροχής προστασίας στους υπηκόους των κρατών μελών της Ένωσης. Όπως και η σύμβαση της Μαδρίτης προβλέπει την διεθνή καταχώρηση, δυνάμει της οποίας το καταχωρημένο σήμα απολαμβάνει προστασίας σε όλα τα κράτη μέλη της Σύμβασης χωρίς ανάγκη κατάθεσης στα επιμέρους κράτη. Μάλιστα, για την διεθνή καταχώρηση, δεν είναι αναγκαία η καταχώρηση στην χώρα προέλευσης. Η χώρα μας δεν έχει προσχωρήσει στην σύμβαση αυτή.

2.6 Η Διεθνής Συμφωνία της Γενεύης της 15.12.93 (TRIPS)

Στις 15.12.1993, στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων της Ουρουγουάης της GATT για τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ- World Trade Organisation WTO), υπογράφηκε στην Γενεύη η συμφωνία TRIPS (Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights, Including Trade in Counterfeit Goods) για την προστασία σε παγκόσμιο επίπεδο των δικαιωμάτων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Η τελική πράξη που περιλαμβάνει τα αποτελέσματα των πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων στο πλαίσιο του Γύρου της Ουρουγουάης υπογράφηκε στις 15.4.1994 και κυρώθηκε με τον ν. 2290/1994 (ΦΕΚ 28/09.02.1995) . Η Πράξη αυτή προβλέπει και τη σύσταση Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου και επιδιώκει, μεταξύ άλλων, και την δημιουργία ενός ελάχιστου θεσμικού πλαισίου προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής (διανοητικής) και βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

Με τις διατάξεις των άρθρων 15-21 του Annex 1c η Σύμβαση προβλέπει ένα minimum προστασίας για τα σήματα. Ως σήμα προστατεύεται κάθε ένδειξη που έχει την ικανότητα να διακρίνει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες μιας επιχείρησης από τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες άλλων επιχειρήσεων. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποκλείουν από την προστασία τα ηχητικά

και οσφραντικά σήματα. Ενδείξεις χωρίς διακριτική ικανότητα μπορούν να κατατεθούν ως σήματα, αν έχουν χρησιμοποιηθεί και καθιερωθεί στις συναλλαγές (άρθρο 15 § 1 εδ. 1-4). Το σήμα διαρκεί καταρχήν 7 χρόνια και μπορεί να ανανεώνεται για άλλα 7 κάθε φορά χρόνια (άρθρο 18). Εξάλλου το σήμα διαγράφεται εάν δεν χρησιμοποιηθεί αδικαιολόγητα επί 3 τουλάχιστο χρόνια από το δικαιούχο του ή από τρίτον με την δική του συναίνεση (άρθρο 19 §§ 1-2). Χρήση του σήματος που προστατεύεται από την Διεθνή Σύμβαση είναι δυνατή παράλληλα με τη χρήση σήματος της ημεδαπής επιχείρησης. Εξάλλου, ενώ είναι δυνατές συμβατικές άδειες εκμετάλλευσης και η μεταβίβαση του σήματος, ακόμη και χωρίς την επιχείρηση, δεν επιτρέπονται οι υποχρεωτικές άδειες εκμετάλλευσης (άρθρο 21). Το άρθρο 20 επιτρέπει στα κράτη μέλη να προβλέπουν πρόσθετες προϋποθέσεις για την νόμιμη χρήση του σήματος, όπως η χρήση του παράλληλα με το σήμα της ημεδαπής επιχείρησης.

2.7 Η Σύμβαση των Παρισίων

"Σύμβαση των Παρισίων για την Προστασία της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας» (Σύμβαση των Παρισίων για την Προστασία της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας), αναφέρεται ως "Σύμβαση των Παρισίων", στις 20 Μαρτίου 1883 στο Παρίσι, και τέθηκε σε ισχύ 7 του Ιουλίου του 1884. Εύρος ρύθμισης της Σύμβασης των Παρισίων για την προστασία του αντικειμένου που είναι βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Συμπεριλαμβανομένων διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα υποδείγματα χρησιμότητας, βιομηχανικά σχέδια, εμπορικά σήματα, σήματα υπηρεσιών, εμπορικές επωνυμίες, ενδείξεις ή ονομασίες προέλευσης, καθώς και την καταστολή του αθέμιτου ανταγωνισμού. Ο βασικός σκοπός της Συμβάσεως των Παρισίων είναι να διασφαλιστεί ότι τα

δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας ενός μέλους σε όλα τα άλλα κράτη μέλη έχουν προστατευθεί.

Οι αρχικές χώρες-μέλη της Σύμβασης του 11, σήμερα 130 χρόνια μετά την υπογραφή της σύμβασης, ως τις 21 Σεπτεμβρίου 2013, με την επίσημη προσχώρηση της Σαμόα, έτσι ώστε ο συνολικός αριθμός των Μερών της Σύμβασης έχει φτάσει σε 175 χώρες, 19 του Μάρ 1985 η Κίνα έγινε το μέλος της Συνέλευσης, η δήλωση προσχώρησης της Κινεζικής κυβέρνησης: στην παράγραφο 1 του άρθρου 28 της ΛΔΚ δεν δεσμεύεται από τη Σύμβαση. Πριν και μετά την προσχώρηση της Κίνας στη σύμβαση, η Κίνα έχει αναπτύξει διαδοχικά με την υποστήριξη του εν λόγω νομοθεσία περί εμπορικών σημάτων, δίκαιο των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, για την προώθηση των επιστημονικών και τεχνολογικών επιτευγμάτων σε νόμο, όπως το δίκαιο, έτσι ώστε το συμπλήρωμά του,

"Σύμβαση των Παρισίων" που υπογράφηκε από το 1883, έχει κάνει πολλές τροποποιήσεις του ισχύοντος είναι στη Γενεύη τον Φεβρουάριο του 1980 το αναθεωρημένο κείμενο. Ένα σύνολο 30, χωρίζονται σε τρεις ομάδες, οι ουσιαστικές διατάξεις του τμήματος 1-12, 13-17 διοικητικές διατάξεις, το πρώτο είναι να προσθέσετε περίπου 18-30 μέλη της έγκρισης, και η είσοδος των νέων κρατών μελών και άλλη έξοδος περιεχομένου, αναφέρεται ως "η τελευταία πρόταση."

Λειτουργίες

Λόγω των συγκρούσεων συμφερόντων και νομοθετικών διαφορών μεταξύ των κρατών μελών, η Σύμβαση των Παρισίων δεν κατάφερε να αναπτύξει ένα ενιαίο δίκαιο βιομηχανικής ιδιοκτησίας, αλλά και σε όλα

τα μέλη της εθνικής νομοθεσίας ως βάση για την προστασία του, γι 'αυτό δεν αποκλείει την επίδραση των περιφερειακών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Σύμβαση όσον αφορά την εθνική νομοθεσία του κάθε μέλους, ενώ οι διατάξεις από τις λίγες βασικές αρχές πρέπει να τηρούνται από όλα τα κράτη μέλη για την εναρμόνιση της νομοθεσίας των κρατών μελών, έτσι ώστε να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της Σύμβασης.³⁶

2.8 Διεθνείς Ταξινομήσεις (International Classifications)

Οποιοσδήποτε υποβάλλει αίτηση για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ή για την καταχώρηση εμπορικού σήματος ή σχεδίου, είτε σε εθνικό είτε σε διεθνές επίπεδο θα πρέπει να έχει προσδιορίσει εάν η δημιουργία του είναι νέα ή εάν ανήκει στην κατοχή κάποιου άλλου ή εάν τη διεκδικεί κάποιος άλλος. Για να γίνει αυτό θα πρέπει να προηγηθεί έρευνα σε έναν τεραστιο όγκο πληροφοριών.

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Διανοητικής Ιδιοκτησίας (World Intellectual Property Organization) υπάρχουν έως και τέσσερις μορφές διεθνούς ταξινόμησης που χρησιμοποιούνται παγκοσμίως.³⁷

- *Η Διεθνής Ταξινόμηση Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας* (International Patent Classification ή IPC) η οποία καθιερώθηκε με τη Σύμβαση του Στρασβούργου (1971), παρέχει ένα ιεραρχημένο σύστημα συμβόλων τα οποία δεν διαφέρουν από γλώσσα σε γλώσσα. Το σύστημα αυτό χρησιμοποιείται για την ταξινόμηση των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και των υποδειγμάτων χρησιμότητας ανάλογα με τους διάφορους τεχνολογικούς τομείς στους οποίους αναφέρονται.

³⁶ http://el.swewe.net/word_show.htm/

³⁷ www.wipo.int/classifications/en/

- Η Ταξινόμηση της Νίκαιας (Nice Classification) περιλαμβάνει μία μορφή ταξινόμησης αγαθών και υπηρεσιών με σκοπό την καταχώρηση εμπορικών σημάτων (trademarks) και σημάτων υπηρεσιών (service marks).
- Η Ταξινόμηση του Λοκάμο (Locarno Classification) περιλαμβάνει μία μορφή ταξινόμησης των βιομηχανικών σχεδίων.
- Η Ταξινόμηση της Βιέννης (Vienna Classification) περιέχει σύμβολα για σήματα τα οποία αποτελούνται από ή περιέχουν καλλιτεχνικά στοιχεία.

2.9 Τα 100 δημοφιλέστερα εμπορικά σήματα (The global Brand Scorecard)

Η βρετανική Interbrand ³⁸, ένας διεθνής ανεξάρτητος οργανισμός με ηγετική θέση στον χώρο των συμβούλων στρατηγικής ανάπτυξης εμπορικού σήματος, υπολογίζει κάθε χρόνο την αξία των διεθνών εμπορικών σημάτων ερευνώντας μεγάλο αριθμό προϊόντων και υπηρεσιών σε όλον τον κόσμο.

Η Interbrand, είναι αμερόληπτο μέλος του οργανισμού Omnicom. Ιδρύθηκε το 1974 ως Novamark από τον John Murphy, ένα πρώην υπάλληλο της Dunlop και ενώ αρχικά επικεντρώθηκε στο συμβουλευτικό αντικείμενο της ανάπτυξης εμπορικών σημάτων επεκτάθηκε και ανέπτυξε το εύρος της δραστηριότητας της σε πλήρεις υπηρεσίες, που μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν υπηρεσίες και δραστηριότητες δημιουργίας και ανάπτυξης εμπορικού σήματος, εταιρική ταυτότητα και επικοινωνία, στρατηγική διαχείριση σήματος, ανάπτυξη ονόματος κ.α. Γεωγραφικά η Interbrand δραστηριοποιείται

³⁸ <http://en.wikipedia.org/wiki/Interbrand>

σε 25 χώρες σε 40 κτιριακές εγκαταστάσεις. Επιπλέον, διαθέτει μία εντυπωσιακή σε ποικιλία λίστα πελατών από διεθνείς οικονομικούς κολοσσούς όλων των επιχειρηματικών τομέων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΟΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν.4072/2012 ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΗΜΑΤΩΝ

3.1 Ρυθμίσεις του νόμου

Ο Νόμος 4072/2012 καταργεί τον Ν. 2239/1994 και επιχειρεί να εκσυγχρονίσει τη νομοθεσία περί εμπορικών σημάτων, υιοθετώντας, μεταξύ άλλων, τα συμπεράσματα της νομολογίας (εθνικής και κοινοτικής).

Ο νέος Νόμος ενσωματώνει την Οδηγία 2004/48/ΕΚ και τις ρυθμίσεις που αφορούν την προστασία των διεθνών σημάτων ενώ παράλληλα εισάγει καινοτόμες για τα ελληνικά δεδομένα ρυθμίσεις όπως η κατάργηση της υποχρεωτικής κατάθεσης από δικηγόρο, η υποχρέωση και ηλεκτρονικής κατάθεσης της δήλωσης και του σήματος, η δυνατότητα ηλεκτρονικής εξ αποστάσεως κατάθεσης καθώς και η εισαγωγή του θεσμού του εξεταστή, ως αποκλειστικού οργάνου ελέγχου σε πρώτο βαθμό. Η Διοικητική Επιτροπή Σημάτων (ΔΕΣ) διατηρείται ως δευτεροβάθμιο όργανο διοικητικού ελέγχου για την εξέταση προσφυγών και ανακοπών.

Με το παρόν επιχειρείται μία σύντομη παράθεση των ρυθμίσεων του νέου Νόμου και η επισήμανση των κυριότερων αλλαγών που αυτός επιφέρει στο Δίκαιο των Σημάτων (άρθρο 121).³⁹

³⁹ Νομική Βιβλιοθήκη - <http://www.nb.org>

3.2 Έννοια και προϋποθέσεις προστασίας του σήματος

Στο νέο Νόμο ορίζεται (άρθρο 122) ότι σήμα μπορεί να αποτελέσει κάθε σημείο επιδεικτικό γραφικής παράστασης ικανό να διακρίνει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες μιας επιχείρησης από εκείνα άλλων επιχειρήσεων. Μπορούν να αποτελέσουν σήμα ιδίως λέξεις, ονόματα, επωνυμίες, ψευδώνυμα, απεικονίσεις, σχέδια, γράμματα, αριθμοί, χρώματα, ήχοι, συμπεριλαμβανομένων των μουσικών φράσεων, το σχήμα του προϊόντος ή της συσκευασίας του.

Όπως και με το προϊσχύον καθεστώς, προβλέπεται (Βλ. και άρθρο 147 του νέου Νόμου αναφορικά με την καταχώριση στο Μητρώο Σημάτων) ότι το δικαίωμα για αποκλειστική χρήση του σήματος αποκτάται με την καταχώρισή του (άρθρο 123).

Ως προς τους λόγους απόλυτου απαραδέκτου (Άρθρο 3 του Ν 2239/1994) διατηρούνται καταρχήν οι προβλέψεις του Ν. 2239/1994 ενώ προστίθεται λόγος απόλυτου απαραδέκτου σχετιζόμενος με τις γεωγραφικές ενδείξεις και προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης των οινοπνευματωδών και γεωργικών προϊόντων.

Ως προς την έρευνα των σχετικών λόγων απαραδέκτου διατηρείται καταρχήν ο προέλεγχος από τον εξεταστή της Διεύθυνσης Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, ενώ πλέον η έγγραφη συναίνεση δικαιούχου προγενέστερου σήματος μπορεί να δοθεί όχι μόνο στην Υπηρεσία Σημάτων, όπως προέβλεπε το προϊσχύον δίκαιο, αλλά σε οποιοδήποτε στάδιο εξέτασης της αίτησης (ενώπιον του εξεταστή, της ΔΕΣ ή του Διοικητικού Πρωτοδικείου ή Εφετείου). Παράλληλα, η άρνηση αποδοχής

της συναίνεσης περιορίζεται στον κίνδυνο παραπλάνησης του κοινού, ιδίως ως προς την ποιότητα των προϊόντων ή των υπηρεσιών.

Τέλος, καταργήθηκε η διάταξη του ν. 2239/1994 που ρύθμιζε το ζήτημα των σημάτων που αποτελούνται από το όνομα του καταθέτη, και ήδη προβλέπεται ότι ο νεότερος καταθέτης που θέλει να καταθέσει ως σήμα το όνομά του, παρότι το ίδιο όνομα έχει κατατεθεί προηγουμένως από άλλον προς διάκριση των ίδιων προϊόντων, πρέπει να προσθέσει κάποιο διακριτικό σημείο. Λόγος της κατάργησης είναι ότι, και η περίπτωση αυτή, πρέπει να κρίνεται, όπως οι άλλες περιπτώσεις συγκρούσεως σημάτων, με βάση δηλαδή τη διάταξη του άρθρου 124 παρ. 1 περίπτ. β' του νέου Νόμου, η οποία θέτει ως προϋπόθεση για τη συνύπαρξη σημάτων που ομοιάζουν μεταξύ τους τη δημιουργία ή μη κινδύνου σύγχυσης.⁴⁰

3.3 Περιεχόμενο δικαιώματος και έκταση – διάρκεια της προστασίας

Σύμφωνα με το άρθρο 148 η προστασία του σήματος είναι δεκαετής και αρχίζει από την επομένη της ημερομηνίας κατάθεσης, ενώ στο ίδιο άρθρο ορίζονται και οι όροι για την ανανέωση του σήματος.

Στο άρθρο 125 περιγράφεται η προστασία που παρέχεται στον δικαιούχο του σήματος. Στη διάταξη αυτή επεκτείνονται οι αρνητικές εξουσίες του δικαιούχου και νέες έννοιες που εισήχθησαν με την Οδηγία 2000/95/EK, δηλαδή πέραν της παραποίησης και της απομίμησης και στις έννοιες της ταυτότητας, της ομοιότητας και του κινδύνου σύγχυσης(άρθρο 19)

Παράλληλα, καταργήθηκε η διάταξη του Ν. 2239/94, η οποία επέβαλλε όπως η χρήση του σήματος να γίνεται μόνο στα ίδια προϊόντα και τις

⁴⁰ Νομική Βιβλιοθήκη - <http://www.nb.org>

ίδιες υπηρεσίες του δικαιούχου, καθώς ήταν αντίθετη με την αρχή της απεξάρτησης του σήματος από την επιχείρηση, η οποία ακολουθείται στο ελληνικό δίκαιο.

Στο άρθρο 126 τίθενται οι περιορισμοί στην παρεχόμενη στο δικαιούχο του σήματος προστασία. Εν προκειμένω, αξίζει να σημειωθεί η διαφοροποίηση που εισάγει πλέον η νέα διάταξη σε σχέση με το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του ν. 2239/1994. Η διαφοροποίηση έγκειται στο ότι η απαγόρευση της «εν είδει σήματος» χρήσης αποτελεί, σύμφωνα με τη νέα διατύπωση, την κυριότερη περίπτωση αθέμιτης χρήσης, ενώ, κατά τη διατύπωση της καταργηθείσας διάταξης μπορούσε να εκληφθεί ότι πρόκειται για προϋπόθεση που ισχύει παράλληλα προς την αθέμιτη χρήση (Άρθρο 128).

Το άρθρο 127 εισάγει νέες ρυθμίσεις αναφορικά με την απώλεια δικαιώματος λόγω ανοχής, καθώς αναφέρεται στην αποδυνάμωση του δικαιώματος του προγενέστερου δικαιούχου να απαγορεύσει τη χρήση μεταγενέστερου καταχωρισμένου σήματος εφόσον ανέχτηκε εν γνώσει του χρήση του σήματος αυτού για περίοδο πέντε συνεχών ετών εκτός αν η κατάθεση του μεταγενέστερου σήματος έγινε με κακή πίστη, αλλά και στην αδυναμία δικαιούχου μεταγενέστερου σήματος να απαγορεύσει τη χρήση προγενέστερου σήματος ή άλλου δικαιώματος .

Στο επόμενο άρθρο (Άρθρο 129). προβλέπεται ότι ο δικαιούχος δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να απαγορεύει τη χρήση του σήματος για προϊόντα που έχουν διατεθεί με το σήμα αυτό στον ΕΟΧ, από τον ίδιο ή με τη συγκατάθεσή του (ανάλωση του δικαιώματος), εκτός αν συντρέχουν οι αναφερόμενες στο άρθρο προϋποθέσεις .

Στο άρθρο 129 προβλέπεται ότι ο καταθέτης μπορεί, οποτεδήποτε και ανεξαρτήτως εκκρεμοδικίας, να προβεί σε δήλωση μη διεκδίκησης δικαιωμάτων σε ορισμένα μη ουσιώδη στοιχεία του σήματος.

Τέλος, με το Νόμο εισάγεται (Άρθρο 131). ο θεσμός της διαίρεσης της δήλωσης κατάθεσης ή της καταχώρισης του σήματος, με τον οποίο διευκολύνεται η διαδικασία καταχώρισης σήματος στις περιπτώσεις που πλήττεται ένα σήμα για ορισμένα από τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που διακρίνει και όχι για όλα.⁴¹

3.4 Το σήμα ως περιουσιακό στοιχείο

Με το νέο Νόμο καταρχήν επιβεβαιώνεται (Άρθρο 131). η ανεξάρτηση του σήματος από την επιχείρηση, επιλογή που, άλλωστε, ακολουθούσε και ο Ν. 2239/94. Η ανεξάρτηση του σήματος από την επιχείρηση έχει ως συνέπεια και ότι είναι δυνατή η αυτοτελής σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων επί του σήματος.

Σύμφωνα με τις νέες ρυθμίσεις επιτρέπεται, εκτός του σήματος και η μεταβίβαση του δικαιώματος προσδοκίας σε κατατεθέν αλλά μη καταχωρημένο ακόμη σήμα, και αντίθετα με τα όσα μέχρι σήμερα ίσχυαν, επιτρέπεται η μερική μεταβίβαση σήματος ή της δήλωσης σήματος, εφόσον δε δημιουργείται παραπλάνηση του κοινού (Άρθρο 132).

Για την μεταβίβαση προβλέπεται έγγραφος τύπος ο οποίος ωστόσο δεν είναι συστατικός, ενώ ούτε προβλεπόμενη καταχώρηση της μεταβίβασης στο Βιβλίο Σημάτων έχει συστατική λειτουργία.

⁴¹ Νομική Βιβλιοθήκη - <http://www.nb.org>

Αναφορικά με το θεσμό της παραχώρησης άδειας χρήσης ο νέος Νόμος καθορίζει τις προϋποθέσεις για την παροχή άδειας χρήσης σήματος και το περιεχόμενο της και επιφέρει ορισμένες σημαντικές μεταβολές. Καταρχήν καταργεί το θεσμό της παράλληλης άδειας χρήσης σήματος(Άρθρο 132) . Αντ' αυτού προβλέπεται η παραχώρηση άδειας χρήσης με απόλυτη ενέργεια, δυνάμει της οποίας ο αδειούχος μπορεί να στραφεί εξ ιδίου δικαιώματος κατά τρίτων προσβολών. Έπειτα, προβλέπεται η δυνατότητα του δικαιούχου του σήματος να στραφεί κατά του αδειούχου σε περίπτωση που ο αδειούχος παραβιάζει τους σ' αυτήν αναφερόμενους όρους. Προβλέπεται ακόμη ότι ο αποκλειστικός αδειούχος μπορεί να ασκήσει και αυτοτελώς τις κατά τρίτου προσβολέα αξιώσεις, εφόσον ο δικαιούχος αδρανή να τις ασκήσει, παρότι ειδοποιήθηκε για την προσβολή, ενώ παρέχεται δικαίωμα παρέμβασης στον αδειούχο στη δίκη μεταξύ του δικαιούχου και του τρίτου προσβολέα, με αίτημα την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη (Άρθρο 135).

Τέλος, στο άρθρο 133 ρητά ορίζεται ότι το σήμα μπορεί να είναι αντικείμενο μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης και αυτοτελούς εκποίησης του από το σύνδικο της πτώχευσης ενώ ρητά ορίζεται ότι τα δικαιώματα του αποκτώντα επί του σήματος εγγράφονται στο Βιβλίο Σημάτων. Ο νέος Νόμος δεν περιέχει διάταξη αντίστοιχη με τη διάταξη του Ν 2239/94, σύμφωνα με την οποία δε χωρούσε κατάσχεση και εκποίηση εν πτωχέσει σήματος που αποτελείτο από το όνομα του δικαιούχου, ρύθμιση ορθή καθώς αυτός που χρησιμοποιεί το όνομα του ως σήμα αποδέχεται και την εμπορευματοποίηση αυτού.⁴²

⁴² Νομική Βιβλιοθήκη - <http://www.nb.org>

3.5 Διαδικασία καταχώρισης

Η δήλωση για την κατάθεση σήματος(Άρθρο 134) κατατίθεται στην αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, που καλείται στο εξής Υπηρεσία Σημάτων από τον καταθέτη, αντιπρόσωπο του ή πληρεξούσιο δικηγόρο (Άρθρο 136) .

Περαιτέρω, εισάγεται εκ του νόμου η υποχρέωση υποβολής της αίτησης και της απεικόνισης του σήματος και σε ηλεκτρονική μορφή, και προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής της δήλωσης κατάθεσης εξ αποστάσεως με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους, προϋποθέσεις και τεχνικές λεπτομέρειες που θα καθοριστούν με απόφαση των συναρμόδιων Υπουργών(Άρθρο 138) .

Μετά την κατάθεσή της η δήλωση κατάθεσης λαμβάνει αριθμό πρωτοκόλλου, ημερομηνία και ώρα κατάθεσης, καταχωρείται στο Βιβλίο Σημάτων και αναρτάται στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου (ΓΓΕ).

Το πρώτο στάδιο ελέγχου της δήλωσης κατάθεσης αφορά την πληρότητα των τυπικών προϋποθέσεων. Εφόσον ελλείπει κάποια από τις προϋποθέσεις ο καταθέτης καλείται από την Υπηρεσία, εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός μηνός να συμπληρώσει ή να διορθώσει την αίτησή του (Άρθρο 139) .

Στη συνέχεια εξετάζονται οι λόγοι απαραδέκτου. Οι απόλυτοι και σχετικοί λόγοι απαραδέκτου εξετάζονται από το μονομελές διοικητικό όργανο (εξεταστή). Εφόσον διαπιστωθεί ότι συντρέχει κάποιος από τους λόγους απαραδέκτου, καλείται ο καταθέτης να εκφράσει τις απόψεις του. Ο καταθέτης μπορεί είτε να ανακαλέσει τη δήλωσή του είτε να περιορίσει την έκταση προστασίας του σήματος είτε να υποβάλει απλώς

τις παρατηρήσεις του σχετικά με τις ενστάσεις που διατυπώνει ο εξεταστής.

Η δήλωση κατάθεσης απορρίπτεται ως απαράδεκτη όταν δεν υπάρξει απάντηση του καταθέτη μέσα στην ταχθείσα από την Υπηρεσία προθεσμία ή δεν ανακληθεί η δήλωση ή δεν περιοριστεί η έκταση προστασίας του σήματος ώστε να καθίσταται αυτό παραδεκτό ή δεν κριθούν παραδεκτές και βάσιμες οι παρατηρήσεις που υποβάλλει ο καταθέτης.

3.6 Αλλοδαπός καταθέτης

Αν ο καταθέτης είναι αλλοδαπός έχει δηλ. την επαγγελματική του εγκατάσταση εκτός Ελλάδος, μπορεί να υποβάλλει δήλωση κατάθεσης σήματος στην Ελλάδα με τον όρο της αμοιβαιότητας να προστατέψει τα ελληνικά σήματα στη χώρα που επρόκειτο να εγκατασταθεί επαγγελματικά (άρθρο 35 παρ. 1). Η διαδικασία κατάθεσης σήματος είναι η ίδια όπως και για τον ημεδαπό. Η διαφοροποίηση έγκειται στην προσκόμιση κάποιων επιπλέον συνοδευτικών στοιχείων (άρθρο 35 παρ. 2), τα οποία αναφέρονται παρακάτω:

Βεβαίωση της αρμόδιας αλλοδαπής αρχής του τόπου επαγγελματικής εγκατάστασης του καταθέτη, ότι το προς κατάθεση σήμα είναι σύμφωνα με το δίκαιο της αλλοδαπής πολιτείας, νόμιμα κατατεθειμένο και προστατεύεται. Η σχετική βεβαίωση μπορεί να παραλειφθεί υπό τον όρο της αμοιβαιότητας (ο οποίος προαναφέρθηκε). Μόλις διεκδικηθεί η προτεραιότητα (βλ. άρθρο 4 ΔΣ) η σχετική βεβαίωση πρέπει να

υποβληθεί το αργότερο σε ένα χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών από την καταχώρηση του σήματος στην αλλοδαπή πολιτεία (άρθρο 35 παρ.2).

Ειδικό πληρεξούσιο έγγραφο επικυρωμένο από την αρμόδια ελληνική προξενική αρχή που θα περιλαμβάνει δήλωση υπαγωγής του αλλοδαπού καταθέτη στη δικαιοδοσία των δικαστηρίων της Αθήνας. Η δήλωση μπορεί να γίνει και από εξουσιοδοτημένο δικηγόρο στον αρμόδιο τμηματάρχη.

Η διαδικασία της παραδοχής του σήματος διέπεται από το ελληνικό δίκαιο με επιφύλαξη εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 6, πεντάκις της ΔΣ.

Με τη καταχώρησή του στην Ελλάδα, το σήμα γίνεται ανεξάρτητο από το αλλοδαπό. Δεν έχει παρακολουθηματικό χαρακτήρα έναντι του αλλοδαπού και αντιμετωπίζεται όπως κάθε άλλο σήμα με βάση τις διατάξεις του ελληνικού δικαίου.⁴³

3.7 Διαδικασία παραδοχής του σήματος

Μέχρι το ν. 1460/83 η διαδικασία παραδοχής του σήματος ρυθμιζόταν από τις διατάξεις των άρθρων 6-13 αν. 1998/ 39 που προέβλεπαν την οργάνωση και λειτουργία ειδικών διοικητικών δικαστηρίων σημάτων (πρωτοβάθμιου και δευτεροβάθμιου) με αίτηση αναίρεσης της τελεσίδικης απόφασης του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου ή της απόφασης δευτεροβάθμιου δικαστηρίου στο ΣτΕ (άρθρο 11). Η αρμοδιότητα του δευτεροβάθμιου διοικητικού δικαστηρίου σημάτων (άρθρο 6 παρ.3 και 8) διατηρείται και μετά το ν. 1406/ 83 για τη συζήτηση εφέσεων κατά του πρωτοβάθμιου διοικητικού δικαστηρίου σημάτων. Γενικότερα τα

⁴³ Θ. Διακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας*,

δικαστήρια αυτά, διατηρούνται για την εκδίκαση διαφορών που δημιουργήθηκαν πριν την ημερομηνία της 11.6.1984 (άρθρο 9 παρ. 1^ε ν. 1406/83). Τα δε τακτικά δικαστήρια είναι υπεύθυνα για την εκδίκαση διαφορών που δημιουργούνται από την έκδοση πράξεων από τη διοικητική επιτροπή σημάτων.

Μετά το ν. 1406/83 και μετά την 11.6.1984 η σχετική διαδικασία απονομής του δικαιώματος στο σήμα διαμορφώνεται ως εξής:

- i. Αρμόδιο όργανο για την παραδοχή της δήλωσης κατάθεσης του σήματος καθίσταται η διοικητική επιτροπή σημάτων. Σύμφωνα με το άρθρο 11 ν. 1406/ 83 το πρωτοβάθμιο διοικητικό δικαστήριο σημάτων του άρθρου 6 παρ. 2 αν. 1998/39 μετονομάζεται σε διοικητική επιτροπή σημάτων. Είναι ένα συλλογικό τριμελές διοικητικό όργανο που περιλαμβάνει δύο τμήματα (άρθρο 6 παρ. 2 ν. 1998/39) την προεδρία των οποίων αναλαμβάνει πάρεδρο της διοίκησης (άρθρο 11 ν. 1406/83). Για τη σύνθεση, εκτός της προεδρίας, και τη λειτουργία της επιτροπής δεν προβλέπεται ειδική αναφορά στο ν. 1406/83. Εφόσον όμως πρόκειται για μετονομασία του πρωτοβάθμιου διοικητικού δικαστηρίου σημάτων πρέπει να εφαρμοστούν στα θέματα αυτά (δηλ. τη σύνθεση και τη λειτουργία της επιτροπής) ανάλογα οι ρυθμιστικές διατάξεις αναφορικά με τα αντίστοιχα θέματα για το πρωτοβάθμιο διοικητικό δικαστήριο σημάτων οι οποίες κατα αυτό δεν καταργήθηκαν τόσο μάλλον που δεν προβλέπεται ρητή κατάργησή τους. Επομένως εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 6 και 7 του αν. 1998/39.⁴⁴
- ii. Η διοικητική επιτροπή σημάτων είναι αρμόδια όχι μόνο για την παραδοχή της δήλωσης κατάθεσης σήματος αλλά και για τις

⁴⁴ Θ. Λιακόπουλο, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,

αιτήσεις διαγραφής του άρθρου 15 αν. 1998/39 καθώς και στις περιπτώσεις των άρθρων 19 παρ. 7 και 21 παρ. 5 αν. 1998/39. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του νόμου 1406/83 στις διαφορές που αναφύονται κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας που αφορά τα σήματα "εφαρμόζονται αναλόγως και οι διατάξεις των άρθρων 3 έως 18, 19 (παρ. 2, 3, 4, και 5), 20 (παρ.1 και 3), 23 έως 32, 38 έως 48, 50 έως 65 και 77 έως 83 του Π.Δ. 341/1978 των άρθρων 82 (παρ. 1 και 2), και 85 (παρ. 1 εδ. α και 2) του κώδικα φορολογικής δικονομίας, καθώς και των άρθρων 165 έως 170 και 172 έως 175 του ίδιου κώδικα αν πρόκειται για έφεση κατ' απόφασης που εκδόθηκε ύστερα από άσκηση προσφυγής". Από τη διάταξη αυτή προκύπτουν τα εξής:

- Κατά της απόφασης της διοικητικής επιτροπής σημάτων που δέχεται ή απορρίπτει τη δήλωση κατάθεσης σήματος και δημιουργεί έτσι τη διοικητική διαφορά ουσίας προβλέπεται άδεια προσφυγής στο τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο Αθηνών (άρθρο 3 παρ. 1 ν. 1406/83 σε συνδυασμό με το άρθρο 3 παρ. 1 του πδ. 341/78). Προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής δικαιούται "πας έχων έννομον συμφέρον προς τούτο" (άρθρο 20 του πδ 341/78) ακόμη σε (άρθρο 11 ν. 1406/83) "και τα εμπορικά, βιομηχανικά, επαγγελματικά και βιοτεχνικά επιμελητήρια."
- Κατά των αποφάσεων του πρώτου διοικητικού δικαστηρίου σημάτων προβλεπόταν (άρθρο 9 αν. 1998/39) η άσκηση τριτανακοπής· στην άσκηση της τριτανακοπής εδικαιούτο "πας τρίτος έχων έννομον συμφέρον έστω και μη χρηματικόν ως και παν εμπρικόν και βιομηχανικόν ή επαγγελματικόν και βιοτεχνικόν επιμελητήριοι του κράτους" μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών η έναρξη της οποίας προσδιορίζεται στο άρθρο 10 παρ. 1 του αν.

1998/39. Εφόσον το πρωτοβάθμιο διοικητικό δικαστήριο σημάτων μετονομάστηκε σε διοικητική επιτροπή σημάτων πρέπει να δεχτούμε ότι εξακολουθεί να υφίσταται η δυνατότητα άσκησης ‘τριτανακοπής’ κατά των αποφάσεων της σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 9 και 10 του αν.1998/39 που εφαρμόζονται αναλόγως. Στην ουσία πρόκειται για ενδικοφανή προσφυγή που συνεπάγεται τον έλεγχο της πράξης της διοικητικής επιτροπής σημάτων ‘κατά τον νόμον και την ουσίαν’ ενώπιον της ίδιας της επιτροπής. Επομένως και η έναρξη της προθεσμίας της προσφυγής προσδιορίζεται κατά τους ορισμούς του άρθρου 21 παρ. 1 του π.δ. 341/78.

Δηλ. η προθεσμία προσφυγής θα αρχίζει εάν μεν δεν ασκήθηκε ‘τριτανακοπή’ μετά την εκπνοή του εξαμήνου ενώ αν ασκήθηκε μετά την επ’ αυτής έκδοσή της σχετικής απόφασης. Για το περιεχόμενο, τον τρόπο άσκησης της προσφυγής, την υποβολή πρόσθετων λόγων και τις συνέπειες καθώς επίσης τη συζήτηση, απόδειξη και την απόφαση έχουν οι διατάξεις των άρθρων 28-32, 38-48 κι 50-57 του π.δ. 341/78. Στη σχετική δίκη το δημόσιο εκπροσωπείται από τον υπουργό εμπορίου και επέχει θέση διαδίκου στον οποίο και κοινοποιείται κάθε σχετικό δικόγραφο (άρθρο 7 του π.δ. 341/78).

- Προβλέπονται τα ένδικα μέσα της αιτιολογημένης ανακοπής ερημοδικίας (άρθρο 65), της έφεσης (άρθρο 66-76), της αναθεώρησης (άρθρο 77) και της τριτανακοπής (άρθρο 78). Στον αν. 1998/39 η τριτανακοπή καθώς και η παρέμβαση σκοπό είχαν να προστατεύσουν το δικαιούχο του προκατειθέμενου σήματος. Σήμερα υπό την ισχύ των διατάξεων του π.δ. 341/78 ο δικαιούχος του προκατειθέμενου σήματος θα έχει στη διάθεση του την

ενδικοφανή προσφυγή (τριτανκοπή) του άρθρου 9 του αν. 1998/39 κατά της απόφασης της διοικητικής επιτροπής σημάτων καθώς και προσφυγή κατ' αυτής.

Σχετικά με την παρέμβαση στο π.δ. 341/78, στο οποίο γίνεται παραπομπή από το άρθρο 4 του ν. 1406/83, προβλέπεται παρέμβαση 'μόνο προς διατήρησιν της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξεως' από τον καθένα που έχει έννομοσυμφέρον (άρθρο 9 παρ. 1 του π.δ. 341/78). Η παρέμβαση είναι παραδεκτή μόνο στην πρωτόδικη και στην κατ' αναίρεση δίκη (άρθρο 9 παρ.4). στο άρθρο 12 του αν. 1998/39 η παρέμβαση ήταν ευρύτερου περιεχομένου και ταυτιζόταν με την τριτανκοπή. Για την αναίρεση κι τους λόγους ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 53-57 του νδ 170/73 'περί Συμβουλίου της Επικρατείας'.⁴⁵

3.8 Ένδικα βοηθήματα

Στα άρθρα 140 επ. περιγράφονται οι όροι και προϋποθέσεις άσκησης ανακοπής κατά απόφασης του εξεταστή που κάνει δεκτή την αίτηση καταχώρισης του σήματος. Η τρίμηνη προθεσμία για την άσκησή της που προβλεπόταν στο ν. 2239/94 διατηρείται και αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης στο διαδικτυακό τόπο της ΓΓΕ (Άρθρο 142) .

Η Υπηρεσία Σημάτων ενημερώνει άμεσα τον καταθέτη για την εμπρόθεσμη άσκηση ανακοπής και ο καταθέτης έχει δικαίωμα να προβάλει πρόσθετους λόγους επί της ανακοπής έως δεκαπέντε μέρες πριν τη συνεδρίαση της Δ.Ε.Σ που θα την εξετάσει

Η ΔΕΣ αποφασίζει επί της ανακοπής με βάση το αποδεικτικό υλικό που έχει στη διάθεση της. Εάν, από την εξέταση της ανακοπής, προκύψει ότι η καταχώριση του σήματος δεν μπορεί να γίνει δεκτή για το σύνολο ή

⁴⁵ Θ. Λιακόπουλο, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,

μέρος των προϊόντων ή υπηρεσιών που αυτό διακρίνει, η δήλωση απορρίπτεται είτε στο σύνολο της ή εν μέρει για συγκεκριμένα προϊόντα ή υπηρεσίες. Σε αντίθετη περίπτωση η ανακοπή απορρίπτεται και η δήλωση κατάθεσης γίνεται δεκτή.

Με το άρθρο 143 εισάγεται μία νέα για το ελληνικό δίκαιο ρύθμιση. Μετά από αίτηση του καταθέτη, ο ανακόπτων δικαιούχος προγενέστερου σήματος οφείλει, σύμφωνα με την διαδικασία που ορίζεται στο ως άνω άρθρο, να αποδείξει είτε ότι κατά τη διάρκεια πέντε ετών που προηγήθηκαν της δημοσίευσης της δήλωσης του σήματος είχε γίνει ουσιαστική χρήση του προγενέστερου σήματος για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία καταχωρίσθηκε και στα οποία βασίζεται η ανακοπή είτε ότι υπάρχει εύλογη αιτία για τη μη χρήση, εφόσον, κατά την ημερομηνία αυτή, το προγενέστερο σήμα ήταν καταχωρισμένο τουλάχιστον για πέντε έτη.

Στα άρθρα 144 περιγράφεται η διαδικασία προσφυγής ενώπιον της ΔΕΣ. Συγκεκριμένα, προσφυγή ενώπιον της ΔΕΣ δύναται να ασκηθεί αποκλειστικά κατά απορριπτικών αποφάσεων του εξεταστή μέσα σε προθεσμία εξήντα ημερών από την ημέρα κοινοποίησης στον καταθέτη της απόφασης. Η άσκησή της σημειώνεται στην καρτέλα του σήματος. Άσκηση κύριας ή πρόσθετης παρέμβασης είναι δυνατή από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον εντός εξήντα ημερών από την καταχώριση της προσφυγής στην καρτέλα του σήματος.

Κατά των αποφάσεων της ΔΕΣ χωρεί η άσκηση προσφυγής κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 146. Η άσκηση της προσφυγής έχει ανασταλτικό χαρακτήρα. Με το νέο Νόμο εισάγεται επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης, η υποχρέωση του προσφεύγοντος να καλέσει για άσκηση παρέμβασης αυτούς που έχουν καταστεί διάδικοι ενώπιον της ΔΕΣ

καθώς και τους δικαιούχους προγενέστερων σημάτων τα οποία αποτέλεσαν κώλυμα αποδοχής του επίδικου σήματος.

Ενδιαφέρον, τέλος, παρουσιάζει ο θεσμός της επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση που εισάγεται με το άρθρο 149. Ειδικότερα, αν ο καταθέτης ή δικαιούχος σήματος ή οποιοσδήποτε άλλος διάδικος δεν τηρήσει μια προθεσμία σε διαδικασία ενώπιον της Υπηρεσίας σημάτων ή της ΔΕΣ (ιδίως για ανανέωση ή αίτηση διαγραφής) εξαιτίας ανωτέρας βίας, τυχηρού ή άλλου σπουδαίου λόγου, μπορεί να ζητήσει την επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση, εφόσον απώλεσε δικαίωμα ή ένδικο βοήθημα. Η αίτηση υποβάλλεται ενώπιον της ΔΕΣ εντός προθεσμίας δύο μηνών από την παύση του κωλύματος και σε κάθε περίπτωση εντός ενός έτους από τη λήξη της προθεσμίας που δεν τηρήθηκε. Η απόφαση της ΔΕΣ δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Ο αιτών που πέτυχε την αποκατάσταση δεν μπορεί να την επικαλεσθεί έναντι τρίτων που τυχόν απέκτησαν καλόπιστα δικαίωμα κατά το διάστημα που μεσολάβησε.⁴⁶

3.9 Προσβολή σήματος

Οι διατάξεις των άρθρων 150 - 158 εναρμονίζουν το ελληνικό δίκαιο των σημάτων προς την Οδηγία 2004/48/EK, σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

Βασικό μέτρο προστασίας επί προσβολής σήματος είναι η αξίωση άρσης της προσβολής και παράλειψης τέλεσής της στο μέλλον. Ο δικαιούχος μπορεί να ζητήσει απόσυρση ή οριστική απομάκρυνση από το εμπόριο, καθώς και καταστροφή των εμπορευμάτων που κρίθηκε ότι προσβάλλουν το δικαίωμα στο σήμα.

⁴⁶ Νομική Βιβλιοθήκη - <http://www.nb.org>

Η δεύτερη αξίωση του δικαιούχου είναι η αποζημίωση, αξίωση που υπό το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς συχνά αχρηστευόταν καθώς η απόδειξη της ζημίας ήταν ιδιαίτερα δυσχερής. Σύμφωνα με τη νέα ρύθμιση η αποζημίωση υπολογίζεται είτε λαμβάνοντας υπόψη εκτός από τη ζημία του δικαιούχου και το κέρδος που αποκόμισε ο προσβολέας είτε με βάση το ποσό, το οποίο θα είχε καταβάλει ο προσβολέας, αν είχε ζητήσει την άδεια χρήσης από το δικαιούχο.

Προβλέπεται ακόμη ότι σε περίπτωση που ελλείπει η υπαιτιότητα του υπόχρεου ο δικαιούχος μπορεί να αξιώσει είτε το ποσό κατά το οποίο ο υπόχρεος ωφελήθηκε από την εκμετάλλευση του σήματος χωρίς τη συγκατάθεσή του είτε την απόδοση του κέρδους που ο υπόχρεος αποκόμισε από την εκμετάλλευση αυτή. Τέλος, προς εξασφάλιση της καταβολής της αποζημίωσης, παρέχονται τα αναφερόμενα ασφαλιστικά μέτρα.

Στα άρθρα 151 και 153 ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την απόδειξη και την δικαστική δαπάνη αντίστοιχα σε συμμόρφωση με τις επιταγές της Οδηγίας 2004/48/EK.

Έπειτα, στο άρθρο 153 ρυθμίζεται η λήψη ασφαλιστικών μέτρων, διαδικασία εξαιρετικά σημαντική για την προστασία των σημάτων. Προκειμένου να εμποδιστεί η είσοδος ή η κυκλοφορία στο δίκτυο διανομής εμπορευμάτων με το προσβάλλον διακριτικό γνώρισμα, παρέχεται στον δικαιούχο η δυνατότητα να ζητήσει συντηρητική κατάσχεση ή προσωρινή απόδοση των εμπορευμάτων αυτών. Επί δε προσβολών, οι οποίες: α) διαπράττονται σε εμπορική κλίμακα, β) θέτουν σε κίνδυνο την καταβολή της αποζημίωσης που έχει ζητήσει ο δικαιούχος με τακτική αγωγή και γ) προσκομίζονται ευλόγως διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία ότι το σήμα προσβάλλεται ή επίκειται η προσβολή

του, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη συντηρητική κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων του καθού, καθώς και τη δέσμευση των τραπεζικών λογαριασμών και των λοιπών τραπεζικών στοιχείων του προσβολέα. Τα δραστικά δε αυτά και σκληρά μέτρα δύναται να ληφθούν και χωρίς προηγούμενη κλήτευση ή ακρόαση του καθού.

Στο άρθρο 154 εισάγεται νέες για την ελληνική έννομη τάξη ρυθμίσεις αναφορικά με την λήψη μέτρων προστασίας των αποδεικτικών στοιχείων. Η αίτηση προστασίας των αποδεικτικών στοιχείων ασκείται πριν την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων ή την έγερση της αγωγής, χωρίς να αποκλείεται να μπορεί να ασκηθεί και στο πλαίσιο εκκρεμούσης διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων ή αγωγής. Η αίτηση προστασίας των αποδεικτικών στοιχείων δεν μπορεί να στραφεί και κατά τρίτου εκτός του προσβολέα. Μπορεί δε να ληφθούν χωρίς την κλήτευση του προσβολέα.

Σημειώνεται, τέλος, ότι χάριν της αρχής της αναλογικότητας, μαζί με τις ρυθμίσεις για τα μέτρα που δύναται να ληφθούν χωρίς την κλήτευση του καθού, προβλέπονται στο νέο Νόμο διατάξεις ως αντίβαρο αυτών, όπως η εκ των υστέρων ενημέρωση του καθού, η εγγυοδοσία από μέρους του αιτούντος για την αποκατάσταση τυχόν βλάβης του καθού κτλ.

Τέλος, με το άρθρο 156 αναμορφώνονται οι ποινικές διατάξεις και προβλέπεται μεταξύ άλλων ποινική προστασία του σήματος φήμης, ενώ επιβάλλονται αυξημένες ποινές σε περίπτωση προσβολής σήματος με ίδιο διακριτικό γνώρισμα και ταυτότητα ή ομοιότητα προϊόντων, εφόσον συντρέχει εκμετάλλευση σε εμπορική κλίμακα ή κατ' επάγγελμα εκμετάλλευση. Η απόπειρα τέλεσης των πράξεων του άρθρου τιμωρείται

με μειωμένη ποινή. Ενώ με το άρθρο 157 διατηρείται, τροποποιημένη, η δυνατότητα του δικαστηρίου να διατάξει τη δημοσίευση της απόφασης.⁴⁷

3.10 Παραίτηση – έκπτωση από το δικαίωμα και ακυρότητα του

Το δικαίωμα στο σήμα αποσβεννύεται με δήλωση παραίτησης του δικαιούχου για το σύνολο ή μέρος των προϊόντων ή των υπηρεσιών για τα οποία έχει κατά χωρισθεί όπως προβλεπόταν και στο προϊσχύον δίκαιο. (Άρθρο 160)

Ωστόσο, παρατηρούνται αρκετές τροποποιήσεις στις διατάξεις που διέπουν την διαγραφή του σήματος. Κατ' αρχήν, εισάγεται διάκριση της διαγραφής του σήματος λόγω έκπτωσης (Άρθρο 161) και λόγω ακυρότητας. Έπειτα, δεν προβλέπεται πλέον ως λόγος διαγραφής η επί πέντε έτη παύση λειτουργίας της επιχείρησης, πρόβλεψη που συμβαδίζει με την αποδέσμευση της επιχείρησης από το σήμα. Καινοτόμος είναι ακόμη η ρύθμιση σύμφωνα με την οποία σήμα δε διαγράφεται, εφόσον, πρόκειται μεν για σήμα που δεν έπρεπε να είχε γίνει δεκτό, αλλά που κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης διαγραφής είχε εκλείψει ο λόγος απαραδέκτου, επειδή το σήμα απέκτησε επιγενόμενη διακριτική ικανότητα. Τα αποτελέσματα δε της διαγραφής λόγω έκπτωσης ή ακυρότητας αρχίζουν από την τελεσιδικία της σχετικής απόφασης. Η απόφαση για την διαγραφή, γνωστοποιείται στην Υπηρεσία Σημάτων, η οποία προβαίνει σε σχετική ενημέρωση στο Βιβλίο Σημάτων, ενώ με την τελεσιδικία της απόφασης για τη διαγραφή το σήμα διαγράφεται από το Βιβλίο Σημάτων.

Αρμόδια για τη διαγραφή του σήματος λόγω έκπτωσης ή ακυρότητας είναι η ΔΕΣ, η οποία επιλαμβάνεται μετά από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον καθώς και τα επιμελητήρια και οι ενώσεις

⁴⁷ Νομική Βιβλιοθήκη - <http://www.nb.org>

καταναλωτών ή μέλη τους στις περιπτώσεις που προβλέπει ο νέος Νόμος. Οι νέες ρυθμίσεις διαφοροποιούνται από το προϊσχύον καθεστώς κυρίως στα εξής. Δεν μπορεί να ζητήσει διαγραφή όποιος είχε προσβάλει την καταχώρηση κατά την κατάθεση του σήματος προβάλλοντας σχετικούς λόγους απαραδέκτου και αυτοί έχουν κριθεί από τη ΔΕΣ ή τα διοικητικά δικαστήρια κατ' αντιδικία. Επίσης, διαφοροποιείται ο χρόνος κατά τον οποίο μπορεί κανείς να ζητήσει την διαγραφή, για τους απόλυτους λόγους απαραδέκτου δεν υπάρχει χρονικός περιορισμός ενώ για τους σχετικούς ισχύει η πενταετία από την καταχώριση εκτός εάν πρόκειται για κακόπιστη κατάθεση.

3.11 Απώλεια του δικαιώματος στο σήμα

3.11.1 Τρόποι απώλειας του δικαιώματος

Το τυπικό –συστατικό σύστημα που ακολουθεί ο νόμος για την κτήση του συστήματος δεν τηρείται με συνέπεια στην απώλεια του σχετικού δικαιώματος παρά μόνο στην περίπτωση της διαγραφής (άρθρο 15) ενώ δεν φαίνεται να εφαρμόζεται σε περιπτώσεις παραίτησης και μη ανανέωσης. Εκτός από τις παραπάνω περιπτώσεις απόσβεση του σήματος επέρχεται και στην περίπτωση του άρθρου 21 παρ. 4, σύμφωνα με το οποίο σε περιπτώσεις κληρονομικής διαδοχής στην επιχείρηση που όμως δεν συνεχίζεται ή διασπάται καθώς και στην περίπτωση διάλυσης της εταιρίας που η εταιρική επιχείρηση δεν συνεχίζεται από κάποιον εταίρο ή τρίτο (άρθρο 22). Σ' αυτήν την περίπτωση πρόκειται για αυτοδίκαιη απόσβεση. Όλοι αυτοί οι τρόποι απώλειας του δικαιώματος οδηγούν σε μελλοντική κατάργηση του δικαιώματος, αν και στην περίπτωση της διαγραφής του σήματος επειδή το σήμα ήταν απαράδεκτο κατά το χρόνο της κατάθεσης του (άρθρο 15 παρ.1στ) επιβεβλημένη θα ήταν και η ακυρότητα του σήματος και όχι η κατάργηση του για το

μέλλον. Προς την ίδια κατεύθυνση συγκλίνουν και οι διατάξεις (άρθρα 39-43) του σχεδίου κανονισμού για το κοινοτικό σήμα που διακρίνεται μεταξύ έκπτωσης και ακυρότητας. Η τελευταία εφαρμόζεται όταν η καταχώρηση του κοινοτικού σήματος λαμβάνει χώρα παρά την ύπαρξη του απαραδέκτου.⁴⁸

3.11.2 Παραίτηση σήματος

Έννοια και συνέπειες

Αν και ο νόμος δεν προβλέπει την παραίτηση του δικαιούχου εξαιτίας της απώλειας του σήματος, αποδεχόμαστε ότι ο δικαιούχος, με γραπτή δήλωσή του – μονομερή δικαιοπραξία – που προσκομίζει στο τμήμα σημάτων του υπουργείου εμπορίου έχει τη δυνατότητα να παραιτηθεί. Η παραίτηση μπορεί να είναι μερική, δηλαδή να αναφέρεται σε ορισμένα μόνο από τα προϊόντα που αφορά η δήλωση· ωστόσο δεν επιτρέπεται η παραίτηση μέρους του σήματος ή οποιοσδήποτε χωρικός περιορισμός του. Τα δύο παραπάνω εφαρμόζονται αφενός για οποιοδήποτε πρόκληση ενδεχομένου κίνδυνου παραπλάνησης του κοινού προσβάλλοντας δικαιώματα τρίτων που έχουν νόμιμα αποκτηθεί σχετικά με το σήμα και αφετέρου γιατί τα δικαιώματα του σήματος δημιουργούνται ανεξάρτητα για ολόκληρη την ελληνική επικράτεια και εννοιαία πρέπει να καταργείται το σήμα όταν αυτό δε συμβαδίζει με τους νόμους, ανεξάρτητα από οποιοσδήποτε αντιρρήσεις μπορούσαν να προβληθούν ως προς το χωρικό περιορισμό του με βάση το Ν.703 / 77. Μετά την προσκόμιση της σχετικής δήλωσης στην αρμόδια υπηρεσία το σήμα παύει να υπάρχει. Ωστόσο η σημείωση στο βιβλίο σημάτων και η σχετική δημοσίευση στο δε ΔΕΒΙ δεν αποτελούν όρους της παραίτησης. Ο δικαιούχος του

⁴⁸ Θ. Λιακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας*,

σήματος δεν νομιμοποιείται να ζητήσει τη διαγραφή σήματος, εφόσον έστω και μερικώς δικαιούται να παραιτηθεί με την παραπάνω έννοια.

Ακυρότητα της παραίτησης

Η παραίτηση ως δικαιοπραξία μπορεί να μην είναι έγκυρη σε περίπτωση που γίνεται προς καταστρατήγηση του απαγορευτικού κανόνα του άρθρου 20 παρ. 2 αν.1998 / 39 (μεταβίβαση του σήματος χωρίς την επιχείρηση). Με αυτό τον τρόπο αποδυναμώνεται το βασικό επιχείρημα κατά του παραδεκτού της παραίτησης δηλαδή ότι η παραίτηση γίνεται εξαιτίας του ότι δεν μπορεί να μεταβιβαστεί το σήμα χωρίς την επιχείρηση επομένως με την παραίτηση διευκολύνεται για τον ενδιαφερόμενο τρίτο η νέα κατάθεση του σήματος. Κατά τη νέα κατάθεση του σήματος μπορεί να ελέγχει αν υπάρχει λόγος καταστρατήγησης με την προϋπάρχουσα παραίτηση οπότε σε περίπτωση που κάτι τέτοιο ισχύει, θα είναι απαράδεκτη η κατάθεση του από τον τρίτο· θα επρόκειτο δηλαδή για παραποίηση ενός ήδη προκατεθειμένου σήματος (άρθρο 3 παρ. 1ε) κάτι το οποίο δεν μπορεί να αναιρεθεί έστω και με την συναίνεση του δικαιούχου. Χρήσιμα, όπως υποστηρίζεται, μπορεί να είναι και παραδείγματα όπως αυτά του άρθρου 3 παρ. 1δ και 2.⁴⁹

3.12 Μεταβατικές διατάξεις – έναρξη ισχύος

Στο άρθρο 182 του νέου Νόμου ρυθμίζονται ζητήματα εκκρεμών υποθέσεων. Ειδικότερα ορίζεται ότι εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του νόμου, υποθέσεις ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων και των Διοικητικών Δικαστηρίων διέπονται από τις διατάξεις του προϊσχύοντος νόμου. Οι αποφάσεις που δημοσιεύονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και για έξι μήνες υπόκεινται σε άσκηση

⁴⁹ Θ. Λιακόπουλο, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκουλας,

προσφυγής, παρέμβασης και τριτανακοπής σύμφωνα με τις διατάξεις του προϊσχύοντος νόμου.

Ως προς την αφετηρία των προθεσμιών εφαρμόζονται οι διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο, κατά τον οποίο συντελέστηκε το γεγονός που τις κίνησε, ενώ η διάρκεια των προθεσμιών που είχαν αρχίσει πριν από την έναρξη ισχύος του νέου Νόμου, υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του, μόνο αν η διάρκεια που προβλέπεται από αυτές είναι μεγαλύτερη από εκείνη που προβλεπόταν από τις προϊσχύουσες διατάξεις.

Περαιτέρω ορίζεται ότι σήματα που δεν έχουν γίνει αμετακλήτως δεκτά κατά την έναρξη ισχύος του νέου Νόμου, κρίνονται ως προς τις προϋποθέσεις παραδεκτού, σύμφωνα με το προϊσχύον δίκαιο. Η δε δυνατότητα επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση, σύμφωνα με το άρθρο 149, ισχύει μόνο στις περιπτώσεις που το κώλυμα που είχε ως συνέπεια την απώλεια δικαιώματος ή προθεσμίας ασκήσεως ενδίκου βοηθήματος, κατά τα οριζόμενα στη διάταξη, επήλθε μετά την έναρξη της ισχύος του νέου Νόμου.

Αντίθετα, η δυνατότητα διαίρεσης ισχύει και για τα σήματα που είχαν δηλωθεί ή καταχωρισθεί πριν από τη θέση σε ισχύ του νέου Νόμου. Ενώ και η δυνατότητα υποβολής έγγραφης συναίνεσης ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος νέου Νόμου διαφορές.

Επιπρόσθετα, ορίζεται ότι τα σήματα που κατά την έναρξη ισχύος του νέου Νόμου έχουν δηλωθεί ή καταχωρισθεί ως παράλληλη κατάθεση ή καταχώριση άλλου, πρότερου σήματος, ισχύουν και προστατεύονται σύμφωνα με το νόμο αυτόν. Το κύρος παράλληλης κατάθεσης ή παράλληλης καταχώρισης σήματος δεν θίγεται, εάν παύσει λόγω μη

ανανέωσης να ισχύει το πρότερο σήμα, του οποίου αποτελεί παράλληλη κατάθεση ή παράλληλη καταχώριση, εκτός εάν το πρότερο σήμα διαγράφηκε τελεσίδικα για λόγους των άρθρων 123 και 124.

Τέλος, από τον συνδυασμό των άρθρων 183 και 330 του νέου Νόμου προκύπτει ότι οι διατάξεις για την καταχώριση των εθνικών σημάτων, για τα ένδικα βοηθήματα επ' αυτών καθώς και για την διάρκεια προστασίας και ανανέωση αυτών αρχίζει έξι μήνες μετά την ημερομηνία δημοσίευσης του νέου Νόμου.⁵⁰

3.13 Μητρώο εθνικών σημάτων

Καλό είναι πριν από την κατάθεση σήματος να γίνεται έρευνα για το αν υπάρχουν προγενέστερα σήματα, τα οποία μπορούν να ανακόψουν την πορεία καταχώρισης της δήλωσης σήματος σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας.

Η έρευνα πρέπει να γίνει χωριστά για ημεδαπά, αλλοδαπά και συλλογικά σήματα. Το ηλεκτρονικό μητρώο εθνικών σημάτων εμφανίζει μόνο τα κατατεθειμένα σήματα, χωρίς να παρέχει επιπλέον πληροφορίες για το αν αυτά τελούν σε ισχύ ή όχι. Για αυτό σχεδόν πάντα ακολουθεί και έρευνα στα βιβλία σημάτων, με βάση τον αριθμό του σήματος που θα βρούμε. Επειδή, συνήθως, υπάρχει καθυστέρηση ενημέρωσης της βάσης δεδομένων με νέα σήματα, η αίτηση μπορεί να χρειάζεται να συνεχιστεί και στην Υπηρεσία Σημάτων, όπου τηρούνται σε κλασέρ τα προσφάτως κατατεθειμένα σήματα. Τέλος, η βάση δεδομένων δεν εμφανίζει τα αμιγώς απεικονιστικά σήματα και τις απεικονίσεις σύνθετων (λέξη και εικόνα) σημάτων. Η σχετική έρευνα γίνεται μόνο χειροκίνητα, στα ειδικά βιβλία απεικονιστικών σημάτων που τηρεί η Υπηρεσία Σημάτων. Περαιτέρω έρευνα σχετικά με τα εθνικά σήματα (π.χ. με βάση το όνομα

⁵⁰ Νομική Βιβλιοθήκη - <http://www.nb.org>

δικαιούχου) μπορεί να γίνει στους Η/Υ που βρίσκονται στην αίθουσα σημάτων.⁵¹

3.14 Μητρώο κοινοτικών σημάτων

Το κοινοτικό μητρώο σημάτων δίνει αναλυτικές πληροφορίες, με βάση διάφορα κριτήρια, για κάθε κοινοτικό σήμα ή αίτηση κοινοτικού σήματος και ενημερώνεται καθημερινά.

Επίσης, είναι δυνατή και η έρευνα απεικονιστικών σημάτων, με βάση τους κωδικούς της

Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται και σε τυχόν δηλώσεις αρχαιότητας (“seniority”) που εμφανίζονται στο μητρώο κοινοτικών σημάτων και αφορούν στην Ελλάδα. Μπορεί δηλαδή, ο δικαιούχος προγενέστερου εθνικού σήματος καταχωρημένου στην Ελλάδα ή διεθνούς σήματος ισχύοντος (και) στην Ελλάδα, να κατέθεσε το ίδιο σήμα ως κοινοτικό, με διεκδίκηση αρχαιότητας. Στην περίπτωση αυτή και αν στη συνέχεια παραιτήθηκε από το εθνικό ή το διεθνές σήμα ή το άφησε να λήξει, η ημερομηνία προτεραιότητας του κοινοτικού σήματος, ανατρέχει στην ημερομηνία προτεραιότητας του μη ισχύοντος πλέον σήματος. Για το λόγο αυτό ελέγχουμε πάντα το σχετικό πεδίο “seniority” στις ηλεκτρονικές καταχωρήσεις του κοινοτικού μητρώου σημάτων.

3.15 Μητρώο διεθνών σημάτων

Σε κάθε έρευνα πρέπει να τίθεται στο πεδίο “Designated Contracting Parties” η ένδειξη “GR”, καθώς μόνο τα σήματα αυτά ισχύουν στην Ελλάδα. Η έρευνα συνεχίζεται στο ηλεκτρονικό αρχείο σε μορφή .xls που τηρεί η Υπηρεσία Σημάτων και το οποίο περιλαμβάνει αντιστοίχιση του αριθμού διεθνούς σήματος με τον ελληνικό αριθμό με τον οποίο

⁵¹ Γιαννούλας - Κοσμόπουλος – ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ. Οδηγός εμπορικών σημάτων , Αθήνα 2010

καταχωρείται το σήμα στα βιβλία διεθνών σημάτων καθώς και το αν η ΔΕΣ έκανε δεκτό ή απέρριψε το σήμα. Το αρχείο αυτό ανευρίσκουμε στους Η/Υ που βρίσκονται στην αίθουσα σημάτων και στον ιστότοπο της Υπηρεσίας <http://www.gge.gr/4/organ.asp?191> (επιλογή: «Έλεγχος Διεθνών Σημάτων»). Στη συνέχεια, πρέπει να ανατρέξουμε στα βιβλία σημάτων για να πληροφορηθούμε περαιτέρω την κατάσταση του σήματος.⁵²

⁵² Γιαννούλας - Κοσμόπουλος – ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ. Οδηγός εμπορικών σημάτων , Αθήνα 2010

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΗΜΑΤΟΣ

4.1 Κτήση δικαιώματος σήματος

Η κτήση του δικαιώματος στο σήμα εξαρτάται αφενός από ορισμένες τυπικές προϋποθέσεις δηλ. την τήρηση ορισμένων διατυπώσεων και αφετέρου από ορισμένες ουσιαστικές προϋποθέσεις είτε αρνητικές είτε θετικές, οι ουσιαστικές προϋποθέσεις είναι εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 3 και προκύπτουν από τη νομική έννοια του σήματος. Στην δεύτερη κατηγορία κατατάσσονται η επιχείρηση και ορισμένα απαράδεκτα που ανάγονται είτε στην ένδειξη καθεαυτή είτε στα αντικείμενα που επρόκειτο να προσδιορίσει το σήμα (η έννοια της επιχείρησης δεν θα αναπτυχθεί εδώ). Το περιεχόμενο του άρθρου 1 περιορίζεται στο να τονίσει ότι ο δικαιούχος του σήματος μπορεί να είναι κάθε επιχείρηση και όχι μόνο εκείνη που περιορίζεται στη διενέργεια των εμπορικών πράξεων. Όσον αφορά τους ελεύθερους επαγγελματίες δεν μπορεί να είναι δικαιούχοι σήματος για τον επιπλέον λόγο ότι στο ελληνικό δίκαιο αποκλείεται το σήμα υπηρεσιών. σχετικά με τη μορφή των ενδείξεων που μπορούν να κατατεθούν σημειώνεται ότι μόνο οι οπτικές ενδείξεις θα γίνονται αποδεκτές.⁵³

Για την αναγωγή μίας ενδείξης σε σήμα ή απαριθμούμενες στο άρθρο 3 προϋποθέσεις διακρίνονται σε θετικές και αρνητικές ωστόσο η διάκριση αυτή ούτε για τη σταθερότητα της μπορεί να χαρακτηριστεί ούτε έχει πρακτικά κάποια αξία αφού αντιμετωπίζεται ό,τι θετικά ταυτόχρονα μπορεί να διατυπωθεί ως αρνητική προϋπόθεση. Από μία άλλη οπτική

⁵³ Θ. Διακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,*

γωνία η διάκριση γίνεται μεταξύ απόλυτων και σχετικών απαράδεκτων με την έννοια ότι όταν πρόκειται για απόλυτο απαράδεκτο η σχετική ένδειξη αποκλείεται σε κάθε περίπτωση να γίνει σήμα (για παράδειγμα ενδείξεις αντίθετες με τα χρηστά ήθη). Σχετικό απαράδεκτο πρόκειται όταν μία ένδειξη καθεαυτή αποκλείεται να γίνει δεκτή ως σήμα παραδείγματος χάρη γιατί είναι περιγραφική. Η κατάθεση της ωστόσο στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν αποκλείεται να είναι δικαιολογημένη . Εφόσον η διοικητική επιτροπή σημάτων είναι αυτή η οποία ερευνά αυταπάγγελτα τα απαράδεκτα δεν δικαιολογείται για το ελληνικό δίκαιο οποιαδήποτε διάκριση ανάμεσα σε απόλυτα και σχετικά απαράδεκτα, βάσει συμφέροντος που ενδεχομένως επιδιώκεται να διασφαλιστεί από τη σχετική διάταξη. Έχοντας υπόψη άλλα νομικά δεδομένα σχετικό θα ήταν το απαράδεκτο του άρθρου 3 παρ. 1ε γιατί θα αφορούσε το συμφέρον του δικαιούχου του προκατατεθειμένου σήματος.⁵⁴

Όπως ωστόσο σημειώθηκε η αυτεπάγγελτη έρευνα το καθιστά απόλυτο σε μία τέτοια περίπτωση ανεξάρτητα από το ότι συνήθως προκαλείται η έρευνα αυτού του απαράδεκτου με τριτανακοπή του δικαιούχου. Κρίσιμος καθίσταται ο χρόνος σχετικά με την υποβολή της απαραίτητης δήλωσης κατάθεσης σήματος για την οποιαδήποτε ύπαρξη του απαράδεκτου. Εν συνεχεία πραγματοποιείται η εξέταση των απαράδεκτων σε τρεις βασικές κατηγορίες στην πρώτη από αυτές εντάσσονται τα απαράδεκτα εκείνα με τα οποία επιδιώκεται να εξασφαλισθεί η κύρια λειτουργία του σήματος δηλαδή η διακριτική του λειτουργία ή η λειτουργία προέλευσης. Τέτοια παραδείγματα συνιστούν οι περιπτώσεις του άρθρου 3 παράγραφος 1^α και 3 παράγραφος 1^ε. Η συμπερίληψή τους ωστόσο στην συγκεκριμένη κατηγορία δεν αποκλείει τη συνδρομή κάποιας άλλης δικαιολογίας. Η πρώτη αυτή η κατηγορία

⁵⁴ Θ. Διακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας*,

εξετάζεται στα πλαίσια της αξιούμενης διακριτικής ικανότητας του σήματος. Στη δεύτερη κατηγορία εντάσσονται απαράδεκτα που υπαγορεύονται υπό γενικότερους λόγους (όπως προστασία του καταναλωτικού κοινού από τον κίνδυνο παραπλάνησης του και προστασίας άλλων συμφερόντων). Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται οι περιπτώσεις του άρθρου 3 παράγραφοι 1β, γ, δ και στ' . Ενώ στην τελευταία κατηγορία εντάσσεται η περίπτωση του άρθρου 3 παρ.2, η οποία αποτελεί μία ειδική περίπτωση δέσμευσης της καταχρηστικής άσκησης της οικονομικής ελευθερίας.⁵⁵

4.2 Διακριτική ικανότητα σήματος

Προκειμένου το σήμα να επιτελέσει σωστά το σκοπό του, ο οποίος είναι να προσδιορίζει την προέλευση των προϊόντων κατά την πηγή προέλευσης, θα πρέπει η αντίστοιχη ένδειξη να έχει και την αντίστοιχη ικανότητα δηλαδή την ικανότητα εξατομίκευσης του προϊόντος. Όσον αφορά τη νομοθεσία η ίδια αρκείται στο να προσδιορίσει αρνητικά ποιες προϋποθέσεις δεν πρέπει να υπάρχουν για την υποψήφια ένδειξη ώστε η δεύτερη να γίνει δεκτή ως σήμα.

A. Κοινόχρηστες ενδείξεις.

Είναι φανερό ότι όταν μία ένδειξη χρησιμοποιείται στις συναλλαγές από πολλές επιχειρήσεις ή αποτελεί ονομασία ενός προϊόντος ή μίας κατηγορίας προϊόντων ή υπηρεσιών δεν μπορεί να επιτελέσει μία διακριτική λειτουργία για το προϊόν μίας ορισμένης επιχειρήσης έστω και αν αυτή η ένδειξη διαθέτει από μόνη της μία διακριτική ικανότητα. Η χρήση της ίδιας ένδειξης από πολλές επιχειρήσεις δεν βοηθά την διακριτική ικανότητα που θα έπρεπε η ένδειξη να πληροί. Για το λόγο

⁵⁵ Θ. Διακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας*,

αυτό βάσει νόμου, με τη διάταξη του άρθρου 3 παράγραφος 1^α αποκλείονται οι κοινόχρηστες ενδείξεις να αναγάζονται σε σήματα. Δεν αποκλείεται όμως η μετατροπή μίας κοινόχρηστης ένδειξης σε ικανή να αναχθεί σε σήμα, όταν πάντων να υπάρχουν οι προϋποθέσεις του κοινόχρηστου.

Υποστηρίζεται ότι ο σκοπός του σχετικού απαράδεκτου, αν και δεν αναγνωρίζεται ως κύριος, είναι η προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού αποτρέποντας τη δημιουργία μονοπωλίων υπέρ των ζητούντων να καταθέσουν ως σήματα τις κοινόχρηστες ενδείξεις. Ο νομοθέτης ωστόσο αποκλείει τις κοινόχρηστες ενδείξεις διότι εδώ δεν μπορούν να επιτελέσουν μία διακριτική λειτουργία.

Το πότε μία ένδειξη είναι κοινόχρηστη κρίνεται από την αντίληψη του ενδιαφερόμενου σε συνεργασία με τους ανταγωνιστές και τους καταναλωτές. Πάντως η έννοια του κοινόχρηστου δεν περιορίζεται στις ενδείξεις που έχουν καταστεί ενδεικτικά είδους, καθώς περιλαμβάνει κάθε ένδειξη που εξαιτίας της ευρείας χρησιμοποίησης της από πολλές επιχειρήσεις δεν μπορεί να επιτελέσει την διακριτική λειτουργία της. Χωρίς σημασία για τη σχετική κρίση είναι η βούληση του καταθέτη ή σε περίπτωση μετάπτωσης του σήματος σε κοινόχρηστο, η βούληση του δικαιούχου. Την συγκεκριμένη άποψη ενδεχομένως ασπάζεται και η νομολογία του ΣτΕ αφού η έννοια του κοινόχρηστου απαιτεί αφενός την ένδειξη να έχει υποβάλει εντελώς την ικανότητα εξατομίκευσης του προϊόντος κατά την πηγή προέλευσής του και αφετέρου να έχει καταστεί κατά την αντίληψη του καταναλωτικού κοινού, δηλωτικό του προϊόντος πλέον· δηλαδή δεν είναι πλέον ένδειξη του συγκεκριμένου προϊόντος αναφορικά με την πηγή προέλευσής του.⁵⁶

⁵⁶ Θ. Διακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας*,

Αν σε σύνθετο σήμα κυριαρχεί το κοινόχρηστο μέρος, τότε η ένδειξη είναι απαράδεκτη προς κατάθεση ως σήμα.

B. Ενδείξεις που δεν διαθέτουν διακριτική ικανότητα.

Υπάρχουν ορισμένες ενδείξεις που από τη φύση τους δεν διαθέτουν μία διακριτική λειτουργία με αποτέλεσμα να μην μπορεί να επιτευχθεί η εξατομίκευση κατά την αντίληψη του συναλλακτικού κοινού. Αυτό συμβαίνει εξαιτίας της χρησιμοποίησης πολλών κοινότυπων εκφράσεων ή λέξεων γραμμών ή αριθμών όχι όμως και για ιδιότυπους συνδυασμούς. Επιπλέον ενδείξεις που αποδίδουν το σχήμα που επιβάλλει η φύση του προϊόντος ή τεχνικές ή αισθητικές του λειτουργίες, στερούνται κι αυτές διακριτικής ικανότητας (πρβλ άρθρο 6 παρ. 2^α, σχέδιο του κανονισμού για το κοινοτικό σήμα). Ενδείξεις επομένως στερούμενες παντός διακριτικού χαρακτήρος (άρθρο 3 παράγραφος 1^α) είναι απαράδεκτες ως σήματα. Ο διακριτικός χαρακτήρας μιας ένδειξης εκτιμάται σε αποκλειστική συνάρτηση με την λειτουργία προέλευσης που πρόκειται να επιτελέσει (άρθρο 1 αν. 1998 / 39).⁵⁷

Όπως δέχεται και το ΣτΕ ακόμη και για προϊόντα τα οποία από την φύση τους είναι επικίνδυνα (όπως τα φαρμακευτικά είτε κτηνιατρικά) 'δεν δύναται να θεωρηθεί ότι το δηλωθέν προς διάκριση αυτών σήμα δεν έχει διακριτικό χαρακτήρα ως εκ του ότι δεν περιλαμβάνει και στοιχείο έκ του οποίου να αποφεύγονται τα λάθη κατά την υπο των καταναλωτών προμήθεια των προϊόντων αυτών'. Στην περίπτωση που έκρινε το ΣτΕ επρόκειτο για μια ένδειξη αποτελούμενη από απεικόνιση μιας υδρογείου σφαίρας που έφερε μία παράσταση φιάλης για τα κτηνιατρικά προϊόντα. Το ΔΔΔΣ είχε θεωρήσει απαράδεκτη την ένδειξη δεδομένου το ότι

⁵⁷ Θ. Λιακόπουλο, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,

στερούνταν διακριτικής ικανότητας εξαιτίας της αδυναμίας ακριβούς περιγραφής για το συγκεκριμένο κτηνιατρικό φάρμακο.⁵⁸

Σχετικά με τις ξενόγλωσσες ενδείξεις το ΣτΕ δέχεται πως είναι αδιάφορη η εννοιολογική τους σημασία όταν οι σχετικές λέξεις που περιγράφουν τα σήματα δεν έχουν καθιερωθεί στο κοινό ελληνικό λεξιλόγιο, καθώς δεν αποδίδουν ορισμένη έννοια για τον Έλληνα καταναλωτή (πχ χρησιμοποίηση φράσεων όπως *ligne integrate d'Orlane* στην αρωματοποιία, και λέξεις όπως *bubble gum* για προϊόντα μαστίχας).

Γ. Περιγραφικές ενδείξεις.

- Σύμφωνα με διάταξη του άρθρου 3 παρ. 1^α δεν είναι δεκτές προς κατάθεση ως σήματα περιγραφικές ενδείξεις, δηλαδή σήματα τα οποία περιέχουν αποκλειστικά γραμμές, αριθμούς, λέξεις, σημεία ή ενδείξεις όταν πάντα αυτά δύναται να χρησιμεύσουν προς δήλωση του είδους, της ποιότητας, της ποσότητας, του βάρους, του προορισμού, της αξίας, του τόπου προέλευσης του εμπορεύματος, ή του προϊόντος. Στη νομολογία του ΣτΕ διτυπώνεται η άποψη ότι είναι επιτρεπτή οποιαδήποτε δηλωτική και όχι κατα το νόμο περιγραφική ιδιότητα του προϊόντος. Αλλά η άποψη δεν φαίνεται βάσιμη γιατί το ζητούμενο απαράδεκτο υπαγορεύεται από την έλλειψη διακριτικής ικανότητας των σχετικών ενδείξεων. Επομένως και άλλες περιγραφικές ενδείξεις αποκλείονται. Στα πλαίσια λοιπόν αυτής της αντίληψης κρίθηκε ότι η προαναφερθείσα, του ΣτΕ, απεικόνιση φιάλης κατέληξε να διακρίνει κρασί, οινοπνευματώδη και ηδύποτα, και έτσι ήταν παραδεκτή ως σήμα.

⁵⁸ Θ. Διακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας*,

Υποστηρίζεται ότι οι περιγραφικές ενδείξεις είναι μη αποδεκτό να κατατάσσονται ως σήματα προκειμένου να μην μονοπωληθούν από ορισμένες μόνο επιχειρήσεις εις βάρος άλλων που ενδεχομένως έχουν ανάγκη να χρησιμοποιούν ελεύθερα τέτοιου είδους ενδείξεις. Το συζητούμενο απαράδεκτο λοιπόν έχει ταχθεί σύμφωνα με αυτήν την αντίληψη προς το συμφέρον των ανταγωνιστών και ουδεμία αναφορά δεν γίνεται στην διακριτική δύναμη της σχετικής ένδειξης. Ορθότερη ωστόσο είναι η άποψη ότι και στις περιγραφικές ενδείξεις λείπει η διακριτική δύναμη και με την έννοια αυτή αποκλείεται η αναγωγή τους σε σήματα. Η διακριτική δύναμη μιας ένδειξης προϋποθέτει πως η σχετική ένδειξη δεν ταυτίζεται με εκείνο που προορίζεται να διακρίνει.

- Πάντως δεν φαίνεται να γίνεται κάποια διάκριση άσει της νομολογίας του ΣτΕ σχετικά με τις περιγραφικές και τις ενδείξεις διακριτικής δύναμης. Έτσι η απεικόνιση υποδημάτων με σκοπό τη διακίνηση υποδημάτων κρίθηκε απαράδεκτη προς κατάθεση γιατί δεν έχει διακριτική δύναμη να υποδηλώσει το διακινούμενο προϊόν, μολονότι η ένδειξη αυτή είναι περιγραφική.
- Ενδείξεις δηλωτικές της πραγματικής γεωγραφικής προέλευσης του προϊόντος εκλαμβάνονται ως περιγραφικές και είναι απαράδεκτες, ενώ σε περιπτώσεις που τα προϊόντα προέρχονται από άλλη περιοχή ως παραπλανητικές.⁵⁹

4.3 Διάρκεια σήματος

Η ισχύς του σήματος διαρκεί 10 έτη από την επομένη της κατάθεσης με δικαίωμα παράτασης για νέα δεκαετία επ' άπειρον.

⁵⁹ Θ. Λιακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας*,

Τα αναγνωρισμένα εμπορικά σήματα δεν μπορούν να είναι εθνικές σημαίες, εμβλήματα, σύμβολα (εραλδικά ή άλλα), και σημεία μεγάλης συμβολικής σπουδαιότητας, ειδικά θρησκευτικά σύμβολα, απεικονίσεις και λέξεις. Επιπλέον, σήματα που δεν παρουσιάζουν γενικά καμία διακριτική ικανότητα μεταξύ των προϊόντων ή μπορούν να παραπλανήσει το κοινό, ειδικότερα ως προς τη φύση, την ποιότητα ή την προέλευση του προϊόντος ή της υπηρεσίας. Πριν από την εγγραφή, το εμπορικό σήμα πρέπει να υποβληθεί σε μια έρευνα προτεραιότητας προκειμένου να αποφευχθεί οποιαδήποτε πιθανή ομοιότητα με άλλα εμπορικά σήματα που καταχωρούνται στο τμήμα εγγραφής εμπορικών σημάτων ή το γραφείο εναρμόνισης εγχώριας αγοράς.

Προστασία εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Προστασία εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης	
Δημιουργία ενός εμπορικού σήματος της ΕΟΚ	Συμφωνία της Μαδρίτης (1955)*	Σύμβαση του Παρισιού (1955)
Προστασία του εμπορικού σήματος στα 5 κράτη μέλη	Προστασία σε όλες τις συμβαλλόμενες χώρες ή σε ένα μέρος αυτών των χωρών	Προστασία σε 162 κράτη που επικυρώσανε τη σύμβαση
Ενιαία εγγραφή με τον κατάλογο της εμπορικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας (τμήμα εγγραφής εμπορικών σημάτων)	Ενιαία εγγραφή με τον κατάλογο της εμπορικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας (τμήμα εγγραφής εμπορικών σημάτων)	Αυτή η περίοδος σας επιτρέπει καταχωρήσετε το εμπορικό σήμα σας σε 162 χώρες
Μεταφορά της εφαρμογής στο εθνικό γραφείο της εναρμόνισης εγχώριας αγοράς στην Αλικάντε	Μεταφορά της εφαρμογής στην παγκόσμια οργάνωση της πνευματικής ιδιοκτησίας (OMPI)/WOIP στη Γενεύη	Σημείωση - Για τις χώρες που δεν είναι υπογράφωντες σε οποιαδήποτε σύμβαση, οι επιχειρήσεις πρέπει να καταχωρήσουν το εμπορικό σήμα σε κάθε χώρα.
Προστασία για 10 έτη και ανανεώσιμη κάθε 10 έτη	Προστασία για 10 έτη	

**Η Ελλάδα έχει υπογράψει στις 10 Αυγούστου 2000 το πρωτόκολλο της Μαδρίτης (1989) αναφερόμενο στη συμφωνία της Μαδρίτης*

Η προστασία των σχεδίων και των προτύπων εφαρμόζεται σε όλα τα αντικείμενα που διακρίνονται από τη μορφή τους, τη διάταξή τους ή ένα εξωτερικό εφέ, στοιχεία τα οποία τους προσδίδουν έτσι μια ιδιαίτερη εξωτερική εμφάνιση. Η αισθητική ενός προϊόντος είναι ένα κριτήριο για την αγορά από τους καταναλωτές. Ως εκ τούτου, η εξωτερική εμφάνιση είναι συχνά μια τάση να προκληθεί η περιέργεια και να προσελκυστούν οι πελάτες. Τα μπουκάλια αρώματος αντιπροσωπεύουν ένα παράδειγμα αυτού του φαινομένου.

Στην Ελλάδα, η Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ο.Β.Ι.) προστατεύει τα βιομηχανικά σχέδια και τα πρότυπα, παρέχοντας το αντίστοιχο πιστοποιητικό προστασίας, και μεσολαβεί ως λαμβάνον γραφείο για την προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και των βιομηχανικών σχεδίων σε διεθνή βάση. Σε ένα σχέδιο ή σε ένα πρότυπο χορηγείται η νομική προστασία επάνω στην εγγραφή ενώπιον του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, εάν το εν λόγω σχέδιο ή το πρότυπο είναι **νέο** και έχει *μεμονωμένο χαρακτήρα*. Αυτό σημαίνει ότι κανένα άλλο ίδιο σχέδιο ή πρωτότυπο δεν πρέπει να έχει τεθεί στην διάθεση του κοινού πριν από την ημερομηνία εγγραφής του, ενώ συγχρόνως πρέπει επίσης να δημιουργήσει μια μοναδική εντύπωση απέναντι σε οποιοδήποτε σχέδιο ή πρωτότυπο. Στον ιδιοκτήτη ενός σχεδίου ή ενός πρωτοτύπου χορηγείται από εκείνη τη στιγμή το αποκλειστικό δικαίωμα να το αξιοποιήσει πλήρως (δηλ. να το κατασκευάσει, να το εισάγει στην αγορά, να το αγοράσει ή να το πωλήσει) αποκλείοντας με αυτόν τον τρόπο οποιοδήποτε τρίτο από τα σχετικά δικαιώματα χωρίς προγενέστερη συγκατάθεσή του / της. Η προστασία που παρέχεται σε ένα δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ή μια εφεύρεση είναι 20 έτη - για το εξωτερικού σχέδιο του προϊόντος η προστασία είναι για 5 έτη και μπορεί να επεκταθεί μέχρι 25 έτη (ανανεώσιμα κάθε 5 έτη).

Σύμβαση του Παρισιού	Συμφωνία της Χάγης
<p data-bbox="284 239 751 315">Προστασία σε 162 χώρες που έχουν επικυρώσει τη σύμβαση</p> <p data-bbox="240 439 791 618">Περίοδος 6 μηνών που υπολογίζονται από την ημερομηνία της εγγραφής. Διαδικασία που δίνει το δικαίωμα της προτεραιότητας για την καταχώρηση ενός σχεδίου ή ενός πρωτοτύπου σε 162 χώρες.</p> <p data-bbox="248 741 783 817">Η εγγραφή είναι απαραίτητη σε κάθε μια από αυτές τις χώρες.</p> <p data-bbox="240 938 791 1005">Προστασία για διάρκεια 25 ετών που είναι ανανεώσιμη μόνο μία φορά</p>	<p data-bbox="850 239 1302 315">Προστασία σε 29 χώρες που έχουν επικυρώσει τη συμφωνία</p> <p data-bbox="895 472 1257 510">Μια ενιαία πράξη εγγραφής</p> <p data-bbox="826 633 1326 741">Μεταφορά της εφαρμογής στην παγκόσμια οργάνωση πνευματικής ιδιοκτησίας που βρίσκεται στη Γενεύη.</p> <p data-bbox="815 864 1337 938">Προστασία για 25 έτη ανανεώσιμη μόνο μία φορά.</p>

4.4 Ανανέωση σήματος

Κατά το τελευταίο πριν τη λήξη της προστασίας έτος, ο δικαιούχος πρέπει να υποβάλει αίτηση, η οποία συνοδεύεται από παράβολο του ελληνικού δημοσίου. Πρέπει επίσης να προσκομιστεί και σχέδιο βεβαίωσης ανανέωσης εις διπλούν, ένα από τα οποία θα σφραγιστεί και θα υπογραφεί για να παραληφθεί από το δικαιούχο. Σε περίπτωση που την αίτηση δεν υποβάλλει ο ίδιος ο καταθέτης, πρέπει να προσκομιστεί πληρεξούσιο, μόνο αν ο υποβάλλων τη δήλωση δεν είναι ο εγγεγραμμένος στα βιβλία σημάτων πληρεξούσιος δικηγόρος του καταθέτη/δικαιούχου.

4.5 Λήξη ημερομηνίας σήματος

Αν παρέλθει η ημερομηνία λήξης του σήματος, η αίτηση μπορεί να υποβληθεί μέσα σε πρόσθετη προθεσμία έξι (6) μηνών, υπό τον όρο ότι θα καταβληθεί παράβολο του ελληνικού δημοσίου αυξημένου κατά το ήμισυ. Αν η αίτηση και το προβλεπόμενο παράβολο υποβληθούν εμπρόθεσμα, η ανανέωση του σήματος σημειώνεται στα βιβλία σημάτων. Σε διαφορετική περίπτωση, το σήμα διαγράφεται και η διαγραφή σημειώνεται στα βιβλία σημάτων.⁶⁰

4.6 Παραποίηση σήματος

Παραποίηση αποτελεί "η καθόλου ή κατά τα κύρια αυτού μέρη αντιγραφή η αναπαράσταση έτερου σήματος, ώστε να δημιουργείται η εντύπωση της ταυτότητας μεταξύ των δύο σημάτων, είτε πλήρους είτε κατά τα ουσιώδη και χαρακτηριστικά αυτών μέρη". Απομίμηση αποτελεί "η ιδιαίτερα εν σχέση προς έτερον σήμα παράστασης ή εμφάνισης του σήματος, ήτις, ως εκ της όλης οπτικής και ηχητικής εντυπώσεως αν προκαλεί και ανεξαρτήτως προς της επί μέρους ομοιότητας ή διαφοράς μεταξύ των δύο σημάτων, είναι δυνατόν να προκαλέσει παρά τω κοινώ καταναλωτή σύγχυση ως προς την προέλευσης του προϊόντος εξ ορισμένης επιχειρήσεως". Έτσι έχει κριθεί, ενδεικτικά, πως υπάρχει απομίμηση, υπό τον όρο ότι προορίζονται να διακρίνουν παρόμοια προϊόντα, μεταξύ των εξής ενδείξεων: α) Uniroyal- Royal, β) Shotchsrite- Britemprait- Brite, γ) Aspirin- Aspidorol, δ) Coca-cola – Tropi-cola – Yanca-cola, ε) La Vache qui rit- La vache.⁶¹

Όταν τα προϊόντα απευθύνονται σε εξειδικευμένους χρήστες παρά την ομοιότητα των σημάτων, ο κίνδυνος συγχύσεως μειώνεται. Επομένως

⁶⁰ *Αρθ. 21 παρ 3,4,5*

⁶¹ *Θ. Λιακόπουλο, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκουλας,*

ρόλο κρίσιμο παίζει ο κύκλος των χρηστών των προϊόντων. Το ομοειδές των προϊόντων κρίνεται κατά την νομολογία από την υλική του σύνθεση, το σκοπό της χρησιμοποίησής του, την κάλυψη των αναγκών του καταναλωτικού κοινού, τον τρόπο διάθεσης στην αγορά και τις τεχνικές και οικονομικές συνθήκες τις οποίες πληροί. Ενώ όπως προαναφέρθηκε αρκετά σημαντικό ρόλο παίζει και ο κύκλος των χρηστών των προϊόντων.

Τόσο στη θεωρία όσο και στην νομολογία έχουν αναπτυχθεί και είναι αποδεκτοί ορισμένοι κανόνες σχετικά με τη διαπίστωση του κινδύνου συγχύσεων στη βάση οποιασδήποτε παραποίησης ή απομίμησης των σχετικών ενδείξεων. Πιο συγκεκριμένα:

1. Στα λεκτικά σήματα ο κίνδυνος συγχύσεως πρέπει να εξετάζεται από την πλευρά της ηχητικής, οπτικής και εννοιολογικής ομοιότητας. Ενώ κατά δεύτερο λόγο η ομοιότητα της ηχητικής εντύπωσης και της δευτερεύουσας οπτικής διαδραματίζουν πολύ σημαντικό ρόλο.
2. Στα σήματα από εικόνες σημασία έχει η οπτική εντύπωση.
3. Ενώ στα σύνθετα σχήματα που απαρτίζονται από λέξεις και εικόνες η ομοιότητα κρίνεται με βάση τη συνολική εντύπωση. Μεγαλύτερη ωστόσο βαρύτητα στο θέμα της συνολικής εντύπωσης έχει φυσικά το λεκτικό μέρος του σήματος καθώς η ηχητική εντύπωση είναι η επικρατέστερη για τον καταναλωτή. Στη συγκεκριμένη περίπτωση επομένως οποιαδήποτε παράλειψη ή διαφοροποίηση του λεκτικού μέρους αρκεί για τη δημιουργία κινδύνου συγχύσεως. Ωστόσο δεν αποκλείεται κρίσιμο στη συγκεκριμένη περίπτωση να είναι το εικαστικό μέρος ιδιαίτερα αν το καταναλωτικό κοινό συγχέει την σχηματική απεικόνιση με την επιχείρηση καθώς η απεικόνιση έχει καθιερωθεί στις συναλλαγές

ως διακριτικό γνώρισμα των προϊόντων της. Έτσι κρίθηκε πως υπάρχει απομίμηση μεταξύ του σύνθετου σήματος που αποτελείται από απεικόνιση δενδρυλλίου ελάτης με βάση ορθογώνιο παραλληλόγραμμο και από τις λέξεις ‘Car-Freshner’ και του διακριτικού γνωρίσματος ‘Pinetto’ που αναγράφεται σε σχήμα δενδρυλλίου ελάτης με βάση ορθογώνιο παραλληλόγραμμο και αυτό γιατί, το καταναλωτικό κοινό έχει συνδέσει το σήμα και το σχήμα του δενδρυλλίου της αιτούσης με την επιχείρησή της και έτσι αυτό έχει γίνει διακριτικό γνώρισμα των προϊόντων της.

4. Στα σύνθετα σήματα δεν ασκεί επιρροή για την κρίση της παραποίησης ή απομίμησης το τμήμα εκείνο που συνίσταται από περιγραφικές ενδείξεις.
5. Όσο μεγαλύτερο βαθμό καθιέρωσης κατακτά ένα σήμα στις συναλλαγές τόσο μεγαλύτερη είναι η διακριτική του δύναμη και επομένως αυστηρότερες πρέπει να είναι οι προϋποθέσεις για τον αποκλεισμό παραποίησης ή απομίμησης του.
6. Η εννοιολογική ομοιότητα μπορεί να προκαλέσει και αυτή κίνδυνο συγχύσεως. Έτσι έχει γίνει αποδεκτό από την γερμανική νομολογία ότι υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως ανάμεσα στις ενδείξεις ‘ du und ich’, ‘er und sie’. Το ίδιο μπορεί να συμβαίνει δηλαδή να επιβεβαιωθεί ο κίνδυνος συγχύσεως όταν μία λεκτική λέξη επαναλαμβάνεται με την αντίστοιχη εικόνα πολύ περισσότερο μάλιστα όταν η λεκτική ένδειξη δηλαδή το σήμα είναι επαρκώς γνωστό στις συναλλαγές.
7. Ένα σήμα με αυξημένη διακριτική δύναμη ή και κανονική μπορεί πλέον να υποβιβαστεί σε ένα σήμα με ασθενή διακριτική δύναμη εξαιτίας της συνύπαρξής του επί μεγάλο χρονικό διάστημα με παρόμοια σήματα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι ο προκάτοχός του σήματος, μπορεί να απαιτήσει

μεγαλύτερη διαφοροποίηση του σήματος των τρίτων, από αυτή που ο ίδιος είχε κρατήσει όταν πρώτος καθιέρωσε το δικό του από τα άλλα της εποχής του. Με τη σκέψη αυτή υποστηρίζεται ότι στις περιπτώσεις αυτές δεν συντρέχει κίνδυνος συγχύσεως ή ότι πρέπει να αξιώνεται μικρότερος βαθμός απόκλισης του νεότερου από το παλαιότερο σήμα. Το ζήτημα μπορεί να αντιμετωπιστεί και με την εφαρμογή της ΑΚ 281 αφού πλέον η εφαρμογή της καταφάσκει και στην περίπτωση που πρόκειται για άσκηση δικαιώματος που πηγάζει από διάταξη αναγκαστικού δικαίου.

8. Η διακριτική ικανότητα κρίνεται αποκλειστικά με βάση την πηγή προέλευσης των προϊόντων δεν αναιρείται ωστόσο το γεγονός ότι το υπό κρίση σήμα μπορεί να συνεπάγεται κίνδυνο λαθών από τους αγοραστές των σχετικών προϊόντων.

Σχετικά με την παραποίηση η απομίμηση οποιουδήποτε σήματος αρκετά κρίσιμος είναι ο χρόνος κατάθεσης του σήματος και όχι του διοικητικού δικαστικού ελέγχου. Η απόφαση του δικαστηρίου της ουσίας ως προς την κρίση της για τη συνδρομή του κινδύνου συγχύσεως ελέγχεται αναιρετικά από το ΣτΕ. Η έννοια του κινδύνου συγχύσεως είναι νομική και επομένως υπόκειται η σχετική απόφαση σε αναιρετικό έλεγχο για εσφαλμένη ερμηνεία η εφαρμογή του νόμου.⁶²

4.7 Κίνδυνος σύγχυσης

Η διάταξη του άρθρου 3 παράγραφος 1^ε, αποβλέπει στην εξασφάλιση της διακριτικής δύναμης του σήματος με την αποτροπή κινδύνου συγχύσεως του κοινού ως προς την προέλευση των διακρινόμενων προϊόντων αλλά και προστασίας του συμφέροντος του δικαιούχου του παλαιότερου σήματος. Αποκλείει από την παραδοχή τους ως σήματα ενδείξεις που

⁶² Θ. Λιακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας*,

αποτελούν παραποίηση ή απομίμηση νόμιμου προδηλωμένου ή μη διαγεγραμμένου σήματος, χρησιμοποιώντας το προς διάκριση αυτού, ή παρόμοιου προϊόντος. Εφόσον μέσω της παραπάνω διάταξης προβλέπεται προστασία του κοινού από τον κίνδυνο συγχύσεως τουλάχιστον για το ελληνικό δίκαιο αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην ασκείται επιρροή η τυχόν συναίνεση του δικαιούχου του παλαιότερου σήματος ενώ δεν επιτρέπεται η μετέπειτα κατάθεση ίδιου ή πανομοιότυπου σήματος από τον ίδιο δικαιούχο . Σε τελευταία ανάλυση αυτό το οποίο αποδίδεται μέσω της παραπάνω διάταξης σε συνδυασμό με άλλες (άρθρο 2,16 και 24) είναι το περιεχόμενο του δικαιώματος στο σήμα. Απαγορεύεται λοιπόν η χρησιμοποίηση του σήματος από οποιονδήποτε τρίτο.⁶³

Η διάταξη επιδιώκει την αποτροπή οποιασδήποτε παράνομης προσβολής του σήματος χωρίς ωστόσο να χρησιμοποιεί τον τεχνικό όρο κίνδυνος συγχύσεως, αναφορικά με τον οποίο αρκετά σημαντικό ρόλο διαδραματίζει το ενδιαφερόμενο κοινό (άρθρα 24 και 29 παρ.3). Αντικειμενική οριοθέτηση της έννοιας συνιστούν τα μεγέθη της παραποίησης ή της απομίμησης καθώς και τα προϊόντα για τα οποία έχει δηλωθεί το προκατατεθειμένο σήμα ή τα παρόμοια του. Τα συμπεράσματα σχετικά με την ύπαρξη ή όχι κινδύνου συγχύσεως διαμορφώνεται μέσω της σύγκρισης του ήδη νόμιμα κατοχυρωμένου σήματος κατά το χρόνο της υποβολής της δήλωσης κατάθεσης του νέου σήματος με βάση την ομοιότητα των δύο σημάτων και των προϊόντων τα οποία καλούνται να διακρίνουν. Σε κάθε περίπτωση όμως εξετάζεται εάν κατά την αντίληψη του συναλλασσόμενου κοινού τα συγκρινόμενα σήματα μπορούν χωρίς σύγχυση τους , να επιτύχουν την εξατομίκευση των προϊόντων, για τα οποία προορίζονται , κατά την πηγή προέλευσής

⁶³ Θ. Διακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,*

τους . Για τη διαμόρφωση των παραπάνω αξιολογή είναι η ομοιότητα των σημάτων και των προϊόντων καθώς και η έντονη ή όχι διακριτική δύναμη του πρώτου σήματος το οποίο είναι και παλαιότερο.

Σε άλλα δίκαια ο κίνδυνος συγχύσεως διακρίνεται σε υπό στενή και ευρεία έννοια· στην περίπτωση της υπό στενής έννοιας, αναφερόμαστε όταν το κοινό λόγω της ομοιότητας των σημάτων υπολαμβάνει ταυτότητα της επιχείρησης από την οποία προέρχονται τα διακρινόμενα προϊόντα . Αν η ταυτότητα της επιχείρησης δημιουργείται από την ομοιότητα των σημάτων υποβόσκει άμεσος κίνδυνος συγχύσεως ενώ αν η ομοιότητα έγκειται στα σήματα καθαυτά, τότε αναφερόμαστε σε έμμεσο κίνδυνο μέσω το οποίου διακρίνεται ότι το ένα σήμα αποτελεί μεταβολή ή εξέλιξη του άλλου. Τέλος κίνδυνος συγχύσεως υπό ευρεία έννοια πραγματοποιείται όταν εξαιτίας της ομοιότητας σημάτων δύο διαφορετικών επιχειρήσεων, δημιουργείται η εντύπωση ότι υπάρχει κάποιος οικονομικός ή άλλος δεσμός ανάμεσα σε αυτές τις δύο. Οι διακρίσεις αυτές αποτελούν στην ουσία ζητήματα ορίων του κινδύνου συγχύσεως τα οποία είναι δυνατόν να προσδιοριστούν με ακρίβεια εκ των προτέρων.⁶⁴

4.8 Απαράδεκτα σήματα

I. Αντίθετες με την ηθική και την δημόσια τάξη ενδείξεις

Η διάταξη άρθρο 3 παρ.1γ αποκλείει από την κατάθεσή τους ως σήματα ενδείξεις, που καθαυτές ή κατά το περιεχόμενό τους αντιτίθενται στα χρηστά ήθη για τη δημόσια τάξη με την έννοια της ΑΚ 33· σ' αυτές τις περιπτώσεις υπάγονται εικόνες ή ενδείξεις που κατά περιεχόμενό είναι αντίθετες με το ισχύον πολίτευμα.

⁶⁴ Θ. Διακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,*

II. Ονόματα και εικόνες τρίτων προσώπων

Η διάταξη του άρθρου 3 παρ. 1 στ' απαγορεύει να γίνουν σήματα ονόματα και εικόνες τρίτων έτσι ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος παραπλάνησης του κοινού υπό την εσφαλμένη εντύπωση ότι σχετίζεται το προϊόν με τα απεικονιζόμενα ονόματα ή πρόσωπα . Εξαιρέση αποτελεί η προϋπόθεση να είναι γνωστά σε σχετικούς επαγγελματικούς κύκλους τα πρόσωπα ή ονόματα ασκώντας κάποια παρόμοια δραστηριότητα που να τα συνδέει με το προϊόν. Η εφαρμογή της διάταξης πρέπει να καταπολεμάται όταν δεν αποδεικνύεται συγκεκριμένη σύνδεση του ονόματος ή του προσώπου με τα προϊόντα που προορίζονται να φέρουν και να απεικονίζουν την ένδειξη τους ως χαρακτηριστικό γνώρισμα . Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να οδηγήσει σε κίνδυνο παραπλάνησης γεγονός το οποίο δεν είναι παραδεκτό σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1δ. Δεν είναι επομένως σκοπός η προστασία του ονόματος. Εξ αντιδιαστολής και από τον σκοπό της διατάξεων προκύπτει ότι δεν απαγορεύεται ως σήμα το όνομα ή η επωνυμία του καταθέτη όπως δεν αποκλείονται φανταστικά ονόματα ή εικόνες.

Η απαγόρευση ισχύει και για τα ονόματα νομικών προσώπων . Σύμφωνα με το νόμο η διάταξη περιορίζεται σε φυσικά και όχι νομικά πρόσωπα . Σε περίπτωση που το σήμα αναφέρει όνομα, το οποίο έχει κατατεθεί από άλλον ως σήμα, η διάταξη του άρθρου 4 ορίζει ότι στο νεότερο σήμα πρέπει να προστεθεί κάτι το οποίο να το διακρίνει και το διαφοροποιεί από το παλαιότερο.⁶⁵

Εφόσον η κατάθεση του ονόματος της εικόνας τρίτου προσώπου δεν απαγορεύεται από την συζητούμενη διάταξη, το απαράδεκτο δεν

⁶⁵ Θ. Λιακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκουλας*,

αποκλείεται να θεμελιώνεται στο άρθρο 3 παρ. 2 (κατάθεση αντίθετη προς την καλή πίστη).

Βάσει άλλων διατάξεων πρέπει να γίνει δεκτό ότι μια ένδειξη είναι απαράδεκτη, εφόσον προσβάλλει δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και βιομηχανικού υποδείγματος ή σχεδίου (πρβλ. Και άρθρο 7 παρ. 2^ε, του σχεδίου κανονισμού για το κοινοτικό σήμα)

III. Κρατικά και θρησκευτικά σύμβολα και εμβλήματα

Βάσει της διατάξης του άρθρου 3 παρ.1, απαγορεύεται η αναγωγή κρατικών και θρησκευτικών συμβόλων και εμβλημάτων σε σήματα . Πρόκειται για ενδείξεις, που αποτελούν εμβλήματα και σύμβολα του ελληνικού κράτους ή άλλης αρχής καθώς και σύμβολα θρησκευτικά, τα οποία χαίρουν σεβασμού . Στον σκοπό της διάταξης δεν είναι πάντως ξένη και η αποτροπή του κινδύνου παραπλάνησης του καταναλωτικού κοινού.⁶⁶

IV. Παραπλανητικές ενδείξεις

Η διάταξη του άρθρου 3 παρ. 1δ, αποδίδει στο δίκαιο των σημάτων, την αρχή της αλήθειας, εκδηλώσεις της οποίας συναντούμε ακόμη και στην επωνυμία ή στον αθέμιτο ανταγωνισμό. Η ένδειξη είναι παραπλανητική όταν οι παραστάσεις ή δηλώσεις της δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα δημιουργώντας κίνδυνο για το κοινό. Πρέπει επομένως να συντρέχουν δυο προϋποθέσεις: 1) η σχετική ένδειξη να μην είναι αληθής, και 2) η ανακρίβεια της να είναι δυνατόν να προκαλέσει κίνδυνο παραπλάνησης του κοινού. Αν ωστόσο η ένδειξη είναι αναληθής προσδιορίζοντας προϊόντα διαφορετικά από αυτά που το σήμα χαρακτηρίζει, τότε δεν συντρέχει το ζητούμενο του απαράδεκτου καθώς

⁶⁶ Θ. Λιακόπουλο, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,

δεν περιπλανείται το κοινό (για παράδειγμα, να χρησιμοποιείται η ένδειξη ‘Γάλα Βλάχας’ σε προϊόντα μη γαλακτοκομικά). Η ανακρίβεια επομένως πρέπει να είναι προφανής.

Έτσι κρίθηκε απαράδεκτη από τα δικαστήρια, η ένδειξη ‘rangler’ για ελληνικής προέλευσης ειδών ένδυσης καθώς αποτελείτο εξ αγγλικής λέξεως και έτσι δημιουργείται στο κοινό η εντύπωση ότι τα προϊόντα είναι αγγλικής ή αμερικανικής προελεύσεως . Αν και η σχετική ένδειξη ήταν απαράδεκτη γιατί αποτελούσε απομίμηση του προδηλωθέντος σήματος ‘wrangler’ για γνωστά είδη ένδυσης . Σωστά επίσης έγινε δεκτό πως η λέξη ‘bavaria’ για διάκριση μύρας στην Ελλάδα είναι παραπλανητική καθώς, το καταναλωτικό κοινό μπορεί να υποθέσει εξαιτίας του ονόματος πως προέρχεται εκ της Βαυαρίας. Ορθά επίσης κρίθηκε απαράδεκτη προς κατάθεση ως παραπλανητική, ή ένδειξη ‘TEXEPAN’ προς διάκριση εγχωριων χαλιών, γιατί αφενός μοιάζει με το όνομα της διακεκριμένης πόλης και αφετέρου δημιουργεί κίνδυνο παραπλάνησης ως προς το ότι τα χάλια είναι περσικής προέλευσης. Με την ίδια απόφαση σωστά έγινε δεκτό ότι η σχετική κρίση για το παραδεκτό κάθε σήματος είναι αυτοτελής και δεν γίνεται σε σύγκριση με άλλα σήματα που έχουν προκατατεθεί . Πάντως σε κάθε περίπτωση η παραπλάνηση πρέπει να είναι ουσιώδης όσον αφορά τον καταναλωτή.⁶⁷

4.9 Διαγραφή σήματος

4.9.1 Διαδικασία διαγραφής

Η διαγραφή του σήματος αποτελεί έναν τυπικό τρόπο κατάργησής του σχετικού δικαιώματος· επέρχεται ύστερα από απόφαση της διοικητικής επιτροπής σημάτων ή έπειτα από απόφαση διοικητικών δικαστηρίων εάν κατ’αυτής ασκήθηκε προσφυγή . Η καταχώρηση της σχετικής απόφασης

⁶⁷ Θ. Διακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,*

στο βιβλίο σημάτων και η δημοσίευση στο ΔΕΒΙ δεν έχουν συστατικό για τη διαγραφή χαρακτήρα (άρθρο 15 παρ.3). Οι λόγοι διαγραφής απαριθμούνται περιοριστικά στο άρθρο 15 αν. 1998/ 39. Η απαρίθμηση είναι αποκλειστική όσον αφορά λόγους διαγραφής κατά το δίκαιο των σημάτων. Εφόσον η καταχώρηση προσβάλει δικαιώματα όπως αυτά της πνευματικής ιδιοκτησίας πρέπει να δεχτούμε ότι υπάρχει λόγος διαγραφής του σήματος ύστερα από την αίτηση οποιουδήποτε έχει νόμιμο συμφέρον. Παρόλα αυτά το ζήτημα δεν εφαρμόζεται πρακτικά στο ελληνικό δίκαιο αν γνωρίζουμε διασταλτική ερμηνεία του άρθρου 3 παρ. 1στ, όσον αφορά δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ή υποδειγμάτων αισθητικής που συναπαρτίζουν λόγο διαγραφής σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 1στ, ενώ για την εφαρμογή του Ν. 146/ 14 δεν τίθεται ζήτημα, αφού το κενό καλύπτεται με την εφαρμογή της ευρύτερης διάταξης του άρθρου 5 παρ. 1 (κακόπιστη κατάθεση του σήματος). Η διαγραφή διατάσσεται ύστερα από αίτησή ενδιαφερόμενου τρίτου σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 15 σχετικά με τα νομιμοποιούμενα για την υποβολή της αίτησης πρόσωπα . Η διαγραφή ασφαλώς προϋποθέτει ένα ενεργό σήμα δηλαδή να μην συντρέχει άλλος λόγος που οδηγεί στην απώλεια του .⁶⁸

4.9.2 Λόγοι διαγραφής

Οι λόγοι διαγραφής είτε υπαγορεύονται από τη λειτουργία που πρέπει σύμφωνα με το νόμο να επιτελεί ένα σήμα είτε επιβάλλονται από την ανάγκη που προκύπτει για διόρθωση σφαλμάτων που τυχόν συνέβησαν κατά τη διαδικασία κατάθεσης του σήματος . Και σε αυτή την περίπτωση η μερική διαγραφή είναι αποδεκτή και επιτρεπτή όταν πληρούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις :

⁶⁸ Θ. Διακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,*

- Το σήμα μπορεί να διαγραφεί όταν ο δικαιούχος του δεν θέσει σε κυκλοφορία προϊόντα που να φέρουν το συγκεκριμένο σήμα εντός τριετίας από την καταχώριση του, εντός ενός έτους σε περίπτωση τίτλου εφημερίδας ή περιοδικού, εντός μιας τετραετίας για σήματα που προορίζονται να αναγράφονται σε φαρμακευτικά σκευάσματα. Η κυκλοφορία πρέπει να είναι πραγματική οποιαδήποτε ενέργεια διοικητικού ή άλλου χαρακτήρα είναι άσκοπη σε περίπτωση που τα προϊόντα δεν διακινούνται όπως θα έπρεπε . Γίνεται δεκτό όμως ότι αν πριν από την υποβολή της αίτησης διαγραφής, έστω και μετά την πάροδο της προθεσμίας, κυκλοφορούν ακόμη προϊόντα, δεν υφίσταται λόγος διαγραφής και αυτό συμβαίνει καθώς ο αιτών δεν έχει πλέον έννομο συμφέρον.
- Ο δικαιούχος επί δύο έτη ή ένα για τίτλο εφημερίδας ή περιοδικού έπαυσε να κυκλοφορεί προϊόντα με το σήμα του .
- Όταν η επιχείρηση τα προϊόντα της οποίας κατά τη σχετική δήλωση προορίζεται να διακρίνει το σήμα , δεν λειτούργησε καθόλου ή έπαυσε προ διετίας ή έτους, προκειμένου για εφημερίδα ή περιοδικό . Προϋποτίθεται μία οριστική παύση λειτουργίας με τη θέληση του δικαιούχου ώστε να είναι προσωρινή ή οφειλόμενη σε λόγους ανωτέρας βίας έτσι ώστε να μην υπάρξουν κυρώσεις . Η διάταξη του άρθρου 15 παράγραφος 1γ, αναφέρεται μόνο στην παύση λειτουργίας της επιχείρησης · και είναι εφαρμοστέα στην περίπτωση που η επιχείρηση δεν λειτούργησε καθόλου τόσο μάλλον μετά την αποδοχή ότι δεν απαιτείται κατά την κατάθεση να λειτουργεί η επιχείρηση αλλ' αρκεί σοβαρή πρόθεση λειτουργίας .

- Όταν το σήμα εξελίχθηκε σε κοινόχρηστο εξαιτίας της αντίληψης του συναλλακτικού κοινού και έπαψε να αποτελεί διακριτικό γνώρισμα των προϊόντων του δικαιούχου . Η αίτηση στη συγκεκριμένη περίπτωση μπορεί να υποβληθεί μόνο μετά από μια εικοσαετία από την πρώτη κατάθεση .
- Όταν το σήμα είναι αποτέλεσμα παραποίησης ή κάποιας απομίμησης παλαιότερου διακριτικού γνωρίσματος . Η διάταξη αποτελεί εφαρμογή της αρχής προτεραιότητας στο δίκαιο των σημάτων και αυτό σημαίνει ότι μεταξύ διακριτικού γνωρίσματος και σήματος κατισχύει το παλαιότερο. Επιπλέον αξιώνεται με αυτόν τον τρόπο ότι το διακριτικό γνώρισμα των προϊόντων της επιχείρησης δεν έχει απλώς επικρατήσει στις συναλλαγές αλλά ότι είναι και επαρκώς γνωστό . Πρόκειται για αυξημένο βαθμό καθιέρωσης στις συναλλαγές και επομένως δημοσιότητα του διακριτικού γνωρίσματος . Η υποβολή της σχετικής αίτησης γίνεται στην συγκεκριμένη περίπτωση εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών ετών από τη σχετική δημοσίευση της παραδοχής του σήματος στο ΔΕΒΙ και από την πρόσθετη προϋπόθεση ότι τα προϊόντα για τα οποία το σήμα κυκλοφορούν πράγματι .
- Όταν το σήμα είναι απαράδεκτο προς κατάθεση με την έννοια του άρθρου 3 παρ.1 . Η αίτηση υποβάλλεται εντός προθεσμίας τριών ετών από την σχετική με την παραδοχή του σήματος δημοσίευση στο ΔΕΒΙ.
- Όταν το σήμα αποτελεί παραποίηση ή απομίμηση σήματος που έγινε δεκτό εκ των υστέρων αλλά διεκδικείται η προτεραιότητα που είναι προγενέστερη χρονικά της κατάθεσης του

καταχωρισθέντος σήματος. Η αίτηση εδώ υποβάλλεται εντός προθεσμίας έξι μηνών από την καταχώριση.

- Τέλος όταν η κατάθεση του σήματος έγινε κακόπιστα, από υποκειμενική άποψη αν και δεν γίνεται καμιά διάκριση στο νόμο . Η αίτηση υποβάλλεται εντός πέντε ετών, με την προϋπόθεση ότι τα προϊόντα για τα οποία σήμα έγινε αποδεκτό, κυκλοφορούν πράγματι.⁶⁹

4.9.3 Συνέπειες διαγραφής

Η διαγραφή δεν είναι μία αναδρομική ενέργεια. Η διάταξη του άρθρου 15 παρ. 2, ορίζει ότι μετά τη διαγραφή δεν αναγνωρίζεται ουδεμία αποζημίωση ή ποινική προστασία για το χρόνο πριν από τη διαγραφή .

§ Μετά το πέρας της διαγραφής δεν προβλέπεται ούτε αστική ούτε ποινική προστασία, για προσβολές του σήματος που είχαν συντελεστεί πριν από την πράξη της διαγραφής. Κρίσιμος λοιπόν καθίσταται ο χρόνος εκείνος που συνέτρεξαν οι προϋποθέσεις της διαγραφής. Για την ίδια χρονική περίοδο γίνεται αποδεκτό ότι αποκλείεται η αναζήτηση τυχόν καταβληθέντος ανταλλάγματος για τη χρήση του σήματος από τον αδειούχο. Ωστόσο και ο διακιούχος δεν μπορεί να διεκδικήσει νόμιμα τέτοιου είδους ανταλλάγματα μετά την δημιουργία ύπαρξης του λόγου διαγραφής του σήματος. Σώζονται και ασκούνται ακόμη και μετά τη διαγραφή όλες εκείνες οι αξιώσεις που πηγάζουν από το σήμα για το διάστημα από την καταχώριση μέχρι και την ημέρα γέννησης του λόγου διαγραφής .

§ Σε περίπτωση που εκκρεμούν δίκες σχετικές με την προστασία του σήματος συνεχίζουν να πραγματοποιούνται ακόμη και μετά την

⁶⁹ Θ. Λιακόπουλο, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,

διαγραφή, εφόσον αφορούν το χρονικό διάστημα πριν από τη γέννηση του λόγου διαγραφής .

- § Διαγραφή ισχύει τόσο για τον ειδικό όσο και για το καθολικό διάδοχο του δικαιώματος του σήματος, εφόσον η μεταβίβαση είναι νόμιμη και δεν εμποδίζεται λαμβάνει χώρα κατά τη διάρκεια της διαδικασίας της διαγραφής (πρβλ ΚπολΔ 225). Ο δικαιοδόχος έχει το δικαίωμα να παρέμβει στη σχετική δίκη με απόλυτα νόμιμο τρόπο . Η διαγραφή καταργεί επίσης το δικαίωμα του αδειούχου είτε πρόκειται για απλό είτε για παράλληλο καταθέτη .
- § Έπειτα από το πέρας της διαγραφής του σήματος οποιοσδήποτε τρίτος έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιήσει σχετική ένδειξη . Ακόμη μπορεί να προβεί στην κατάθεση της ως σήματος όπως άλλωστε σε κατάθεση μπορεί να προβεί και ο ίδιος , μέχρι την διαγραφή, δικαιούχος του σήματος . Υφίσταται ωστόσο κάποιοι περιορισμοί όσον αφορά την ελεύθερη χρήση ή την κατάθεση του σήματος μετά τη διαγραφή . Οι περιορισμοί αυτοί είναι αποτέλεσμα των γενικών διατάξεων (ΑΚ 281, άρθρο 1 ν . 146/ 14) και του δικαίου των σημάτων. Για τη δεύτερη κατηγορία περιορισμών μπορούν να μνημονευτούν οι διατάξεις των άρθρων 3 παρ. 1δ και 3 παρ. 2.
- § Οι διατάξεις του άρθρου 15 αποτελούν αναγκαστικό δίκαιο (ΑΚ 3) και επομένως συμφωνίες που υποχρεώνουν τρίτους σε μη υποβολή αίτησης διαγραφής είναι άκυρες .⁷⁰

⁷⁰ Θ. Λιακόπουλο, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,

4.10 Ανθρώπινος νους, καταναλωτική συμπεριφορά και εμπορικό σήμα

Στην σύγχρονη επιστήμη των νευροοικονομικών (ή διεθνώς *neuroeconomics*) συνεργάζεται πληθώρα επιστημόνων, όπως ψυχολόγοι, ειδικοί του *marketing*, ακτινολόγοι, νευροφυσιολόγοι, προκειμένου να αποκαλύψουν τις άγνωστες πτυχές του ανθρώπινου, καταναλωτικού νου και κατά συνέπεια συμπεριφοράς.

Το πρόσφατα επιστημονικό συμπέρασμα, ότι τα *brand names* προκαλούν συγκεκριμένες εγκεφαλικές αντιδράσεις και έχουν μία πολύ ιδιαίτερη και μοναδική επίδραση στον ανθρώπινο εγκέφαλο αποτελεί για τους διαφημιστές και τα στελέχη του *marketing* ένα από τα σημαντικότερα σύγχρονα εργαλεία τους.

Πολλοί και αξιόλογοι επιστήμονες και στελέχη επιχειρήσεων έχουν διατυπώσει τις απόψεις τους για τα σημαντικά αυτά ευρήματα. Συγκεκριμένα, η Eran Zaidel, επικεφαλής του εργαστηρίου του Λος Άντζελες στο Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνια όπου διεξάγονταν σχετική έρευνα, της οποίας τα εξαγόμενα συμπεράσματα παραθέτονται παρακάτω, είπε: « Είναι εκπληκτικό! Οι νόμοι που διέπουν την αναγνώριση των λέξεων γενικά δεν εφαρμόζονται στην προκειμένη περίπτωση. » Από τον επιχειρηματικό κόσμο, ο Robert Jones, επικεφαλής στην συμβουλευτική εταιρεία, Wolff Olins στο Λονδίνο, που είναι κορυφαία στην στρατηγική ανάπτυξη των *brand names*, διατυπώνει: «Αυτό είναι πράγματι, πολύ αξιοπερίεργο. Στηρίζει την ενστικτώδη πεποίθησή μας ότι τα *brands* αποτελούν μία ξεχωριστή κατηγορία λέξεων – είναι κάτι σαν ένα ποίημα, όλα σε μία λέξη με την ικανότητα να προκαλέσει και να εκφράσει ιδέες.»

Οι αναδυόμενες, σύγχρονες πρακτικές για την ανάλυση, διαχείριση αλλά και δημιουργία του brand στρέφονται στην χρήση προηγμένων επιστημονικών μεθόδων όπως αυτή της μαγνητικής τομογραφίας, την ανίχνευση δηλαδή του εγκεφάλου σε συγκεκριμένα ερεθίσματα μέσω της ψηφιακής παρακολούθησης του. Προσλαμβάνουν με αυτό τον τρόπο ακριβείς πληροφορίες για την εξαγωγή ορθότερων προβλέψεων της συμπεριφοράς των καταναλωτών, ιεραρχώντας έτσι την αρτιότερη δημιουργία και ανάπτυξη ενός επιτυχημένου και διάσημου εμπορικού σήματος.

4.11 Πώς και σε ποιες περιοχές καταγράφονται τα εμπορικά σήματα;

Το εμπορικό σήμα και οι εγκεφαλικές διεργασίες, που εμπλέκονται στην πρώτη απεικόνιση του, επεξεργασία αλλά και χρήση του συνδέονται με την δεξιά πλευρά του εγκεφάλου. Σύγχρονα μάλιστα πειράματα φαίνεται να αποδεικνύουν ότι ο τελευταίος απασχολείται από το brand name περισσότερο από κάθε άλλη λέξη. Η επιστημονική κοινότητα έχει μάλιστα καταλήξει ότι οι λέξεις που το αποτελούν είναι πιο εύκολα αναγνωρίσιμες όταν είναι διατυπωμένες με κεφαλαία.

Ο ανθρώπινος εγκέφαλος δεν επεξεργάζεται με τον ίδιο τρόπο όλα τα είδη των λέξεων. Για παράδειγμα, κάποιοι ασθενείς με κρανιακές κακώσεις μπορούν πολύ εύκολα να ταιριάξουν το όνομα κάποιας δημοφιλούς προσωπικότητας (πχ Τσοκόντα) με μία φωτογραφία, ενώ κοινά ονόματα όπως το «σπίτι», το «χαρτί» και άλλα παρόμοια δεν σημαίνει τίποτα για αυτούς. Με παρόμοιο τρόπο, νέες έρευνες αποκαλύπτουν ότι τα δημοφιλή brand διεγείρουν περισσότερο τις εγκεφαλικές εργασίες και αποτυπώνονται με θετικότερο τρόπο στον εγκέφαλο από ότι τα λιγότερο γνωστά.

Συνεπώς, είναι αυτονόητο πόσο σημαντική είναι η συμβολή της μαγνητικής τομογραφίας στην καταγραφή, παρακολούθηση και επεξεργασία αυτών των φυσικών, οργανικών ανθρώπινων αντιδράσεων.

Για καλύτερη κατανόηση της συνδρομής της MRI στην απεικόνιση των εγκεφαλικών διεργασιών, είναι χρήσιμο να εξηγηθεί με λόγια απλά ότι οι απεικονίσεις τομογραφιών αποτελούνται από τα γνωστά σε όλους μας pixels. Καθένα από αυτά χρωματίζεται με μία απόχρωση από την κλίμακα του γκρι. Κάθε pixel αντιπροσωπεύει με τρισδιάστατο τρόπο σημεία του εγκεφαλικού ιστού. Στην μαγνητική τομογραφία τα εγκεφαλικά κύτταρα λαμβάνουν και μεταδίδουν ηλεκτρομαγνητική ενέργεια, η ένταση της οποίας ποικίλλει ανάλογα με τα σημεία στα οποία εντοπίζεται η δραστηριότητα και με την σειρά της απεικονίζεται στα pixels.

Σύμφωνα με την φυσιολογία, πάντως του εγκεφάλου, η χρήση του δεξιού ημισφαιρίου είναι λογική καθώς εκεί εδρεύουν οι νευρώνες, που σχετίζονται με τα συναισθήματα. Το εμπορικό σήμα, με τη σειρά του διεγείρει μία σειρά από συσχετισμούς και ιδέες, που είναι κατά βάση συναισθηματικές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΑ

5.1 Ορισμός συλλογικού σήματος

Το συλλογικό σήμα διαφέρει από το ατομικό κατά το φορέα του σχετικού δικαιώματος και το περιεχόμενο του όχι όμως και κατά της λειτουργίας του . Δικαιούχοι του συλλογικού σήματος είναι επαγγελματικές ενώσεις οι οποίες επιδιώκουν την προώθηση επαγγελματικών συμφερόντων τους όπως για παράδειγμα σωματεία ή συνεταιρισμοί (άρθρο 17 παρ. 1 ν. 3205/ 55). Προς τις επαγγελματικές ενώσεις ιδιωτικού δικαίου εξομοιώνονται και δημόσια νομικά πρόσωπα όπως για παράδειγμα δήμοι ή κοινότητες . Σημαντικό για την δυνατότητα να είναι ένα νομικό πρόσωπο δικαιούχος συλλογικού σήματος, είναι όχι μόνο ο σκοπός επαγγελματικός ή όχι, αλλά και η δυνατότητα καθυποβολής των μελών του σε υποχρεώσεις σχετικές με τη χρήση του σήματος όπως ορίζει το καταστατικό. Τέτοιοι όροι συντρέχουν στην περίπτωση της ανώνυμης εταιρείας (Άρθρο 17 παρ.3).⁷¹

Μία άλλη διαφοροποίηση του συλλογικού από το ατομικό σήμα έγκειται στο περιεχόμενο τους· καθώς δικαιούχος του συλλογικού σήματος είναι η επαγγελματική ένωση, αλλά η εξουσία της χρήσης του σήματος βάσει νόμου ανήκει στα μέλη και χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της πηγής προέλευσης των προϊόντων . Η εξουσία διαμορφώνεται επομένως ως δικαίωμα του κάθε μέλους εκ του νόμου . Έτσι η επαγγελματική

⁷¹ Θ. Διακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,*

ένωση που φέρει το σήμα δεν δικαιούται να το χρησιμοποιήσει έστω και αν διατηρεί επιχείρηση.⁷²

5.2 Κτήση συλλογικό σήματος

Για την κτήση του δικαιώματος το συλλογικό σήμα τηρείται η ίδια διαδικασία όπως και στο ατομικό . αξιώνονται επιπλέον οι ίδιες ουσιαστικές προϋποθέσεις (άρθρο 3 αν. 1998/ 39) εφόσον βέβαια συμβιβάζονται με τη χρήση του συλλογικού σήματος . Πρόσθετη διατύπωση για την υποβολή δήλωσης κατάθεσης συλλογικού σήματος αποτελεί υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 17 παρ.3 .⁷³

5.3 Απώλεια συλλογικού σήματος

Οι λόγοι που οδηγούν στην απώλεια του ατομικού σήματος είναι οι ίδιοι με αυτούς του συλλογικού . Ανάλογη εφαρμογή επομένως βρίσκει και εδώ το άρθρο 15 ν. 1998 / 39. Το αρθρο 17 παρ. 7 ν. 3205/ 55 προσθέτει δύο ακόμη λόγους διαγραφής του συλλογικού σήματος . Το συλλογικό σήμα μπορεί να διαγραφεί όταν έχει εξελιχθεί σε παραπλανητικό ή η χρήση του είναι αντίθετη προς τους όρους χρήσης του κανονισμού. Διαφοροποιείται στη συγκεκριμένη περίπτωση βάσει περιεχομένου η διαγραφή του συλλογικού από το ατομικό σήμα σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 1στ (συνδρομή του απαραδέκτου του άρθρου 3 παρ. 1δ). Αυτό συμβαίνει διότι στο ατομικό σήμα προϋποτίθεται ότι η ένδειξη ήταν εξαρχής παραπλανητική ενώ στο συλλογικό ο κίνδυνος μπορεί να φανεί και μετά την καταχώρηση . Πάντως εφόσον ο κίνδυνος παραπλάνησης έγκειται στις ιδιότητες του προϊόντος ως ένα βαθμό προκαλείται από τη μη τήρηση των σχετικών όρων του κανονισμού χρήσης .

⁷² Θ. Λιακόπουλο, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,

⁷³ Θ. Λιακόπουλο, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,

Οι συζητούμενοι λόγοι διαγραφής προτείνονται με σχετική αίτηση υπό παντός τρίτου κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 15 παρ. 1στ αν. 1998/39.⁷⁴

5.4 Μεταβίβαση συλλογικού σήματος

Το συλλογικό σήμα δεν μεταβιβάζεται (άρθρο 17 παρ.4), ούτε η ένωση που φέρει το σήμα ή τα μέλη μπορούν να παραχωρήσουν άδεια χρήσης κατά το άρθρο 16 Ν.3205 / 55.⁷⁵

5.5 Προστασία συλλογικού σήματος

Η διάσπαση του δικαιώματος στο συλλογικό σήμα έχει συνέπειες και για την προστασία του . Η μεν ένωση έχει ενοχικό απόλυτο δικαίωμα ενώ τα δε μέλη σχετικό. Ουσιαστικά οι φορείς του δικαιώματος είναι τα μέλη εφόσον είναι αυτοί που διαχειρίζονται την οικονομική εξουσία του σήματος. Η νομική ρύθμιση ωστόσο δεν συμβαδίζει, όσον αφορά την προστασία, με την πραγματικότητα. Το άρθρο 17 παρ. 5 ορίζει πως 'η άσκηση των εκ της καταχωρίσεως του συλλογικού σήματος δικαιωμάτων ανήκει' στη σηματούχο ένωση. Επομένως σε αυτή ανήκουν και οι αξιώσεις για παράλειψη ή αποζημίωση που δημιουργούνται από την προσβολή του σήματος (άρθρο 24 αν. 1998 / 39). Σχετικά με την ζημιά του μέλους που προκαλείται από παράνομη προσβολή συλλογικού σήματος η ένωση που φέρει το σήμα, νομιμοποιείται στην άσκηση της αγωγής για την αποζημίωση του μέλους · στην συγκεκριμένη περίπτωση αναφερόμαστε σε αποζημίωση για ζημιά τρίτου εκ του νόμου . Η ένωση απαιτεί να καταβληθεί η αποζημίωση στο μέλος . Προστασία του

⁷⁴ Θ. Λιακόπουλο, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,

⁷⁵ Θ. Λιακόπουλο, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,

ενοχικού δικαιώματος του μέλους σύμφωνα με άλλες διατάξεις δεν αποκλείεται (για παράδειγμα ν. 146 / 14).⁷⁶

5.6 Συλλογικό σήμα και σήμα ποιότητας

Το συλλογικό σήμα δεν αποτελεί και σήμα ποιότητας αν και οι ιστορικές καταβολές ανάγονται στο σήμα των συντεχνιών του μεσαίωνα που αποτελεί ιστορικό πρότυπο του συλλογικού σήματος . Το συλλογικό σήμα είναι με απλά λόγια η εγγύηση ποιότητας των προϊόντων , κατά τρόπο ανάλογο με το ατομικό σήμα. Η υπεύθυνη δήλωση που προβλέπεται στο άρθρο 17 παρ. 3, περιέχει τις προϋποθέσεις ποιοτικών προδιαγραφών που οφείλουν να πληρούν τα προϊόντα, χωρίς ωστόσο να υπάρχει αντικειμενικός έλεγχος από ανεξάρτητους τρίτους, έτσι ώστε να διαπιστωθεί αν πληρούνται οι απαραίτητοι όροι· έχοντας ως αποτέλεσμα το σήμα να επιτελεί μία γνήσια εγγυητική λειτουργία .

Το συλλογικό σήμα επιτελεί διακριτική λειτουργία, προσδιορίζοντας την πηγή προέλευσης των προϊόντων που διατίθενται προς το καταναλωτικό κοινό. Ο κανονισμός χρήσης ανταποκρίνεται ωστόσο στην αρχή της τυποποίησης με την έννοια ότι τα προϊόντα των μελών παράγονται ή εμπορεύονται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις ως εγγυήσεις ποιότητας . Εξαρτάται από τον κανονισμό χρήσης αν το συλλογικό σήμα είναι προωθημένης, έναντι του ατομικού σήματος, εγγυητικής και διαφημιστικής λειτουργίας . Σε κάθε περίπτωση ωστόσο δεν προστατεύονται ούτε εδώ αυτοτελώς η εγγυητική και διαφημιστική λειτουργία.⁷⁷

⁷⁶ Θ. Λιακόπουλο, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,

⁷⁷ Θ. Λιακόπουλο, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΤΑΧΩΡΗΜΕΝΟΥ ΣΗΜΑΤΟΣ

6.1 Ποιά δικαιώματα παρέχει το καταχωρημένο σήμα

Η καταχώρηση του σήματος παρέχει στο δικαιούχο *αποκλειστικό δικαίωμα*. Ιδίως παρέχει το δικαίωμα να το χρησιμοποιεί, το δικαίωμα να το επιθέτει στα προϊόντα ή εμπορεύματα τα οποία προορίζεται να διακρίνει, να χαρακτηρίζει τις παρεχόμενες υπηρεσίες, να το επιθέτει στα περικαλύμματα και στις συσκευασίες των εμπορευμάτων, στο χαρτί αλληλογραφίας, στα τιμολόγια, στους τιμοκαταλόγους, στις αγγελίες, στις κάθε είδους διαφημίσεις, ως και σε άλλο έντυπο υλικό και να το χρησιμοποιεί σε ηλεκτρονικά ή οπτικοακουστικά μέσα.

Ως χρήση του σήματος θεωρείται επίσης η χρήση του σήματος που γίνεται υπό μορφή που διαφέρει ως προς τα στοιχεία του, τα οποία όμως δεν μεταβάλλουν το διακριτικό χαρακτήρα αυτού, η επίθεση του σήματος σε προϊόντα ή στη συσκευασία τους στην Ελλάδα με προορισμό αποκλειστικά την εξαγωγή, η χρήση του σήματος με τη συγκατάθεση του δικαιούχου, καθώς και η χρήση συλλογικού σήματος από τα δικαιούμενα πρόσωπα.⁷⁸

6.2 Εξουσίες παρέχει το δικαίωμα στο σήμα στο δικαιούχο του

Καταρχήν, επιτρέπεται να γίνεται χρήση του σήματος μόνο στα *ίδια προϊόντα* και στις υπηρεσίες του δικαιούχου, πλην των εξαιρέσεων που προβλέπονται στο νόμο. Ίδια θεωρούνται και τα προϊόντα, τα οποία κατά το κύριο μέρος τους κατασκευάζονται ή παρασκευάζονται από το

⁷⁸ (Γιαννούλας-Κοσμόπουλος, Αθήνα 2010)

δικαιούχο του σήματος και απλώς συναρμολογούνται ή συμπληρώνονται από άλλον.

6.3 Σήματα φήμης και προστασία

6.3.1 Προστασία του σήματος εκτός του α.ν. 1998/39

Η αυτοτελής προστασία της διαφημιστικής λειτουργίας του σήματος δεν είναι δυνατή . Η λειτουργία αυτή προστατεύεται, μόνο μέσα στα πλαίσια του άρθρου 24 αν.1998 / 39, έμμεσα. Θέμα προς συζήτηση αποτελεί σήμερα η δυνατότητα νομικής θεμελίωσης της αυτοτελούς προστασίας της διαφημιστικής λειτουργίας του σήματος, σχετικά με το υπό ποιές προϋποθέσεις πρέπει να χορηγηθεί προστασία στο σήμα και εκτός του αν. 1998 / 39 προϋποθέτει ήδη την παραποίηση η απομίμηση του σήματος αφενός, και πανομοιότυπα προϊόντα αφετέρου (άρθρα 3 και 24).

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι μία τέτοια διερεύνηση προστασίας, είτε κατά τον ν. 146/ 14 είτε κατά τον ΑΚ, είναι αμφιλεγόμενο το αν θα ανταποκριθεί στο σύστημα προστασίας που οργανώνει το δίκαιο για τα σήματα . Θα πρέπει λοιπόν να αναλογιζόμαστε κάθε φορά εάν με αυτό τον τρόπο παρακάμπτονται οι ειδικές προϋποθέσεις προστασίας που περιλαμβάνει το δίκαιο, καταργώντας την αντίστοιχη νομοθετική επιλογή.⁷⁹

6.3.2 Προϋποθέσεις προστασίας εκτός του δικαίου των σημάτων

Μόνο υπό αυστηρές προϋποθέσεις θα πρέπει να παρέχεται συμπληρωματική προστασία στα σήματα με βάση άλλες διατάξεις. Σε εξαιρετικές λοιπόν περιπτώσεις μπορεί να χορηγηθεί, στα πλαίσια είτε γενικών διατάξεων (ΑΚ 281 και 914 η ΑΚ 58 εφόσον, στην

⁷⁹ Θ. Διακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,*

περίπτωση της τελευταίας το σήμα αποτελεί την εμπορική επωνυμία ή επιτελεί λειτουργία ονόματος) είτε του άρθρου 1 ν . 146/ 14 (αν συντρέχουν προϋποθέσεις εφαρμογής του), προστασία της διαφημιστικής λειτουργίας και ειδικότερα στα σήματα φήμης.

Η προσφυγή σε αυτού του είδους διατάξεις ενισχύεται από το γεγονός ότι το δίκαιο προβλέπει διάταξη που καλύπτει περιπτώσεις όπου η χρήση σήματος επιβάλλεται σύμφωνα με το νόμο να απαγορευθεί όταν χρησιμοποιείται σε προϊόντα ανόμοια . Αυτού του είδους οι διατάξεις πρώτον αποκλείουν την κατάθεση σήματος που αντίκειται στην καλή πίστη και δεύτερον επιβάλλουν διαγραφή του σήματος που έγινε κακόπιστα. Με βάση τη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 2 δεν είναι αποδεκτή η κατάθεση σήματος μόνο για διαφημιστικούς λόγους ανεξάρτητα από την διακριτική λειτουργία που επιτελείται. Η πρακτική αυτή εφαρμόζεται στις περιπτώσεις κάποιων επιχειρήσεων που προβαίνουν στην κατάθεση γνωστών σημάτων, παρόλο που δεν παράγουν ούτε εμπορεύονται προϊόντα, τα οποία το σήμα χαρακτηρίζει. Σκοπός τους είναι είτε να απαγορεύσουν την χρήση τους από τρίτους και σε προϊόντα που οι ίδιες δεν κυκλοφορούν είτε να εκμεταλλευτούν παραχωρώντας άδεια χρήσης σε τρίτους .⁸⁰

Η εφαρμογή του άρθρου 1ν. 146/ 14 καλύπτει πάλι τις περιπτώσεις ανάγκης προστασίας στα λεγόμενα σήματα φήμης, σε περίπτωση που η χρήση τέτοιων σημάτων εμπίπτει στην κατηγορία της αθέμιτης προσέλκυσης πελατείας, εκμεταλλευόμενη ξένη φήμη.

Για να υπάρχει σήμα φήμης και επομένως ανάγκη προστασίας αυτού και των όσων αντιπροσωπεύει, πρέπει να συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις όπως : αυξημένος βαθμός καθιέρωσης του σήματος στις

⁸⁰ Θ. Διακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,*

σχετικές συναλλαγές, μοναδικότητά του σήματος (με την έννοια ότι αυτό δεν έχει υποστεί φθορά έπειτα από τη χρησιμοποίησή του από τρίτους), το σήμα να εμφανίζει ορισμένο βαθμό ιδιοτυπίας, και τέλος να υπάρχει μια θετική εκτίμηση του κοινού σχετικά με τα προϊόντα που το σήμα διακρίνει. Με τη συνδρομή όλων των παραπάνω, μπορεί να πραγματοποιηθεί εφαρμογή του άρθρου 1 ν.146 / 14 ή των άρθρων 3 παρ. 2, και 15 παρ. 1ε αν. 1998 / 39. Αυτές οι προϋποθέσεις συνδράμουν στο να δημιουργηθεί αντίθεση, αναφορικά με τα χρηστά ήθη γιατί επιτρέπουν στον τρίτο να χρησιμοποιήσει και να εκμεταλλευτεί τη διαφημιστική δύναμη του σήματος προωθώντας προϊόντα δικά του σε βάρος των δικαιούχων.⁸¹

Αρκετά ελαστική διακρίνεται να είναι η νομολογία σε περιπτώσεις πανομοιότυπων προϊόντων, Γι' αυτό το λόγο επιβάλλεται να εφαρμοστούν πιο αυστηρές προϋποθέσεις που θα προστατεύουν το δίκαιο των σημάτων των δικαιούχων.

Στις περιπτώσεις που το σήμα ή γενικότερα το διακριτικό γνώρισμα επιτελεί λειτουργία συστήματος μπορεί να εφαρμοστεί η ΑΚ 58.

Το ειδικότερο ζήτημα που τίθεται για την προστασία των σημάτων φήμης στα πλαίσια του άρθρου 1 ν. 146/ 14 είναι κατάφαση της σχέσης ανταγωνισμού δεδομένου ότι ανάγκη προστασίας δημιουργείται ακριβώς όχι απέναντι στα όμοια προϊόντα, οπότε παρεμβαίνει το άρθρο 24 αν.1998 / 39 αλλά στα ανόμοια προϊόντα ή υπηρεσίες. Αξιόλογη είναι η περίπτωση της γερμανικής νομοθεσίας σχετικά με τις προϋποθέσεις για τη θεμελίωση αγωνιστικών σχέσεων σε περιπτώσεις σημάτων φήμης. Η συγκεκριμένη αρκείται απλά στο γεγονός η σχέση που ανταγωνισμού καταφάσχετε με την προσβολή. Μ' αυτόν τον τρόπο ο προβολέας

⁸¹ Θ. Διακόπουλο, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,

αναφέρεται στην καλή φήμη των ξένων προϊόντων και επιδιώκει να την εκμεταλλευτεί προς όφελός του.⁸²

6.4 Νομοθετικά προβλήματα

Κενό στο ελληνικό δίκαιο αποτελεί η μη ρύθμιση των σημάτων υπηρεσιών. Εξίσου απαραίτητη καθίσταται η νομοθετική παρέμβαση σχετικά με την διαγραφή και τη διάκριση της σε γνήσια ή όχι. Στη δεύτερη περίπτωση ισοδύναμη θα πρέπει να είναι η μη γνησιότητα με την ακυρότητα της καταχώρησης, και όχι με τη διαγραφή του σήματος.

Άλλα κενά με την έννοια νομοθετικής παρέμβασης δεν προκύπτουν από την νομολογιακή επεξεργασία ούτε από τις οικονομικές συναλλαγές. Η σχετική κοινοτική πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την προσέγγιση των νομοθεσιών στα σήματα θα υποχρεώσει μελλοντικά τη χώρα μας σε νομοθετικές παρεμβάσεις ελάχιστων μόνο θεμάτων εκ των οποίων ίσως προκύψουν αντίθετες γνώμες . Ειδικότερα :

- στο ζήτημα των απαραδέκτων (άρθρο 2 της πρότασης οδηγίας) δεν τίθεται ζήτημα εναρμόνισης.
- η σχετική πρόταση οδηγίας (άρθρα 8, 9) σε περιπτώσεις κινδύνου συγχύσεως υιοθετεί, το ήδη εφαρμοζόμενο σε αλλά εθνικά δίκαια , σύστημα της παρέμβασης του δικαιούχου του προδηλωθέντος σήματος στην καταχώριση νεότερου σήματος (πανομοιότυπου με το προδηλωθέν). Ορθά ωστόσο αποκλείεται η συναίνεση του πρώτου δικαιούχου στην καταχώριση νεότερου σήματος, που αποτελεί στοιχείο παραποίησης ή απομίμησής αυτού . Η φιλική διευθέτηση που εισάγεται μέσω του άρθρου 9 δεν αντίκειται στην κρίσιμη αυτή επιλογή .

⁸² Θ. Διακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,*

- Στο ζήτημα της υποχρέωσης του δικαιούχου να χρησιμοποιεί σωστά το σήμα, ορίζεται η πρόταση της σχετικής οδηγίας, ότι μόνο νόμιμη δικαιολογία την αίρει, κάτι το οποίο ισχύει και στο ελληνικό δίκαιο. Το νέο της προηγούμενης ρύθμισης, αμφιλεγόμενο ερμηνευτικά ζήτημα, είναι ο καταλογισμός της χρήσης του νόμιμου αδειούχου στον δικαιούχο (άρθρο 11).

83

6.5 Η αστική προστασία του δικαιούχου του σήματος

6.5.1 Ποιές αγωγές μπορεί να ασκήσει ο δικαιούχος του σήματος

Όποιος χρησιμοποιεί ή παραποιεί ή απομιμείται σήμα που ανήκει σε άλλον μπορεί να εναχθεί επί παραλείψει ή αποζημιώσει ή για αμφότερα. Το ίδιο ισχύει και για εκείνον ο οποίος χρησιμοποιεί σημείο που ταυτίζεται μεν ή ομοιάζει με σήμα, αλλά δε διακρίνει συναφή προϊόντα ή υπηρεσίες με τα διακρινόμενα από το σήμα, εφόσον τούτο έχει αποκτήσει φήμη στην Ελλάδα και η χρησιμοποίηση του σημείου θα προσπόριζε στο χρησιμοποιούντα χωρίς εύλογη αιτία όφελος από το διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του σήματος ή θα έβλαπτε το διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του σήματος.⁸⁴

6.5.2 Πότε παραγράφονται οι αγωγές από το σήμα

Η αξίωση για αποζημίωση παραγράφεται μετά τριετία από το τέλος του έτους κατά το οποίο έγινε το πρώτον η παράνομη χρήση, παραποίηση ή απομίμηση. Επί διακοπής της παραγραφής νέα παραγραφή αρχίζει από τη λήξη του έτους στο οποίο συνέπεσε το πέρας της διακοπής.⁸⁵

⁸³ Θ. Λιακόπουλο, *Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,*

⁸⁴ (Γιαννούλας-Κοσμόπουλος, Αθήνα 2010)

⁸⁵ (Γιαννούλας-Κοσμόπουλος, Αθήνα 2010)

6.5.3 Ποιός έχει το αποδεικτικό βάρος στις αγωγές από το νόμο περί σημάτων

Το αποδεικτικό βάρος το έχει ο δικαιούχος του σήματος που προσβάλλεται και εγείρει την αγωγή. Αυτός πρέπει να αποδείξει τη συνδρομή των προϋποθέσεων του νόμου για τη χορήγηση της προστασίας.

Στην περίπτωση, όμως, που πρόκειται για πανομοιότυπο σήμα, καθώς και για σήμα που διαφέρει ως προς τα στοιχεία που δε μεταβάλλουν το διακριτικό του χαρακτήρα, ο νόμος διευκολύνει το δικαιούχο και προβλέπει ότι για την πλήρη απόδειξη της προσβολής αρκεί μόνο η προσκόμιση του πιστοποιητικού καταχώρησης του προσβαλλόμενου σήματος.⁸⁶

6.6 Χρησιμοποίηση καταχωρημένου σήματος χωρίς την άδεια του δικαιούχου του

Κάτι τέτοιο είναι δυνατόν, μόνο αν αυτό είναι αναγκαίο προκειμένου να δηλωθεί ο προορισμός προϊόντος ή υπηρεσίας, ιδίως δε όταν πρόκειται για εξαρτήματα ή ανταλλακτικά. Σε κάθε περίπτωση, η χρήση αυτή πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τα χρηστά συναλλακτικά ήθη που ισχύουν στη βιομηχανία ή στο εμπόριο.

Παράδειγμα: Ο Α είναι μηχανικός αυτοκινήτων εξειδικευμένος στα αυτοκίνητα της εταιρίας WMB. Ο Α μπορεί να χρησιμοποιήσει το σήμα της WMB, για να ενημερώσει το κοινό του για αυτήν την ειδικότητά του, π.χ. αναρτώντας πινακίδα που να γράφει «Είμαι εξειδικευμένος σε αυτοκίνητα WMB». Όμως δε μπορεί να χρησιμοποιήσει το σήμα αυτό με τρόπο που να δημιουργεί την εντύπωση ότι ανήκει στο επίσημο δίκτυο

⁸⁶ (Γιαννούλας-Κοσμόπουλος, Αθήνα 2010)

της εταιρίας.⁸⁷

6.7 Ποινική τιμωρία από την προσβολή σήματος τρίτου

Τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών ή/και με χρηματική ποινή τουλάχιστον 590 ευρώ:

α) όποιος παραποιεί σήμα ή κάνει εν γνώσει του χρήση παραποιημένου σήματος,

β) όποιος θέτει σε προϊόντα της επιχειρήσεώς του ή σε αντικείμενα του εμπορίου του εν γνώσει αλλότριο σήμα,

γ) όποιος χωρίς παραποίηση απομιμείται εν όλω ή εν μέρει προς παραπλάνηση των αγοραστών αλλότριο σήμα ή κάνει χρήση εν γνώσει τέτοιου σήματος,

δ) όποιος εν γνώσει πωλεί ή εκθέτει προς πώληση ή κυκλοφορία προϊόντα ή εμπορεύματα που φέρουν σήμα που αποτελεί παραποίηση ή απομίμηση αλλοτρίου σήματος,

ε) όποιος κάνει χρήση σήματος κατά παράβαση του νόμου,

στ) όποιος χρησιμοποιεί εν είδει σήματος τα εμβλήματα και τα σύμβολα του ελληνικού κράτους και πάσης αρχής ως και τα θρησκευτικά σύμβολα.

Ο προβολέας του σήματος τιμωρείται ποινικά μόνο αν αποδειχθεί ότι τέλεσε το σχετικό αδίκημα εν γνώσει του, δηλαδή πρέπει να αποδειχθεί ότι τέλεσε την πράξη με δόλο.⁸⁸

⁸⁷ (Γιαννούλας-Κοσμόπουλος, Αθήνα 2010)

⁸⁸ (Γιαννούλας-Κοσμόπουλος, Αθήνα 2010)

6.8 Μπορεί τρίτος να εμπορευτεί στην Ελλάδα προϊόντα που προμηθεύτηκε από άλλη χώρα

Το σήμα παρέχει στο δικαιούχο του την εξουσία να αποφασίζει αυτός σε ποια χώρα θα τεθεί σε κυκλοφορία για πρώτη φορά κάθε προϊόν που φέρει το σήμα του. Εν προκειμένω, πρέπει να διακρίνουμε δύο περιπτώσεις:

(α) Αν προμηθεύτηκε τα προϊόντα από χώρα εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο τρίτος δε μπορεί να τα διαθέσει στην ελληνική αγορά, εκτός και αν ο δικαιούχος του σήματος έχει διαθέσει τα συγκεκριμένα προϊόντα εντός ΕΕ, ή έχει συναινέσει στην κυκλοφορία τους.

(β) Αν προμηθεύτηκε τα προϊόντα από χώρα εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο τρίτος μπορεί καταρχήν να τα διαθέσει στην ελληνική αγορά, όπως και στην αγορά κάθε κράτους – μέλους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ

7.1 Αθέμιτος ανταγωνισμός από τη χρήση domain name. -

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

Αριθμός απόφασης	Θέμα απόφασης	Πραγματικά περιστατικά	Κρίση Δικαστηρίου
ΑΠΟΦΑΣΗ: 389/2015 - Αριθμός κατάθεσης αίτησης 40/29-1- 2015 - ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	Αθέμιτος ανταγωνισμός από τη χρήση domain name. - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ	Χρήση του διακριτικού τίτλου εταιρείας, στο domain name της ιστοσελίδας που διατηρεί στο διαδίκτυο στην ηλεκτρονική διεύθυνση . διαφημίζοντας την επιχειρηματική της δραστηριότητα, χωρίς ποτέ να έχει λάβει σχετικά τη συγκατάθεση ή την έγκρισή της. . Η αιτούσα διατείνεται ότι, τον Μάρτιο του 2014 περιήλθε για πρώτη φορά σε γνώση της ότι κάθε φορά που κάποιος ενδιαφερόμενος για τη διοργάνωση του φεστιβάλ πληκτρολόγησε τον σύνδεσμο βρίσκονταν αυτομάτως και χωρίς τη θέληση του στην ιστοσελίδα της καθ` ης και δη στον σύνδεσμο.... με αποτέλεσμα να επέρχεται σύγχυση στο καταναλωτικό κοινό για τον πραγματικό δικαιούχο της ιστοσελίδας και την ταυτότητα της επιχείρησης, δημιουργώντας την απατηλή εντύπωση ότι υφίσταται οικονομική ή οργανωτική σχέση μεταξύ των δύο εταιριών	Όσον αφορά ειδικότερα το διαδίκτυο ενόψει του περιορισμένου αριθμού των διαθέσιμων ονομάτων χώρου, αλλά και την ευρύτατη εμβέλεια των τοποθεσιών διαδικτύου, αρκεί μία ελάχιστη διαφοροποίηση μεταξύ διαφορετικών ονομάτων χώρου, στην ένδικη δε περίπτωση η καθ` ης δια της κατοχύρωσης του προαναφερόμενου domain name, που είναι το δεν πιθανολογήθηκε ότι το έπραξε επί σκοπώ πρόκλησης σύγχυσης και εκμετάλλευσης ειδικά της φήμης της αιτούσας, αλλά στο πλαίσιο της καλύτερης επίτευξης του δικού της εταιρικού σκοπού. Άλλωστε, εάν αυτός ήταν εξ` αρχής ο σκοπός της, ανάλογα περιστατικά με αυτά που η αιτούσα επικαλείται θα είχαν προκύψει ήδη από την πρώτη χρονιά διοργάνωσης του φεστιβάλ, που έλαβε χώρα τον Οκτώβριο του 2013, δεδομένου ότι το επίδικο domain name είχε ήδη κατοχυρωθεί από την καθ` ης από τις 11-9-2013. Δεν πιθανολογήθηκε ότι ακόμα και σε περίπτωση που προκαλούνταν στους καταναλωτές - πελάτες της, απατηλή εντύπωση ότι υφίσταται οικονομική ή οργανωτική σχέση μεταξύ των δύο εταιριών, σε τι θα έβλαπτε τη φήμη της αιτούσας, η σύνδεση της με την καθ` ης και πώς ακριβώς υφίσταται κίνδυνος απώλειας εσόδων, από την με οποιονδήποτε τρόπο σύνδεση των δύο εταιριών. Επομένως, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να απορριφθεί και τα δικαστικά έξοδα της καθ` ης πρέπει να επιβληθούν σε βάρος της αιτούσας, λόγω της ήττας της (αρ. 176 ΚΠολΔ), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο διατακτικό.

7.2 Αθέμιτος ανταγωνισμός

Αριθμός απόφασης	Θέμα απόφασης	Πραγματικά περιστατικά	Κρίση Δικαστηρίου
<p>Αριθμός 249/2014</p> <p>ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ</p> <p>1^ο Πολιτικό Τμήμα</p> <p>Α΄ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ, ΕΕΜΠΔ 2014/1008)</p>	<p>Αθέμιτος ανταγωνισμός</p>	<p>Το έτος 2003 η εναγομένη εισήγαγε στην Ελλάδα και διέθεσε στην αγορά κλειδαριές, στο σώμα και στην συσκευασία των οποίων τίθεται το προαναφερόμενο σύνθετο κοινοτικό σήμα, δηλαδή η απεικόνιση ρόμβου και η λέξη "CISA", αναγραφόμενη με μεγάλη γραμματοσειρά, κάτω δε από αυτό αναγράφονται, με μικρότερη γραμματοσειρά, οι λέξεις "LOGO" - η εναγομένη στην ενέργεια αυτή με σκοπό να εκμεταλλευθεί τη σύγχυση που θα δημιουργηθεί στο καταναλωτικό κοινό και να ανταγωνιστεί αθέμιτα τις ενάγουσες, κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 1 και 13 παρ. 1 και 4 του ν.146/1914.</p>	<p>γενόμενα από το Εφετείο, συνέχεια μόνο με το προϊόν αυτό, δεν αφήνει κανένα περιθώριο εμφανούς "ομοιότητας", πολύ δε περισσότερο "απομίμησης" ή "παραποίησης" των σημάτων των εναγουσών, αφού ο μέσος καταναλωτής των συγκεκριμένων προϊόντων της εναγομένης (κλειδαριές) δεν ανακαλεί συνειρμικά στη μνήμη του τα σήματα "LOGO" και "LOGO Στιγμής", όταν αντικρίζει το μεταγενέστερο σημείο της εναγομένης, ώστε να μην υφίσταται κίνδυνος, όχι μόνον συγχύσεως, αλλά ούτε και συσχετίσεως ως προς την προέλευση των προϊόντων της εναγομένης. κατά την προεκτεθείσα έννοια των άρθρων 1 και 13 παρ.1 και 4 του ν. 146/1914, αφού κανένας κίνδυνος δεν υφίσταται να προκληθεί σύγχυση στο καταναλωτικό κοινό όταν αντικρίζει τα τελείως ανόμοια προϊόντα των διαδίκων, στα οποία απεικονίζονται τα χωρίς εμφανή ομοιότητα σήματά τους. Επομένως, ο εκ του αριθμού 1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ τέταρτος λόγος αναιρέσεως, όπως αυτός συμπληρώνεται, κατ' άρθρο 562 παρ. 4 ΚΠολΔ, από τον εισηγητή, είναι βάσιμος</p>

7.3 Απορρέοντα δικαιώματα για τον δικαιούχο του σήματος - Αγωγή για προστασία σήματος

Αριθμός απόφασης	Θέμα απόφασης	Πραγματικά περιστατικά	Κρίση Δικαστηρίου
<p>(Α΄ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ, ΕΕΜΠΔ 2014/1004, ΔΕΕ 2014/584) Αριθμός 366/2014</p> <p>ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ</p> <p>Α1΄ Πολιτικό Τμήμα</p>	<p>Απορρέοντα δικαιώματα για τον δικαιούχο του σήματος - Αγωγή για προστασία σήματος</p>	<p>χρήση του σήματος της αναιρεσείουσας από την αναιρεσίβλητη προκειμένου να δηλώσει το είδος του δικού της προϊόντος γεμιστής γκοφρέτας η οποία τελικά έγινε επιτρεπτή ενώ κατά το πραγματικό του πιο πάνω κανόνα δικαίου η δήλωση του είδους του προϊόντος επιτρέπεται να γίνει μόνο με περιγραφικές ενδείξεις (δηλώσεις) που δεν ταυτίζονται με το σήμα και όχι με τη χρήση αυτούσιου του σήματος. Εξάλλου, δέχθηκε ότι η χρήση του σήματος από την αναιρεσίβλητη ήταν αναγκαία για να δηλωθεί και ο προορισμός του προϊόντος, χωρίς να παραθέτει ποιος είναι ο προορισμός αυτός</p>	<p>Ειδικότερα αποδείχθηκε ότι: 1) η χρήση του μεν διασηματισμού του προϊόντος είναι αναγκαία για να δηλωθεί ο προορισμός και το είδος αυτού, (προϊόντος), δηλαδή ότι είναι κυλινδρική, σε σχήμα πούρου γκοφρέτα, η οποία αποτελεί τυποποιημένη μορφή κυκλοφορίας του εν λόγω προϊόντος, που μόνο με αυτό το διασηματισμό μπορεί να δηλωθεί, 2) η κατά τον τρόπο αυτό κυκλοφορία του ένδικου προϊόντος δεν είναι αντίθετη προς τα κρατούμενα στη βιομηχανία και το εμπόριο χρηστά συναλλακτικά ήθη, τα οποία, αφενός δεν καθιστούν απαγορευτική τη χρησιμοποίηση του σχήματος πούρου για τη δήλωση προς το καταναλωτικό κοινό του είδους του κυκλοφορούντος προϊόντος και 3) η κατά τον παραπάνω τρόπο χρησιμοποίηση των διασηματισμών της ενάγουσας δεν γίνεται από την εναγομένη με τη μορφή σήματος, για τον προσδιορισμό δηλαδή της προέλευσης του προϊόντος της, ως προς την οποία δεν δημιουργείται, ενόψει και των όσων αναφέρθηκαν στα σχετικά περί των διασηματισμών αυτών ως διακριτικών γνωρισμάτων των προϊόντων της ενάγουσας, κίνδυνος σύγχυσης στο μέσο άπειρο αγοραστή - καταναλωτή είτε ως προς την ταυτότητα της επιχείρησης είτε ως προς την προέλευση του κυκλοφορούντος προϊόντος. Συνεπώς προς τα ανωτέρω, κατ' αποδοχή της βάσιμης περί των ανωτέρω ένστασης της εναγομένης, που επαναφέρεται από αυτή ως λόγος έφεσης, πρέπει να εξαφανιστεί η εκκαλουμένη ...". Με τις παραδοχές του αυτές το Εφετείο, το οποίο δέχθηκε, ως ουσιαστικά βάσιμη την ένσταση της εναγομένης από τη διάταξη του άρθρου 20 παρ. 1 του ν. 2239/1994 και απέρριψε την πιο πάνω αγωγή για προστασία του σήματος της ενάγουσας, παραβίασε ευθέως και εκ πλαγίου την εν λόγω διάταξη ουσιαστικού δικαίου. Αναιρεί την απόφαση 2800/2012 του Εφετείου Αθηνών.</p> <p>Παραπέμπει την υπόθεση προς περαιτέρω εκδίκαση στο πιο πάνω Εφετείο, συγκροτούμενο από άλλους δικαστές.</p> <p>Καταδικάζει την αναιρεσίβλητη στα δικαστικά έξοδα της αναιρεσείουσας, τα οποία ορίζει σε τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000).</p> <p>Διατάσσει την επιστροφή του παραβόλου στην αναιρεσείουσα.</p>

7.4 Προσβολή σήματος. Προστασία του ονόματος, ως εξωτερικού προσδιοριστικού στοιχείου της κοινωνικής ατομικότητας του ανθρώπου και ως εκδήλωση του δικαιώματος επί της προσωπικότητας. Παράνομη χρήση ορισμένου επωνύμου (οικογενειακό, πατρωνυμικό όνομα) ως διακριτικού γνωρίσματος που δεν του ανήκει, προς χαρακτηρισμό της επιχειρήσεώς του ή των προϊόντων αυτής

Αριθμός απόφασης	Θέμα απόφασης	Πραγματικά περιστατικά	Κρίση Δικαστηρίου
<p>(Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ , ΕΕΜΠΔ 2014/1002) - Αριθμός 525/2014</p> <p>ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ</p> <p>Α2' Πολιτικό Τμήμα</p>	<p>Προσβολή σήματος, Προστασία του ονόματος, ως εξωτερικού προσδιοριστικού στοιχείου της κοινωνικής ατομικότητας του ανθρώπου και ως εκδήλωση του δικαιώματος επί της προσωπικότητας. Παράνομη χρήση ορισμένου επωνύμου (οικογενειακό, πατρωνυμικό όνομα) ως διακριτικού γνωρίσματος που δεν του ανήκει, προς χαρακτηρισμό της επιχειρησεώς του ή των προϊόντων αυτής</p>	<p>παράνομη προσβολή της προσωπικότητας της από υπαιτιότητα της εναγομένης, η οποία προέβη στη χρήση του ονόματος της ενάγουσας αν και γνώριζε ότι δεν δικαιούνταν να το χρησιμοποιεί στα προϊόντα της και παρά το ότι η τελευταία της το ζήτησε [με την κοινοποίηση της από 28-9-2005 εξώδικης δήλωσής της] να πάψει να το χρησιμοποιεί</p>	<p>Η προσβαλλόμενη δεν εφάρμοσε τους ανωτέρω προσήκοντες κανόνες δικαίου, προκειμένου να ερμηνεύσει το δικαίωμά τους προς χρήση της λέξεως "Κ.", δεν εφάρμοσε το ν.146/1914 και εφάρμοσε, χωρίς να επικαλείται η αναιρεσίβλητη συγκεκριμένη αξιόποινη πράξη τους ούτε υπαιτιότητά τους, εσφαλμένως τα άρθρα 57, 58 και 914 Α.Κ." Ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος ως προς όλα τα μέρη του και ειδικότερα: α) Κατά το πρώτο (από το άρθρο 559 αριθ.1 ΚΠολΔικ.) με το οποίο οι αναιρεσιόντες αποδίδουν στην προσβαλλόμενη απόφαση, παραβίαση των διατάξεων των πιο πάνω νομοθετημάτων, προεχόντως ως απαράδεκτος λόγω αοριστίας, αφού δεν είναι σαφές ποιό συγκεκριμένο υπαγωγικό ή ερμηνευτικό λάθος αποδίδεται στην προσβαλλόμενη απόφαση. β) Κατά το δεύτερο και τρίτο μέρος του (από το άρθρο 559 αριθ.8 περ.α και 9 ΚΠολΔικ.) ως αβάσιμος για τους λόγους που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη σκέψη σε σχέση με τους δεύτερο και τρίτο αναιρετικούς λόγους, επανάληψη των οποίων αποτελούν τα μέρη αυτά, γ) Κατά το τέταρτο μέρος του (από το άρθρο 559 αριθ.20 ΚΠολΔικ.) ως απαράδεκτος λόγω αοριστίας διότι δεν αναφέρεται το αληθινό περιεχόμενο του εγγράφου που φέρεται ότι παραμορφώθηκε ούτε το από την προσβαλλόμενη απόφαση δεκτό γενόμενο, διαφορετικό από το αληθινό, περιεχόμενο αυτού. Τέλος αν θεωρηθεί ότι, παρά τη μη ρητή επίκληση του άρθρου 559 αριθ. 8 περ. β και 11 περ.γ Κ.Πολ.Δ., ο ίδιος λόγος εμπεριέχει και αιτιάσεις από τις τελευταίες αυτές διατάξεις, αυτές είναι αβάσιμες, δεδομένου ότι το Εφετείο έλαβε υπόψη του τον ισχυρισμό των αναιρεσιόντων ότι η πρώτη από αυτούς είχε δικαίωμα χρήσεως του ονόματος "Κ." ως διάδοχος προηγούμενων εταιρειών και τον απέρριψε ως ουσιαστικά αβάσιμο, αλλά και το καταστατικό της πρώτης αναιρεσιούσας, όπως χωρίς αμφιβολία προκύπτει από την προπαρατεθείσα ελάχισσα πρόταση του δικανικού της συλλογισμού</p>

7.5 Δικαίωμα τοπικής ισχύος. Ιδιαίτερο διακριτικό γνώρισμα καταστήματος ή βιομηχανικής επιχείρησης.

Αριθμός απόφασης	Θέμα απόφασης	Πραγματικά περιστατικά	Κρίση Δικαστηρίου
<p>Αριθμός 1562/2014 - ΔΗΜΟΣΙΕΥΘ ΗΚΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στην Αθήνα, στις 10 Ιουλίου 2014.</p> <p>ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ</p> <p>Α1΄ Πολιτικό Τμήμα</p>	<p>Δικαίωμα τοπικής ισχύος. Ιδιαίτερο διακριτικό γνώρισμα καταστήματος ή βιομηχανικής επιχείρησης.</p>	<p>Στην προκειμένη περίπτωση, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, επικυρώθηκε, μετά την απόρριψη της έφεσης της ενάγουσας και ήδη αναιρεσείουσας, η πρωτόδικη απόφαση, με την οποία απορρίφθηκε, ως ουσιαστικά αβάσιμη, η από 11.3.2009 αγωγή της ενάγουσας και ήδη αναιρεσείουσας, η οποία ζήτησε, ως δικαιούχος στην Ελλάδα των αναφερόμενων στην αγωγή αυτή αλλοδαπών και κοινοτικών λεκτικών σημάτων για τη διάκριση, μεταξύ άλλων, και προϊόντων χαρτιού, του ονόματος διαδικτυακού χώρου και της σχετικής επωνυμίας, η χρησιμοποίηση εκ μέρους της εναγομένης στο διακριτικό της τίτλο και τα προϊόντα της λέξης του σήματος της πρώτης ενάγουσας, δεν συνιστά παράνομη προσβολή του σήματος αυτής. Εξάλλου, το γεγονός ότι μετά την ίδρυση των καταστημάτων των εναγουσών στην Ελλάδα διευρύνθηκε η εδαφική βάση των επιχειρήσεων των τελευταίων, αφενός δεν καταναλωτικό κοινό των καταστημάτων των διαδίκων κατέστη κοινό, αφετέρου δεν καθιστά αθέμιτη τη χρησιμοποίηση της παραπάνω ένδειξης από την εναγομένη, δεδομένου ότι η τελευταία προβαίνει στην εν λόγω χρήση ασκώντας ίδιο δικαίωμα θεμελιωμένο στη δική της συνεχή δραστηριότητα επί σειρά ετών, οι δε σημαντικές διαφορές των επιχειρήσεων, ως προς την εμφάνισή τους προς το καταναλωτικό κοινό, ελαχιστοποιούν τον κίνδυνο σύγχυσης της αμελητέας κοινής πελατειακής μερίδας αυτών και τις εντεύθεν δυσμενείς οικονομικές συνέπειες για τις ενάγουσες</p>	<p>Η εν λόγω ένδειξη, η οποία χρησιμοποιείται συνεχώς από την πρώτη εναγομένη εταιρία από την ίδρυσή τη (4.8.1999), έχει καταστεί ιδιαίτερο διακριτικό γνώρισμα της επιχείρησής της και των προϊόντων που παράγει, μέσα στα εδαφικά όρια της Θεσσαλονίκης, πριν ακόμη την κατάθεση των σημάτων της πρώτης ενάγουσας στην Ελλάδα και τη λειτουργία της δεύτερης ενάγουσας, υπό το διακριτικό τίτλο , που έλαβε χώρα το έτος 2007, όταν άρχισαν να λειτουργούν για πρώτη φορά στην Ελλάδα οι πρώτες υπεραγορές , οι οποίες έχουν διαφορετικό κύκλο πελατών από αυτό του καταστήματος της πρώτης εναγομένης και δεν υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης του καταναλωτικού κοινού.</p> <p>Συνεπώς, εφόσον η επίμαχη ένδειξη είχε ήδη καθιερωθεί ως διακριτικό γνώρισμα της επιχείρησης της πρώτης εναγομένης στα τοπικά όρια της Θεσσαλονίκης και συνεχίζει αυτή να ασκεί το σχετικό δικαίωμά της μέσα στα όρια αυτά, οι ενάγουσες δεν μπορούν να παρεμποδίσουν τη χρησιμοποίηση του εν λόγω διακριτικού γνωρίσματος εκ μέρους της μέσα στην εδαφική έκταση της Θεσσαλονίκης, κατ' εφαρμογή του άρθρου 20 παρ. 2 του ν. 2239/1994 . Συνεπώς η χρησιμοποίηση εκ μέρους της εναγομένης στο διακριτικό της τίτλο και τα προϊόντα της λέξης του σήματος της πρώτης ενάγουσας, δεν συνιστά παράνομη προσβολή του σήματος αυτής.</p>

7.6 Καταχρηστική άσκηση δικαιώματος

Αριθμός απόφασης	Θέμα απόφασης	Πραγματικά περιστατικά	Κρίση Δικαστηρίου
<p>Αριθμός 1724/2014 ΔΗΜΟΣΙΕΥΘ ΗΚΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στην Αθήνα, την 28η Αυγούστου 2014.</p> <p>ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ</p> <p>ΑΙ΄ Πολιτικό Τμήμα</p>	<p>Καταχρηστική άσκηση δικαιώματος</p>	<p>η αναιρεσίβλητη πρότεινε με τις προτάσεις της κατά τη συζήτηση των ένδικων αγωγών στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο ένσταση αποδυνάμωσης και συνεπώς καταχρηστικής άσκησης από την αναιρεσεύουσα του δικαιώματός της στα καταχωρημένα με αριθμούς ... και ... ημεδαπά σήματά της, ισχυριζόμενη ότι αν και κυκλοφορεί (η αναιρεσίβλητη) από το έτος 1999 γκοφρέτες παραγωγής της .. με την ονομασία "...", το σχήμα των οποίων με τη μορφή πούρου και η συσκευασία τους σε όρθιο κυλινδρικό κουτί αποτελούν, κατά την αντίδικό της, απομίμηση των ως άνω σημάτων της, ωστόσο η τελευταία παρόλο που γνώριζε το γεγονός αυτό και μάλιστα το πρώτο από τα σήματά της είχε από τότε γίνει αμετάκλητα δεκτό, δεν αντέδρασε στην κυκλοφορία του προϊόντος της αναιρεσίβλητης, αλλά αδράνησε για μια δεκαετία, αφού επιδίωξε για πρώτη φορά την προστασία των σημάτων της με τις ένδικες αγωγές της, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί εύλογα σ' αυτή (αναιρεσίβλητη) η πεποίθηση ότι και στο μέλλον δεν πρόκειται η αντίδικός της να ασκήσει το ήδη με τις ένδικες αγωγές ασκούμενο δικαίωμά της στα παραπάνω σήματα, γεγονός που είχε ως συνέπεια να προβεί αυτή (αναιρεσίβλητη) σε συνεχείς δαπάνες προβολής του προϊόντος της και προσπάθειες αύξησης της κυκλοφορίας του</p>	<p>το Εφετείο έκρινε ουσιαστικά βάσιμη την προβληθείσα από την αναιρεσίβλητη ένσταση καταχρηστικής άσκησης δικαιώματος από την αναιρεσεύουσα. Πρέπει έτσι κατά τη σχετική αιτίαση από τον αριθμό 19 του άρθρ. 559 ΚΠολΔ να γίνει δεκτός ως βάσιμος ο δεύτερος λόγος της αίτησης αναίρεσης, όπως ο λόγος αυτός παραδεκτά συμπληρώθηκε από τον Εισηγητή (άρθρ. 562§4 ΚΠολΔ), ενώ ο ίδιος λόγος στηρίζεται σε εσφαλμένη προϋπόθεση και είναι απορριπτέος κατά την αιτίαση από τον αριθμό 1 του άρθρ. 559 ΚΠολΔ, αφού, αντίθετα με όσα η ίδια η αναιρεσεύουσα υποστηρίζει, το Εφετείο, προκειμένου να κρίνει αποδυναμωμένο το δικαίωμά της στα υπ' αριθ. ... και ... σήματά της, δεν στηρίχθηκε μόνο στην αδράνεια της, που δέχθηκε ότι υπήρξε μετά την προσβολή του δικαιώματός της από την αναιρεσίβλητη Αναίρει την υπ' αριθ. 4275/2012 απόφαση του Εφετείου Αθηνών.</p> <p>Παραπέμπει την υπόθεση για περαιτέρω εκδίκαση στο ίδιο Εφετείο, που θα συγκροτηθεί όμως από δικαστές άλλους από αυτούς που εξέδωσαν την αναιρούμενη απόφαση.</p> <p>Διατάσσει την απόδοση στην αναιρεσεύουσα του παραβόλου των τριακοσίων (300) ευρώ, που καταβλήθηκε απ' αυτή με το υπ' αριθ. 2889975/ 2013 διπλότυπο είσπραξης, σειράς Η΄, της ΙΔ΄ Δ.Ο.Υ. Αθηνών.</p> <p>Καταδικάζει την αναιρεσίβλητη στα δικαστικά έξοδα της αναιρεσεύουσας, τα οποία ορίζει σε δυο χιλιάδες (2.000) ευρώ.</p>

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Για να εξασφαλίσει μία επιχείρηση βιωσιμότητα, κερδοφορία και ανάπτυξη, οφείλει να αντιμετωπίζει το εμπορικό της σήμα ως έμπυχο υλικό, άριστα εναρμονισμένο με το συστατικά αυτά να λειτουργούν απομονωμένα και αυτοτελώς. Το εμπορικό σήμα αποτελεί το μέσο επικοινωνίας της εταιρείας με το κοινό.

Σε οικονομικούς όρους, το “brand” αποτελεί ένα τέχνασμα, με το οποίο μπορεί κανείς να δημιουργήσει μονοπώλιο ή τουλάχιστον κάποια μορφή ατελούς ανταγωνισμού, έτσι ώστε ο ιδιοκτήτης του εμπορικού σήματος να είναι ικανός να αποκομίσει όλα εκείνα τα οφέλη, που απορρέουν από αυτή την μορφή αγοράς, ειδικότερα εκείνα που σχετίζονται με την μείωση της τιμής των προϊόντων. Είναι προφανής λοιπόν η στενή σχέση ανάμεσα στο εμπορικό σήμα και την δημιουργία σημαντικού ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος και της μονοπωλιακής αγοράς, που είναι δυνατόν να διευρυνθεί ή ακόμα και να δημιουργηθεί από τις πατέντες, κάθε είδους, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ακόμα και τα «μυστικά» του επαγγέλματος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γιαννούλας - Κοσμόπουλος – ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ. Οδηγός εμπορικών σημάτων , Αθήνα 2010

Θ. Λιακόπουλο, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, έκδοση 2η, Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας,

Παμπούκης Κ., Το σήμα φήμης ως νέα έννοια του δικαίου των σημάτων, 1999,

Ρόκας Ν. Δίκαιο Σημάτων, Αθήνα 1978, εκδόσεις Σάκκουλας

Μαρίνος Μ.Θ., Δίκαιο Σημάτων, Αθήνα 1996

Σινανιώτη Α, Η εναρμόνιση των νομοθεσιών περί σημάτων στα κράτη μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Νόμος «περί αθέμιτου ανταγωνισμού» (Ν146/1914) για τα διακριτικά γνωρίσματα του ουσιαστικού συστήματος

Νομική Βιβλιοθήκη - <http://www.nb.org>

Άρθρα

Άρθρο 2 της οδηγίας 2008/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

(άρθρο 1 του Ν.2239/94 «Περί σημάτων» ΦΕΚ Α- 152 16/9/1994).

άρθρα 121-196 Ν. 4072/2012.

άρθρο 132 Ν. 4072/2012.

Σύμφωνα με απόφαση της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων (&ΕΣ)

Σύμφωνα με τη Συμφωνία της Νίκαιας για τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών, Ν2505/1997

άρθρο 25. ν2239/940

Αρθ. 21 παρ 3,4,5

Βλ. Άρθρο 5 § 2 της Κοινοτικής Οδηγίας 89/104

INTERNET

<http://www.ntova.gr>

<https://oami.europa.eu/ohimportal/el/madrid-protocol>

<http://gge.gov.gr>

http://el.swewe.net/word_show.htm/

www.wipo.int/classifications/en/

<http://en.wikipedia.org/wiki/Interbrand>

http://www.kepe.gr/Abstracts_gr/panop-tech.htm